

II

(Akty o charakterze nieustawodawczym)

DECYZJE

DECYZJA KOMISJI

z dnia 12 czerwca 2012 r.

w sprawie środków pomocy SA. 27420 (C 12/2009) (ex N 19/2009) wdrożonych przez Finlandię na rzecz Osuuskunta Karjaportti

(notyfikowana jako dokument nr C(2012) 3249)

(Jedynie teksty w języku fińskim i szwedzkim są autentyczne)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2013/8/UE)

KOMISJA EUROPEJSKA

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 108 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z przywołanymi artykułami i uwzględniając otrzymane odpowiedzi ⁽¹⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

1. PROCEDURA

- (1) Pismem z dnia 15 stycznia 2009 r. Finlandia powiadomiła Komisję o pomocy na ratowanie składającej się z gwarancji i zmiany harmonogramu spłat długu na rzecz spółdzielni Osuuskunta Karjaportti (zwanej dalej „Karjaportti”; w momencie zgłoszenia znana była jako spółdzielnia Järvi-Suomen Portti Osuuskunta). Pismami z dnia 5 lutego 2009 r., 11 lutego 2009 r., 16 lutego 2009 r. i 20 lutego 2009 r. Finlandia przedstawiła Komisji dalsze informacje.
- (2) Pismem z dnia 8 kwietnia 2009 r. Komisja powiadomiła Finlandię, że podjęła decyzję o wszczęciu procedury przewidzianej w art. 108 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) ⁽²⁾ w odniesieniu do

zgłoszonych środków i kilku innych środków przyznanych w przeszłości. W następstwie tej decyzji o wszczęciu postępowania Finlandia przedstawiła Komisji dalsze informacje w piśmie z dnia 13 maja 2009 r.

- (3) Decyzję Komisji o wszczęciu procedury opublikowano w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ⁽³⁾. Komisja wezwała zainteresowane strony do przedstawienia uwag na temat środków pomocy.
- (4) Komisja otrzymała uwagi od jednej zainteresowanej strony. Następnie przekazała je Finlandii, która miała możliwość udzielenia na nie odpowiedzi. Uwagi te zostały przekazane w piśmie z dnia 28 sierpnia 2009 r. Dalsze informacje Finlandia przekazała za pośrednictwem poczty elektronicznej w dniu 3 listopada 2009 r.
- (5) Pismem z dnia 15 grudnia 2009 r. Komisja powiadomiła Finlandię, że podjęła decyzję o rozszerzeniu postępowania przewidzianego w art. 108 ust. 2 TFUE w odniesieniu do dodatkowych środków pomocy przyznanych w przeszłości. Finlandia przedstawiła dalsze informacje w piśmie z dnia 12 lutego 2010 r.
- (6) Decyzję Komisji o rozszerzeniu postępowania opublikowano w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ⁽⁴⁾. Komisja wezwała zainteresowane strony do przedstawienia uwag na temat środków pomocy. Komisja nie otrzymała żadnych dalszych uwag od zainteresowanych stron.

⁽¹⁾ Dz.U. C 134 z 13.6.2009, s. 16, Dz.U. C 58 z 10.3.2010, s. 4.

⁽²⁾ Ze skutkiem od dnia 1 grudnia 2009 r. art. 87 i 88 Traktatu WE stały się odpowiednio art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE). Treść tych dwóch grup postanowień jest zasadniczo identyczna. Do celów niniejszej decyzji odniesienia do art. 107 i 108 TFUE należy w stosownych przypadkach rozumieć jako odniesienia odpowiednio do art. 87 i 88 Traktatu WE. W TFUE wprowadzono również pewne zmiany terminologiczne, takie jak zmiana terminu „Wspólnota” na „Unia” oraz „wspólny rynek” na „rynek wewnętrzny”. W niniejszej decyzji stosowana będzie terminologia TFUE.

⁽³⁾ Dz.U. C 134 z 13.6.2009, s. 16.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 58 z 10.3.2010, s. 4.

(7) W dniu 1 marca 2010 r. Finlandia poinformowała Komisję, że wycofała zgłoszenie dotyczące gwarancji na rzecz Karjaportti. Pismem z dnia 26 marca 2010 r. Komisja powiadomiła Finlandię, że zajmie się wycofaniem zgłoszenia dotyczącego gwarancji w ostatecznej decyzji wraz z innymi środkami będącymi przedmiotem oceny. Ponadto Komisja skierowała do Finlandii pytania, na które ta odpowiedziała pismem z dnia 22 kwietnia 2010 r. Komisja przesłała Finlandii wezwanie do udzielenia informacji w dniu 15 lipca 2010 r., na które Finlandia odpowiedziała w dniu 20 sierpnia 2010 r. Kolejne wezwanie do udzielenia informacji Komisja przesłała w dniu 28 września 2010 r., na które Finlandia odpowiedziała w dniu 29 listopada 2010 r. Na koniec Komisja zwróciła się o dodatkowe informacje w piśmie z dnia 16 listopada 2011 r. Finlandia przekazała te informacje w dniu 16 grudnia 2011 r.

2. BENEFICJENT

2.1. Spółdzielnia Karjaportti

(8) Karjaportti jest spółdzielnią z siedzibą w Mikkeli, z zakładami produkcyjnymi zlokalizowanymi w Mikkeli i Kouvola, które znajdują się w Finlandii Wschodniej (Itä-Suomi), regionie kwalifikującym się do pomocy regionalnej na mocy art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE. Spółdzielnię założono w 1914 r. W 1950 r. nazwaną ją

Osuusteurastamo Karjaportti; od dnia 31 grudnia 2002 r. znana była pod nazwą Järvi-Suomen Portti Osuuskunta, a od dnia 14 grudnia 2010 r. znana jest jako Karjaportti. Do chwili obecnej Karjaportti zatrudnia na stałe 300 osób i dodatkowo od 100 do 120 pracowników sezonowych w okresie wiosennym i letnim.

(9) Spółdzielnia Karjaportti działa w sektorze produkcji żywności, a dokładniej w sektorze przetwórstwa mięsa na takie produkty, jak klopsy i kiełbasy. Ponadto spółdzielnia sprzedaje pakowane mięso, kawałki mięsa i tusze. Spółdzielnia Karjaportti wywozi niewiele do innych państw członkowskich.

2.2. Sytuacja finansowa spółdzielni Karjaportti

(10) Od dnia 1 grudnia 2004 r. trwa wobec spółdzielni Karjaportti nadzorowane sądownie postępowanie restrukturyzacyjne na podstawie ustawy 47/1993⁽⁵⁾ o restrukturyzacji przedsiębiorstw (zwane dalej „nadzorowanym sądownie postępowaniem restrukturyzacyjnym”; więcej szczegółowych informacji na temat nadzorowanej sądownie restrukturyzacji znajduje się w motywach 31-43).

(11) W poniższej tabeli przedstawiono szczegóły dotyczące sytuacji finansowej spółdzielni Karjaportti przed nadzorowanym sądownie postępowaniem restrukturyzacyjnym i po nim:

Tabela I

Kluczowe dane finansowe spółdzielni Karjaportti wyrażone w EURO

Rok	Obrót	Dochód z działalności operacyjnej	Dochód netto (zyski/straty)	Deficyt za poprzednie okresy obrachunkowe	Kapitał podstawowy / rezerwy i nieprzewidziane wydatki	Kapitał własny
2000	139 620 882	8 682	- 1 169 091		7 681 411/ 10 247 107	8 893 097
2001	139 748 861	2 082 662	549 865		7 812 809/ 9 078 473	9 442 963
2002	135 781 234	2 259 488	14 382		7 783 428/ 9 559 942	17 357 751
2003	128 354 480	- 3 299 914	- 6 009 055		7 585 778/ 9 506 525	11 083 248
2004	125 849 631	- 3 972 464	- 10 686 420		7 234 608/ 3 497 953	46 141
2005	101 507 619	- 6 629 915	- 9 235 908	- 7 404 955	7 772 913/ 216 662	- 8 651 289
2006	99 802 293	- 3 485 054	4 277 565	- 16 640 864	8 141 610/ 216 662	- 4 005 028
2007	86 962 069	- 8 916 539	- 7 943 878	- 12 363 299	6 244 277/ 216 662	- 13 846 239
2008	80 901 753	- 3 791 985	- 2 770 037	- 20 307 178	5 768 185/ 216 662	- 17 092 368
2009	64 793 763	305 936	- 2 124 435	- 23 077 214	5 077 160/ 216 662	- 19 907 828

⁽⁵⁾ Laki yrityksen saneerauskesta 25.1.1993/47, Lag om företagsreanering 25.1.1993/47.

(12) W ciągu 2008 r. fińskie organy podatkowe dwukrotnie wniosły sprawę o postępowanie upadłościowe przeciwko spółdzielni Karjaportti. W pierwszym wniosku z dnia 7 października 2008 r. zaprezentowały nakaz sądowy zapłaty 461 579 EUR. Następnie wniosek został wycofany przez władze podatkowe. Wniosek został złożony ponownie w dniu 1 grudnia 2008 r. i zawierał nakaz sądowy zapłaty 981 658 EUR. Postępowanie upadłościowe przeciwko Karjaportti zamknięto w czerwcu 2009 r., ponieważ spółdzielnia oddała niespłacony dług organom podatkowym.

3. OPIS ŚRODKÓW POMOCY

(13) Środki podlegające ocenie składają się ze środków przyznanych przez miasto Mikkeli, w którym znajduje się siedziba spółdzielni Karjaportti, oraz ze środków przyznanych przez przedsiębiorstwo Finnvera Oyj (zwane dalej „Finnvera”). Finnvera jest wyspecjalizowanym przedsiębiorstwem finansowym stanowiącym własność państwa Finlandii oraz oficjalną agencją kredytów eksportowych w Finlandii⁽⁶⁾. W dalszej części opisano w pierwszej kolejności środki pomocy przyznane przez miasto Mikkeli (sekcja 3.1.) a następnie środki pomocy przyznane przez przedsiębiorstwo Finnvera (sekcja 3.2.).

3.1. Środki pomocy przyznane przez miasto Mikkeli

3.1.1. Gwarancja udzielona w dniu 12 czerwca 2000 r. (środek 1) i przeniesienie gruntów (środek 2)

(14) Środek 1: decyzją z dnia 12 czerwca 2000 r. rada miasta Mikkeli udzieliła spółdzielni Karjaportti gwarancji bezwarunkowej („takaus”), pokrywającej 100 % przyszłej pożyczki wynoszącej 25 mln FIM (około 4,2 mln EUR⁽⁷⁾). Pożyczki udzielił spółdzielni Karjaportti we wrześniu 2000 r. bank Tapiola Pankki Oy („Tapiola”) na okres 10 lat ze stałą stopą oprocentowania wynoszącą 5,35 %. W tym samym czasie zarząd miasta Mikkeli wdrożył gwarancję, podpisując umowę gwarancyjną. Gwarancji udzielono bez opłaty gwarancyjnej i w formie gwarancji bezwarunkowej, w ramach której poręczyciel odpowiada za zadłużenie główne tak, jakby to było jego własne zadłużenie, co oznacza, że wierzyciel mógł zażądać od poręczyciela zwrotu zadłużenia głównego, gdy stało się ono należne. Pożyczki objętej gwarancją udzielono w celu sfinansowania budowy zakładu produkcyjnego w regionie Tikkala w Mikkeli⁽⁸⁾.

(15) Gwarancję zabezpieczono za pomocą już istniejących hipotek na nieruchomości o zarejestrowanej wartości wynoszącej 7,5 mln FIM (1 261 409 EUR)⁽⁹⁾. W czasie,

gdy przyznawano środek 1, jako zabezpieczenie dostępne były hipoteki na nieruchomości o wartości około 3 mln FIM. Ponadto gwarancję zabezpieczono hipotekami na nieruchomości komercyjnej⁽¹⁰⁾ o zarejestrowanej wartości wynoszącej odpowiednio 25 mln FIM i 30,5 mln FIM na ruchomościach spółdzielni Karjaportti.

(16) Kiedy w grudniu 2004 r. rozpoczęło się nadzorowane sądowo postępowanie restrukturyzacyjne, bank Tapiola zażądał od miasta Mikkeli w ramach gwarancji zapłaty niespłaconych długów spółdzielni Karjaportti. Po dokonaniu tych płatności na rzecz banku Tapiola miasto Mikkeli stało się wierzycielem spółdzielni Karjaportti w miejsce banku Tapiola (zob. motyw 34).

(17) Środek 2: również w 2000 r. region wiejski miasta Mikkeli przyznał spółdzielni Karjaportti działkę pod budowę zakładu produkcyjnego w Tikkala⁽¹¹⁾. Wielkość działki wynosiła 152 366 m², a miasto Mikkeli przekazało ją spółdzielni Karjaportti bez pobrania zapłaty, co oznacza, że nie zapłacono żadnej ceny nabycia. Ponadto miasto Mikkeli zobowiązało się do przeniesienia gruntów gotowych pod budowę. Z tego powodu miasto Mikkeli zwróciło spółdzielni Karjaportti koszty niwelacji terenu wynoszące 2 000 000 FIM (około 336 376 EUR)⁽¹²⁾.

(18) Spółdzielni Karjaportti przyznano inne środki na budowę zakładu produkcyjnego w Tikkala. Przedsiębiorstwo Finnvera udzieliło pożyczek i gwarancji w wysokości 20 000 000 FIM (około 3 363 759 EUR) a Ministerstwo Pracy i Gospodarki (wtedy: Ministerstwo Handlu i Przemysłu) przyznało dotacje bezpośrednie w wysokości 15 000 000 FIM (około 2 552 819 EUR).

(19) W sumie środki opisane w motywach 14–18, które miały zostać przyznane na budowę zakładu produkcyjnego w Tikkala, miały wartość nominalną wynoszącą 63 783 719 FIM (około 10 757 652 EUR). Ekwiwalent dotacji brutto przyznanych środków wyniósł 3 617 143 EUR zgodnie z zestawieniem podanym w poniższej tabeli:

⁽⁶⁾ Zob. opis przedsiębiorstwa Finnvera w motywie 56.

⁽⁷⁾ Zastosowany kurs walutowy: 1 EUR = 5,95 FIM.

⁽⁸⁾ W pierwszej decyzji o wszczęciu postępowania do gwarancji odnoszono się jako do środka 1.

⁽⁹⁾ Miasto Mikkeli pierwotnie otrzymało hipotekę na nieruchomość Rokkala będącą własnością spółdzielni Karjaportti (nieruchomość 491-8-8-2) z zarejestrowaną wartością wynoszącą 7,5 mln FIM (1 261 409 EUR); w 2002 r. hipoteka została przeniesiona na zakład produkcyjny w Tikkala (nieruchomość 491-35-1-1), ponieważ miasto Mikkeli kupiło nieruchomość Rokkala (zob. opis środków pomocy sekcja 3, motyw 25).

⁽¹⁰⁾ Hipoteka na nieruchomości komercyjnej powstaje poprzez wydanie weksla na hipotekę na nieruchomości komercyjnej, który rejestruje się w księdze wieczystej nieruchomości komercyjnych; weksle te są zastawiane i dostarczane jako zabezpieczenie do wierzyciela danego przedsięwzięcia. Zarejestrowany kapitał weksli wraz z odsetkami naliczonymi według stopy ustalonej w wekslach, jak również wyrażoną w nich kwotą zarezerwowaną na pokrycie kosztów wykonania stanowi maksymalną kwotę, jaką może otrzymać ich posiadacz. Hipoteka na cje nieruchomości komercyjnej zasadniczo obejmuje wszystkie aktywa komercyjne (takie jak: maszyny, urządzenia, prawa do znaku towarowego, surowce, produkty, środki pieniężne, należności) przedsiębiorstwa będącego dłużnikiem z wyjątkiem nieruchomości.

⁽¹¹⁾ Region wiejski Mikkeli stał się częścią miasta Mikkeli w 2001 r.

⁽¹²⁾ Zob. sekcję 155 protokołu z posiedzenia zarządu miasta Mikkeli z dnia 25 lutego 2002 r.

Tabela II

**Ekwiwalent dotacji brutto przyznanych środków
wyrażony w EURO**

Środek pomocy	Kwota	Ekwiwalent dotacji brutto
Gwarancja miasta Mikkeli	4 204 698	345 786
Przeniesienie gruntów przez miasto Mikkeli	300 000	300 000
Niwelacja terenu opłacona przez miasto Mikkeli	336 376	336 376
Pożyczka przedsiębiorstwa Finnvera	1 681 879	82 162
Dotacje bezpośrednie Ministerstwa Handlu i Przemysłu	2 552 819	2 552 819
OGÓŁEM	10 757 652	3 617 143

- (20) Ekwiwalent dotacji brutto gwarancji udzielonej przez miasto Mikkeli został obliczony przez Finlandię w następujący sposób: porównano rynkową stopę procentową gwarancji porównywalnej (1,75 %) z premią z tytułu gwarancji faktycznie pobraną przez miasto Mikkeli (0 %). Element pomocy w ramach gwarancji odpowiada różnicy między dwiema premiami, tj. 1,75 %. Gdyby miasto Mikkeli pobrało premię o wskazanej stopie, w okresie 10 lat ważności gwarancji zebraloby w formie premii kwotę 2 406 250 FIM, która z zastosowaniem dyskonta o stopie 5,7 % w dniu udzielenia gwarancji wyniosłaby 1 055 949 FIM (około 345 789 EUR).
- (21) Ekwiwalent dotacji brutto w odniesieniu do pożyczki przedsiębiorstwa Finnvera został obliczony przez Finlandię w następujący sposób: porównano odsetki naliczone przez przedsiębiorstwo Finnvera od pożyczki (szesciomiesięczna stawka EURIBOR powiększona o 1,75 %) ze stopą referencyjną zgodnie z obwieszczeniem Komisji w sprawie metody określania stóp referencyjnych i dyskontowych⁽¹³⁾, która obowiązywała w momencie przyznawania pożyczki. Element pomocy odpowiada różnicy między dwiema stopami w okresie obowiązywania pożyczki (10 lat). Od wyniku obliczeń odliczono prowizję, jaką spółdzielnia Karjaportti musiała zapłacić od pożyczki (0,5 %). Element pomocy z zastosowaniem dyskonta o stopie 5,7 % w dniu udzielenia gwarancji wyniósł 82 162 EUR.
- (22) Kwalifikowalne koszty inwestycji obliczono na podstawie kosztów odnoszących się do cen nabycia zgodnie z zestawieniem przedstawionym w poniższej tabeli:

⁽¹³⁾ Dz.U. C 273 z 9.9.1997, s. 3.

Tabela III

**Zestawienie kosztów projektu w odniesieniu do cen
nabycia wyrażonych w EURO**

Teren i budynki	14 208 192
Maszyny i urządzenia	11 155 379
Sprzęt biurowy / oprogramowanie	572 356
OGÓŁEM	25 935 928

- (23) Element pomocy w wysokości 3 617 143 EUR odpowiada intensywności pomocy wynoszącej 13,95 % całkowitych kosztów kwalifikowalnych w kwocie 25 935 928 EUR.
- (24) Spółdzielnia Karjaportti ubiegała się o przyznane przez miasto Mikkeli środki pomocy przed rozpoczęciem prac nad przedsięwzięciem inwestycyjnym⁽¹⁴⁾. Finlandia podjęła środki pomocy w celu promowania rozwoju regionalnego. Nowy zakład produkcyjny powinien zwiększyć liczbę miejsc pracy w regionie z około 400 do 550 lub 600.
- 3.1.2. Zakup gruntów (środek 3)
- (25) Dnia 28 lutego 2002 r. miasto Mikkeli kupiło od spółdzielni Karjaportti sześć nieruchomości i jeden budynek z powiązanymi dzierżawami. Uiszczona cena zakupu wyniosła 6 646 787 EUR⁽¹⁵⁾. W dniu zakończenia procedury zakupu nieruchomości od miasta Mikkeli, a w przypadku jednej nieruchomości – w dniu przekazania jej własności na rzecz miasta Mikkeli nieruchomości nie były obciążone hipotekami.

3.1.3. Gwarancja udzielona dnia 8 marca 2004 r. (środek 4)

- (26) Decyzją z dnia 8 marca 2004 r. rada miasta Mikkeli udzieliła gwarancji obejmującej 100 % pożyczki w wysokości 607 054 EUR, która miała być udzielona przez bank Tapiola. Dnia 14 kwietnia 2004 r. udzielono pożyczki ze stałą stopą oprocentowania wynoszącą 4 % na okres 10 lat. Gwarancji udzielono bez opłaty gwarancyjnej i w formie gwarancji bezwarunkowej. Odpowiednio pożyczki i gwarancji udzielono, aby zastąpić pożyczkę udzieloną przez bank Tapiola, na którą miasto Mikkeli udzieliło pierwotnie gwarancji w decyzji z dnia 2 listopada 1992 r. Pierwotna pożyczka wynosiła 7,5 mln FIM (1 261 409 EUR) i udzielono jej ze stopą procentową w wysokości 4,5 % na okres 10 lat.

⁽¹⁴⁾ Według protokołu rady miasta Mikkeli z dnia 12 czerwca 2000 r. podjęto środki pomocy dotyczące przyszłej budowy nowego zakładu produkcyjnego.

⁽¹⁵⁾ Do tej ceny dodano kwotę 336 376 EUR w celu wyrównania kosztów zwróconych przez miasto Mikkeli na rzecz spółdzielni Karjaportti. W związku z tym w akcie notarialnym zakupu nieruchomości jako cenę kupna wskazano kwotę 6 983 163 EUR.

(27) Gwarancję zabezpieczono poprzez ustanowienie hipotek na nieruchomościach na terenie zakładu produkcyjnego w Tikkala, które służyły już jako zabezpieczenie środka 1. Ponadto miasto Mikkeli posiadało hipotekę na nieruchomości komercyjnej o wartości zarejestrowanej w księdze wieczystej na kwotę 25 mln FIM. Przedmiotową hipotekę na nieruchomości komercyjnej wykorzystano już również jako zabezpieczenie środka nr 1.

(28) Kiedy w grudniu 2004 r. rozpoczęło się nadzorowane sądownie postępowanie restrukturyzacyjne, bank Tapiola zażądał od miasta Mikkeli w ramach gwarancji zapłaty niespłaconych długów ze strony spółdzielni Karjaportti. Po dokonaniu tych płatności miasto Mikkeli stało się wierzycielem spółdzielni Karjaportti w miejsce banku Tapiola (zob. motyw 34).

3.1.4. Gwarancja udzielona dnia 10 maja 2004 r. (środek 5)

(29) Decyzją z dnia 10 maja 2004 r. rada miasta Mikkeli udzieliła gwarancji bezwarunkowej obejmującej 100 % pożyczki w wysokości 1,7 mln EUR, która miała być udzielona przez bank Tapiola. Następnie w dniu 8 czerwca 2004 r. bank Tapiola zdecydował się udzielić na okres 3 lat pożyczki inwestycyjnej w wysokości 1,7 mln EUR ze zmienną stopą procentową dwunastomiesięcznej stopy EURIBOR powiększoną o stałą marżę w wysokości 0,3 %. Gwarancji udzielono bez opłaty gwarancyjnej i w formie gwarancji bezwarunkowej. Gwarancję zabezpieczono poprzez ustanowienie tej samej hipoteki na nieruchomościach na terenie zakładu produkcyjnego w Tikkala jako środek 1 i środek 4 oraz tej samej hipoteki na nieruchomości komercyjnej⁽¹⁶⁾, które posiadało miasto Mikkeli. Ponadto miasto Mikkeli jako zabezpieczenie szczególne otrzymało nowy instrument zabezpieczony hipoteką z zarejestrowaną wartością w wysokości 1 135 268 EUR na terenie produkcji w Tikkala.

(30) Kiedy w grudniu 2004 r. rozpoczęło się nadzorowane sądownie postępowanie restrukturyzacyjne, bank Tapiola zażądał od miasta Mikkeli w ramach gwarancji zapłaty niespłaconych długów ze strony spółdzielni Karjaportti. Po dokonaniu tych płatności miasto Mikkeli stało się wierzycielem spółdzielni Karjaportti w miejsce banku Tapiola (zob. motyw 34).

3.1.5. Środki podjęte w ramach nadzorowanego sądownie postępowania restrukturyzacyjnego (środek 6)

(31) Dnia 17 listopada 2004 r. spółdzielnia Karjaportti wraz z wierzycielami: Nordea Bank Finland Abp (zwanym dalej „Nordea Bank”), Nordea Rahoitus Suomi Oy (zwanym dalej „Nordea Financing”) i OKO Osuuspankkien Keskuspankki Oyj (od dnia 1 marca 2008 r. przedsiębiorstwo to nazywa się Pohjola Pankki Oyj; zwane dalej „OKO/Pohjola Bank”) złożyła wniosek w sądzie

rejonowym Mikkeli o wszczęcie nadzorowanego sądownie postępowania restrukturyzacyjnego. Zgodnie z prawem fińskim takie postępowanie restrukturyzacyjne można wszcząć, aby przywrócić rentowność działalności dłużnika wykazującej poważne trudności finansowe w celu zapewnienia ciągłości wspomnianej rentowności i wypełnienia warunków spłaty zadłużenia⁽¹⁷⁾. Nadzorowane sądownie postępowanie dotyczące spółdzielni Karjaportti rozpoczęto decyzją sądu rejonowego Mikkeli z dnia 1 grudnia 2004 r. Zgodnie z prawem od momentu rozpoczęcia postępowania dłużnikowi nie wolno spłacać długów restrukturyzacyjnych ani zabezpieczać takich długów⁽¹⁸⁾. Do długów restrukturyzacyjnych zalicza się wszystkie długi naliczone przed datą rozpoczęcia postępowania.

(32) Następnie dnia 23 czerwca 2005 r. przedstawiono w sądzie rejonowym program restrukturyzacyjny, a dnia 30 listopada 2005 r. zrewidowany program restrukturyzacyjny. Okres trwania programu restrukturyzacyjnego, który został zatwierdzony przez sąd rejonowy dnia 30 stycznia 2006 r., wynosił 10 lat (do dnia 1 lipca 2015 r.). W latach 2004–2008 spółdzielnia Karjaportti rozwiązała 372 umowy o pracę i zleciła kontrahentom zewnętrznym część swoich działań, takich jak kupno, rzeźnictwo i czynności związane z rozbiorem mięsa.

(33) Ogółem długi wobec wierzycieli prywatnych odpowiadały w przybliżeniu [30-70] (*) % długów restrukturyzacyjnych podlegających nadzorowanemu sądownie postępowaniu restrukturyzacyjnemu. Do wierzycieli prywatnych o największych udziałach w tych długach zaliczały się wspomniane wyżej banki: Nordea Bank i OKO/Pohjola Bank, jak również Nordea Financing.

(34) Dnia 16 grudnia 2004 r. w odniesieniu do wspomnianego nadzorowanego sądownie postępowania restrukturyzacyjnego bank Tapiola zażądał od miasta Mikkeli zapłaty kwot pozostających do spłaty z tytułu trzech pożyczek, na które miasto Mikkeli udzieliło gwarancji i które określono w pkt 3.1.1, 3.1.3 i 3.1.4. Po dokonaniu tych płatności na rzecz banku Tapiola miasto Mikkeli stało się wierzycielem spółdzielni Karjaportti w odniesieniu do całkowitej kwoty trzech niespłaconych pożyczek, która wynosiła 5 356 895 EUR. Pożyczki zabezpieczono hipotekami opisanymi w motywach 15, 27 i 29.

(35) Ponadto w nadzorowanym sądownie postępowaniu restrukturyzacyjnym miasto Mikkeli wystąpiło z roszczeniem w wysokości 682 087 EUR składającym się z nieuiszczonych opłat na rzecz administracji nieruchomości miejskich, departamentu ds. gospodarki wodnej Mikkeli oraz departamentu ds. gospodarki odpadami Mikkeli. Roszczenie to również zabezpieczono ustanowieniem hipotek opisanymi w motywach 15, 27 i 29.

⁽¹⁶⁾ Zob. przypis 9.

⁽¹⁷⁾ Zob. ustawa o restrukturyzacji przedsiębiorstw 47/1993 sekcja 1.

⁽¹⁸⁾ Zob. ustawa o restrukturyzacji przedsiębiorstw 47/1993 sekcja 17.

(*) Informacje poufne

- (36) W nadzorowanym sądownie postępowaniu restrukturyzacyjnym pożyczki i inne rodzaje długów (nieuiszczonych opłat) w odniesieniu do miasta Mikkeli uznano za znaczne zobowiązania zabezpieczone⁽¹⁹⁾. Pozostałe znaczne wierzytelności zabezpieczone rzeczowo miały strony prywatne (Nordea Bank, Nordea Financing, OKO/Pohjola Bank), jak również spółka Finnvera⁽²⁰⁾.

Tabela IV

Znaczne zobowiązania zabezpieczone w EUR

Wierzyciel znacznego zobowiązania zabezpieczonego	Kwota	Udział w %
Nordea Bank	[...](*)	[10-40] %
Nordea Financing	[...]	[0-20] %
OKO/Pohjola Bank	[...]	[10-40] %
Finnvera	[...]	[10-40] %
Miasto Mikkeli – pożyczki z tytułu uruchomionych gwarancji	[...]	[10-40] %
Miasto Mikkeli – inne długi (nieuiszczone opłaty)	[...]	[0-20] %
OGÓŁEM	24 579 150	100 %

- (37) W odniesieniu do pożyczek i innych długów (nieuiszczonych opłat) w odniesieniu do miasta Mikkeli w programie restrukturyzacyjnym przewidziano następujące środki:

Obniżenie stóp procentowych dla zobowiązań zabezpieczonych

- (38) Pożyczkę miasta Mikkeli w wysokości 5 356 895 EUR potraktowano jako „zobowiązanie zabezpieczone” i podzielono ją na dwie części. Dla obu części stopy procentowe obniżono zgodnie z programem restrukturyzacyjnym: w przypadku części w wysokości 4,0 mln EUR stopa procentowa wynosiła [...] stopy EURIBOR minus [...] % (stopa procentowa miała jednak nie wynosić więcej niż [...] % ani mniej niż [...] %) do dnia 31 grudnia 2010 r. Po tej dacie naliczano stopę procentową w wysokości [...] stopy EURIBOR. Dla pozostałej części pożyczki w wysokości 1 356 895 EUR naliczono [...] stopy procentowej EURIBOR⁽²¹⁾. Podobnie jak pożyczki, nieuiszczone opłaty w wysokości

682 087 EUR potraktowano jako „zobowiązanie zabezpieczone”, a stopę procentową obniżono do [...] stopy EURIBOR⁽²²⁾.

- (39) W programie restrukturyzacyjnym również dla zobowiązań zabezpieczonych wierzycieli prywatnych przewiduje się stopę procentową w wysokości [...] stopy EURIBOR. W odniesieniu do określonej kwoty dla każdego wierzyciela z wyjątkiem [...] do dnia 31 grudnia 2010 r. przewidziano obniżoną stopę procentową odpowiadającą [...] stopy EURIBOR minus [...] %; przy czym odsetki minimalne wynosiły [...] %, a odsetki maksymalne [...] %. Po dniu 31 grudnia 2010 r. stopa procentowa dla wszystkich zobowiązań zabezpieczonych wynosiła [...] stopy EURIBOR.

Tabela V

Kwoty odsetek dla znacznych zobowiązań zabezpieczonych w EUR

Wierzyciel znacznego zobowiązania zabezpieczonego	Stopa procentowa w wysokości [...] stopy EURIBOR minus [...] % do dnia 31 grudnia 2010 r.; po tej dacie stopa procentowa w wysokości [...] stopy EURIBOR będzie naliczana dla kwoty w wysokości	Stopa procentowa w wysokości [...] stopy EURIBOR dla kwoty w wysokości
Nordea Bank i Nordea Financing	[...]	[...]
OKO/Pohjola Bank	[...]	[...]
Finnvera	[...]	[...]
Miasto Mikkeli – pożyczki z tytułu uruchomionych gwarancji	[...]	[...]
Miasto Mikkeli – inne długi (nieuiszczone opłaty)		[...]

Zmiana harmonogramu spłaty długów

- (40) Miasto Mikkeli zgodziło się na odroczenie spłaty długów wspomnianych powyżej. Zgodnie z programem restrukturyzacyjnym zwrot zobowiązań zabezpieczonych na rzecz miasta Mikkeli przewidziano na 2015 r. Spłata pierwszej raty miała nastąpić dnia 1 lipca 2009 r., począwszy od 2010 r. przewidywano spłatę dwóch rat rocznie, a w 2015 r. należy spłacić pozostałą główną część zobowiązań zabezpieczonych, to znaczy odpowiednio [...] EUR za pożyczki z tytułu uruchomionych gwarancji oraz [...] EUR za inne długi (nieuiszczone opłaty).
- (41) Wierzyciele prywatni również zgodzili się na odroczenie spłaty ich zobowiązań zabezpieczonych.

⁽¹⁹⁾ Zgodnie z sekcją 3 pkt 7 ustawy o restrukturyzacji przedsiębiorstw 47/1993 dług zabezpieczony oznacza dług restrukturyzacyjny, w odniesieniu do którego wierzyciel posiada w porównaniu do osób trzecich skuteczne rzeczywiste prawo zabezpieczenia nieruchomości, która jest własnością lub w posiadaniu dłużnika, o ile koszty postępowania wystarczą na pokrycie kwoty roszczenia wierzyciela po odliczeniu kosztów likwidacji oraz roszczeń o wyższym priorytecie.

⁽²⁰⁾ Zob. opis Finnvera w motywie 56.

⁽²¹⁾ W pierwszej decyzji o wszczęciu postępowania do obniżenia stopy procentowej odnoszono się jako do środka 2.

⁽²²⁾ W pierwszej decyzji o wszczęciu postępowania do obniżenia stóp procentowych od nieuiszczonych opłat odnoszono się jako do środka 4.

Tabela VI

Odroczenie spłaty w EUR

Wierzyciel znacznego zobowiązania zabezpieczonego	Dług	Rata płatna dnia 1.7.2009 r., 2.1.2010 r. i 1.7.2010 r.	% całkowitej kwoty zadłużenia	Rata płatna dnia 2.1.2011 r. i 1.7.2011 r.	% całkowitej kwoty zadłużenia	Rata płatna co sześć miesięcy od dnia 2.1.2012 r. do dnia 2.1.2015 r.	% całkowitej kwoty zadłużenia	Rata płatna dnia 1.7.2015 r.	% całkowitej kwoty zadłużenia
Nordea Bank	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Nordea Financing	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
OKO/Pohjola Bank	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Finnvera	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Miasto Mikkeli	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Miasto Mikkeli	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Ogółem	24 579 150	500 000	2 %	1 000 000	4 %	1 500 000	6 %	10 579 150	43 %

Warunkowe umorzenie zadłużenia

- (42) Zgodnie z programem restrukturyzacyjnym zwrot pożyczek i nieuiszczonych opłat na rzecz miasta Mikkeli powinien nastąpić do 2015 r., przy czym główną część kwoty pozostającej do spłaty należy zwrócić w 2015 r. Jeżeli w 2015 r. spółdzielnia Karjaportti nie będzie spełniać określonych wymogów gospodarczych pod koniec nadzorowanego sądowno postępowania restrukturyzacyjnego (stosunek między zobowiązaniami a marżą operacyjną większy niż 4), miasto Mikkeli umorzy maksymalnie [0–3] mln EUR niespłaconych długów.
- (43) Roszczenia innych wierzycieli również zostaną obniżone pod koniec nadzorowanego sądowno postępowania restrukturyzacyjnego. Nordea Bank umorzy maksymalnie [0–3 mln] EUR, a Nordea Financing umorzy maksymalnie [0–2 mln] EUR. Roszczenie przedsiębiorstwa Finnvera zostanie obniżone o maksymalnie [0–2 mln] EUR. Roszczenie w wysokości [...] nie zostanie obniżone. Zgodnie z programem restrukturyzacyjnym sumy, o które obniża się zobowiązania zabezpieczone, oparte są na wartości zabezpieczeń dla pożyczek zabezpieczonych według dwóch różnych scenariuszy: zgodnie ze scenariuszem pierwszym spółdzielnia Karjaportti kontynuuje swoją działalność; zgodnie ze scenariuszem drugim spółdzielnia Karjaportti zmienia lub kończy swoją działalność, co oznacza, że należy zrealizować zabezpieczenia. Te dwie wartości określono na drodze dwóch niezależnych ocen⁽²³⁾. Następnie osobno dla każdego wierzyciela określono konkretną kwotę, o którą zmniejszono zobowiązanie zabezpieczone, uwzględniając kolejność spłacania wierzytelności na rzecz wierzyciela oraz porównując wartości w dwóch różnych scenariuszach.

3.1.6. Zakup udziałów od spółdzielni Karjaportti (środek 7)

- (44) Dnia 2 września 2005 r. spółdzielnia Karjaportti sprzedała 50 % udziałów w działającej na rynku nieruchomości spółce Kiinteistö Oy Suksimäki przedsiębiorstwu, stanowiącej własność miasta Mikkeli, a cena zakupu wyniosła 860 000 EUR.

3.1.7. Zamiana niespłaconych odsetek na pożyczki (środek 8)

- (45) Spółdzielnia Karjaportti nie zapłaciła odsetek należnych za zobowiązania zabezpieczone miasta Mikkeli naliczone od dnia 16 grudnia 2004 r. do dnia 19 grudnia 2005 r.⁽²⁴⁾. Odsetki te wynosiły 281 982 EUR i decyzją rady miasta Mikkeli z dnia 19 grudnia 2005 r. zostały zamienione w pożyczkę na okres pożyczkowy do końca 2010 r. Stopa procentowa pożyczki jest równa trzymiesięcznej stopie EURIBOR powiększonej o 0,3 %. Spłata miała rozpocząć się w marcu 2009 r. i składała się z czterech równych rat płatnych dwa razy w roku, mianowicie w 2009 r. należało spłacić kwotę

144 991 EUR, a w 2010 r. kwotę 144 991 EUR⁽²⁵⁾. Spłaty należnych kwot były przynajmniej częściowo odraczane (zob. środek 12).

- (46) Zamianę niespłaconych odsetek na pożyczki w 2005 r. określono zasadniczo w programie restrukturyzacyjnym. Zgodnie z programem w tym kontekście w podobny sposób należało potraktować nie tylko miasto Mikkeli, ale też wszystkich wierzycieli zabezpieczonych. W związku z tym dnia 28 grudnia 2005 r. [jeden z wierzycieli prywatnych] zamienił odsetki na pożyczkę wynoszącą około 1 623 000 EUR z okresem pożyczkowym do końca 2010 r. Stopa procentowa była równa trzymiesięcznej stopie EURIBOR powiększonej o 1,5 %. Spłata miała się rozpocząć w 2009 r. Dnia 29 grudnia 2005 r. [inny wierzyciel prywatny] zamienił odsetki na pożyczkę wynoszącą około 1 532 500 EUR z okresem pożyczkowym do końca 2010 r. Stopa procentowa była równa trzymiesięcznej stopie EURIBOR powiększonej o 2 %. Spłata miała się rozpocząć w 2009 r.

3.1.8. Odpisanie długów w sprawozdaniach finansowych za rok 2006 (środek 9)

- (47) Decyzją z dnia 5 lutego 2007 r. zarząd miasta Mikkeli wyraził zgodę na odpisanie z rachunków za 2006 r. należności spółdzielni Karjaportti w wysokości 274 023 EUR. Odpisanie długu w rozliczeniach nie miało żadnego wpływu na stosunek prawny między wierzycielem a dłużnikiem, i w rezultacie miasto Mikkeli w dalszym ciągu dążyło do windykacji należności.

3.1.9. Odpisanie długów w sprawozdaniach finansowych za rok 2008 (środek 10)

- (48) Miasto Mikkeli odpisało spółdzielni Karjaportti niepewne należności w wysokości 5,7 mln EUR w jej sprawozdaniu finansowym za rok 2008. Odpisanie długu w rozliczeniach nie miało żadnego wpływu na stosunek prawny między wierzycielem a dłużnikiem, i w rezultacie miasto Mikkeli w dalszym ciągu dążyło do windykacji należności.

3.1.10. Niewdrożona gwarancja planowana na rok 2009 (środek 11)

- (49) W dniu 8 grudnia 2008 r. rada miasta Mikkeli zdecydowała o przyznaniu gwarancji bezwarunkowej w wysokości 2,75 mln EUR na pokrycie przyszłej pożyczki udzielonej przez bank Tapiola spółdzielni Karjaportti. Rada miasta upoważniła zarząd miasta do podjęcia decyzji w sprawie szczegółowych warunków w odniesieniu do gwarancji bezwarunkowej, to znaczy do wdrożenia gwarancji. Zgodnie ze zgłoszeniem pożyczka miała wynosić 5 819 807 EUR ze stopą procentową w wysokości 3,65 %. W ramach wynagrodzenia z tytułu gwarancji w zgłoszonym środku przewiduje się jednorazową opłatę w wysokości 4 %, a gwarancja zostanie udzielona na 10 lat⁽²⁶⁾.

⁽²³⁾ W tych dwóch ocenach określono wartość rynkową nieruchomości stanowiących przedmiot zabezpieczenia w oparciu o ceny porównywalne i informacje dotyczące najmu; oceny zostały przeprowadzone przez Kaakon Notariaatti Oy, www.kaakonnotariaatti.fi oraz Catella Property Oy, www.catella.fi. Badania zlecił syndyk masy upadłościowej spółdzielni Karjaportti.

⁽²⁴⁾ Od tamtego czasu spółdzielnia Karjaportti spłaciła należne odsetki od zobowiązań zabezpieczonych.

⁽²⁵⁾ W pierwszej decyzji o wszczęciu postępowania do zamiany niespłaconych odsetek odnoszono się jako do środka 3.

⁽²⁶⁾ W pierwszej decyzji o wszczęciu postępowania do gwarancji odnoszono się jako do środka 5.

(50) Decyzja rady miasta Mikkeli nie stała się prawomocna, ponieważ do sądu administracyjnego w Kuopio (Kuopion Hallinto-Oikeus) wniesiono skargę. W następstwie wniesionej skargi sąd wezwał miasto Mikkeli do wstrzymania wdrożenia gwarancji oraz do wystąpienia z wnioskiem o zatwierdzenie pomocy przez Komisję.

(51) Ponieważ decyzja rady miasta Mikkeli w sprawie udzielenia gwarancji nie stała się prawomocna, bank Tapiola wstrzymał udzielenie pożyczki na rzecz spółdzielni Karjaportti. Na koniec w marcu 2010 r. Finlandia wycofała zgłoszenie gwarancji, ponieważ spółdzielnia Karjaportti wycofała swój wniosek o udzielenie gwarancji, a w dniu 22 lutego 2010 r. zarząd miasta zdecydował o niewdrażaniu decyzji rady miasta.

3.1.11. Zmiana harmonogramu spłaty długów od 2009 r. (środek 12)

(52) Odroczenie spłaty zobowiązań zabezpieczonych: według zatwierdzonego przez sąd programu restrukturyzacyjnego spółdzielnia Karjaportti miała zwrócić [...] EUR w 2009 r. i [...] EUR w 2010 r. z pozostającej do spłaty kwoty zobowiązań zabezpieczonych (zob. tabela VI). Zgodnie ze zgłoszeniem zwrot tych kwot miał zostać odroczone, ostatni do dnia 1 lipca 2015 r.

(53) Odroczenie spłaty pożyczki udzielonej w 2005 r. (zamiana niespłaconych odsetek): spółdzielnia Karjaportti miała zwrócić pozostające do spłaty kwoty odsetek zamienionych na pożyczkę: kwotę w wysokości 140 991 EUR w 2009 r. i taką samą kwotę w 2010 r. (zob. motyw 40). Zgodnie ze zgłoszeniem zwrot tych kwot miał zostać odroczone na lata 2011–2013 ⁽²⁷⁾.

(54) Dnia 4 lutego 2009 r. sąd administracyjny w Kuopio (Kuopion Hallinto-Oikeus) zabronił wdrożenia decyzji rady miasta w sprawie zmiany harmonogramu spłaty długu. Wydaje się jednak, że mimo wszystko doszło do zmiany harmonogramu spłaty długów. Od maja 2009 r. spółdzielnia Karjaportti regularnie przedstawiała miastu Mikkeli i pozostałym wierzycielom wnioski o odroczenie spłat należnych długów, aby zabezpieczyć ciągłość funkcjonowania spółdzielni ⁽²⁸⁾. Zarząd miasta Mikkeli zatwierdził te wnioski.

3.2. Środki pomocy przyznane przez przedsiębiorstwo Finnvera

(55) Według informacji przedstawionych przez Finlandię w latach 2004–2008 przedsiębiorstwo Finnvera udzieliło spółdzielni Karjaportti kilku pożyczek i gwarancji.

(56) Finnvera jest wyspecjalizowanym przedsiębiorstwem finansowym stanowiącym własność państwa Finlandii oraz oficjalną agencją kredytów eksportowych w Finlandii. W swoich działaniach przedsiębiorstwo Finnvera kieruje

się celami polityki przemysłowej i polityki w zakresie własności określonymi przez państwo. Cele te obejmują: zwiększanie liczby początkujących przedsiębiorstw; umożliwianie finansowania zmian napotykanymi przez MŚP; oraz promowanie wzrostu, internacjonalizacji i eksportu w odniesieniu do przedsiębiorstw. Oczekuje się, że w swoich działaniach przedsiębiorstwo Finnvera będzie przestrzegało zasady samowystarczalności gospodarczej. Finlandia pokrywa jednak część strat przedsiębiorstwa Finnvera z tytułu kredytów i gwarancji; państwo jest bezpośrednio odpowiedzialne za gwarancje krajowe i gwarancje dla kredytów eksportowych udzielane przez przedsiębiorstwo Finnvera, a ponadto państwo udziela przedsiębiorstwu Finnvera gwarancji na zdobywanie własnych środków. Zakres niniejszej decyzji nie obejmuje wspomnianych środków państwowych na rzecz przedsiębiorstwa Finnvera; Komisja zastrzega sobie prawo do ich oceny na późniejszym etapie. Przedsiębiorstwo Finnvera podlega ustawie o procedurach administracyjnych 434/2003.

(57) Jeśli chodzi o ład korporacyjny przedsiębiorstwa Finnvera, rada nadzorcza, która nadzoruje zarządzanie przedsiębiorstwem przez radę dyrektorów i dyrektora zarządzającego, reprezentuje właściciela przedsiębiorstwa, którym w przypadku przedsiębiorstwa Finnvera jest państwo. Członkowie rady nadzorczej są wybierani spośród klubów parlamentarnych partii politycznych stosownie do ich reprezentacji w fińskim parlamencie. Dodatkowo w radzie nadzorczej przedsiębiorstwa Finnvera zasiadają przedstawiciele organizacji związanych z celami polityki przemysłowej przedsiębiorstwa. Rada dyrektorów, która liczy 6–9 członków oraz 2 zastępców, potwierdza strategię przedsiębiorstwa, zatwierdza sprawozdania finansowe i sprawozdania okresowe, przyspiesza rozwój przedsiębiorstwa i dopilnowuje, aby działania były zgodne z prawem i spełniały cele wyznaczone przez właściciela. Czterech członków rady i dwóch zastępców jest wybieranych spośród kandydatów wyznaczonych przez różne ministerstwa. Dyrektor zarządzający odpowiada za zarządzanie przedsiębiorstwem.

(58) Od dnia 25 września 2007 r. przedsiębiorstwo Finnvera jest zwolnione z płacenia podatku dochodowego. Komisja zatwierdziła to zwolnienie. Decyzja zatwierdzająca opiera się na fakcie, że władze fińskie zobowiązały się, iż przedsiębiorstwo Finnvera ograniczy swoją działalność do zarządzania programami pomocy państwa ⁽²⁹⁾.

3.2.1. Gwarancja udzielona dnia 17 marca 2004 r. (środek 13)

(59) Dnia 17 marca 2004 r. przedsiębiorstwo Finnvera udzieliło 100 % gwarancji dla pożyczki w wysokości 91 000 EUR z opłatą gwarancyjną wynoszącą 3 % rocznie. Pożyczki, której czas trwania wynosił 3 lata, udzielił bank Tapiola ze stałą stopą oprocentowania w wysokości [2–5] % rocznie. Pożyczkę oraz gwarancję przyznano, aby zastąpić pożyczkę udzieloną przez bank Tapiola w 1992 r.

⁽²⁷⁾ W pierwszej decyzji o wszczęciu postępowania do wspomnianych środków odnoszono się jako do środka 6.

⁽²⁸⁾ Przedstawiane wnioski opatrzone są następującymi datami: 26 maja 2009 r., 28 września 2009 r., 18 listopada 2009 r., 22 stycznia 2010 r., 17 lutego 2010 r., 12 kwietnia 2010 r., 2 czerwca 2010 r., 23 sierpnia 2010 r., 3 listopada 2010 r., 10 lutego 2011 r. i 31 maja 2011 r.

⁽²⁹⁾ Decyzja Komisji nr 715/06, Finlandia. Zwolnienie od opodatkowania Finnvera Oyj, Dz.U. C 307 z 18.12.2007 r., s. 6.

3.2.2. Pożyczka udzielona dnia 12 stycznia 2006 r.
(środek 14)

- (60) Dnia 12 stycznia 2006 r. przedsiębiorstwo Finnvera udzieliło pożyczki wynoszącej 180 000 EUR ze stopą procentową w wysokości sześciomiesięcznej stopy EURIBOR + 2 % rocznie. Pożyczka jest związana z odsetkami naliczonymi podczas procesu restrukturyzacji w okresie od dnia 2 grudnia 2004 r. do dnia 28 lutego 2008 r., które przekształcono w nowy instrument kredytowy. Pożyczkę zabezpieczono hipotekami na nieruchomościach zlokalizowanych w Tikkala, Lappeenranta i Kouvola oraz udziałami w [...]. Czas trwania pożyczki obejmował okres do końca 2010 r., a spłata powinna się rozpocząć w 2009 r. Dnia 23 listopada 2011 r. kwota [...] EUR kapitału nadal pozostawała niespłacona. W tym samym czasie wierzyciele prywatni [...] i [...] zamienili odsetki na pożyczki.
- (61) Dnia 28 grudnia 2005 r. [wierzyciel prywatny] zamienił odsetki na pożyczkę wynoszącą około 1 623 000 EUR z okresem pożyczkowym do końca 2010 r. Stopa procentowa jest równa trzymiesięcznej stopie EURIBOR powiększonej o 1,5 %. Spłata miała się rozpocząć w 2009 r.
- (62) Dnia 29 grudnia 2005 r. [inny wierzyciel prywatny] zamienił odsetki na pożyczkę wynoszącą około 1 532 500 EUR z okresem pożyczkowym do końca 2010 r. Stopa procentowa była równa trzymiesięcznej stopie EURIBOR powiększonej o 2 %. Spłata miała się rozpocząć w 2009 r.

3.2.3. Gwarancja udzielona dnia 14 września 2006 r.
(środek 15)

- (63) Dnia 14 września 2006 r. przedsiębiorstwo Finnvera udzieliło na rzecz [...] kontrgwarancji w wysokości 300 000 EUR z opłatą gwarancyjną wynoszącą 1,65 % rocznie płatną przez spółdzielnię Karjaportti. [...] z kolei udzieliło spółdzielni Karjaportti gwarancji na tę samą kwotę ze stopą procentową w wysokości 1,25 %. Wspomniana gwarancja i kontrgwarancja obejmowały 16,7 % kwoty 1,8 mln EUR związanej z umową o podwykonawstwo zawartą między [...] a spółdzielnią Karjaportti. Czas trwania gwarancji przedsiębiorstwa Finnvera wynosił 8 miesięcy. Pozostałą część umowy o podwykonawstwo obejmowały gwarancje od [...] i [...] (odpowiednio 825 000 EUR i 675 000 EUR), które naliczały opłatę gwarancyjną w wysokości 1,75 %. Przedsiębiorstwo Finnvera nie było zaangażowane w udzielenie tych gwarancji, co oznacza, że nie były one zabezpieczone kontrgwarancją. Kontrgwarancja przedsiębiorstwa Finnvera wygasła dnia 30 czerwca 2007 r., przy czym nie została ona zastosowana. W związku z tym przedsiębiorstwo Finnvera nie poniosło żadnych zobowiązań płatniczych z tytułu wspomnianej gwarancji.

3.2.4. Pożyczka udzielona dnia 6 lipca 2007 r. (środek 16)

- (64) Dnia 6 lipca 2007 r. przedsiębiorstwo Finnvera udzieliło pożyczki wynoszącej 250 000 EUR według stopy procentowej równej sześciomiesięcznej stopie EURIBOR + 2,5 % rocznie. Czas trwania pożyczki wynosił sześć miesięcy, a spłata powinna nastąpić do dnia 15 stycznia 2008 r. Jak dotąd jedynie część pożyczki została zwrócona (kwota pozostająca do spłaty na dzień 23 listopada 2011 r.: [...]).

(65) W tym samym czasie wierzyciele prywatni, [...] i [...], udzieliли również na okres sześciu miesięcy pożyczek wynoszących odpowiednio 800 000 EUR i 650 000 EUR. Stopa procentowa tych pożyczek była równa jednomiesięcznej stopie EURIBOR plus 2 %. Zwrot ich pożyczek także był opóźniony (kwoty pozostające do spłaty na dzień 23 listopada 2011 r.: [...] EUR i [...] EUR).

- (66) Dla wspomnianych dwóch pożyczek i pożyczki udzielonej przez przedsiębiorstwo Finnvera spółdzielnia Karjaportti zapewniła zabezpieczenie w postaci: hipoteki na nieruchomości komercyjnej o zarejestrowanej wartości wynoszącej 1 850 067 EUR; udziałów w przedsiębiorstwie [...]; oraz rachunku bankowego. Zabezpieczenia te podzielono między przedsiębiorstwo Finnvera, [...] i [...] zgodnie z ponoszonym przez nie ryzykiem w związku z pożyczkami. Trzej wierzyciele mieli w rzeczywistości tę samą kategorię i podzielili zabezpieczenia poprzez udział procentowy (przedsiębiorstwo Finnvera: [0–30] %, [pierwszy wierzyciel prywatny]: [10–50] %; [drugi wierzyciel prywatny]: [10–50] %).

3.2.5. Gwarancja udzielona dnia 9 stycznia 2008 r.
(środek 17)

- (67) Dnia 9 stycznia 2008 r. przedsiębiorstwo Finnvera udzieliło na rzecz [...] kontrgwarancji w wysokości 280 000 EUR z opłatą gwarancyjną wynoszącą 2,5 % rocznie płatną przez spółdzielnię Karjaportti. Wspomniana kontrgwarancja obejmowała 80 % gwarancji wynoszącej 350 000 EUR udzielonej przez [...] spółdzielni Karjaportti w dniu 11 stycznia 2008 r. w związku z umową o podwykonawstwo zawartą między [...] a [...]. [...] naliczyło opłatę gwarancyjną w wysokości [0–3] %. Przedsiębiorstwo Finnvera miało dostęp do zabezpieczenia w postaci udziałów spółdzielni Karjaportti w [...]. Według szacunków przeprowadzonych przez przedsiębiorstwo Finnvera z dnia 8 stycznia 2008 r. w momencie udzielenia kontrgwarancji udziały te miały wartość zabezpieczenia dla przedsiębiorstwa Finnvera w wysokości [...] EUR. Kontrgwarancja wygasła dnia 28 lutego 2011 r. i nie dokonano na jej podstawie żadnych płatności.

4. PRZYCZYNY WSZCZĘCIA POSTĘPOWANIA

- (68) Jak opisano w motywach 2, 3 i 6, dnia 8 kwietnia 2009 r. Komisja podjęła decyzję o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego (zwaną dalej „pierwszą decyzją o wszczęciu postępowania”). Przedmiotowe formalne postępowanie wyjaśniające rozszerzono na kilka dodatkowych środków pomocy w dniu 15 grudnia 2009 r. (zwane dalej „drugą decyzją o wszczęciu postępowania”).

4.1. Środki pomocy przyznane przez miasto Mikkeli

4.1.1. Gwarancja udzielona dnia 12 czerwca 2000 r. (środek 1)

- (69) W swojej pierwszej decyzji o wszczęciu postępowania Komisja wyraziła wątpliwości, czy przedmiotowy środek jest zgodny z testem prywatnego inwestora. Po pierwsze zgodnie z obwieszczeniem Komisji w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy państwa w formie gwarancji⁽³⁰⁾ („obwieszczenie dotyczące gwarancji z 2000 r.”), które było w mocy w momencie

⁽³⁰⁾ Dz.U. C 71 z 11.3.2000, s. 14, pkt 4.2.

udzielenia środka pomocy, środek ten może stanowić pomoc państwa, ponieważ gwarancja obejmowała 100 % przedmiotowej pożyczki. Wniosku tego nie zmienia obowiązujące obecnie obwieszczenie dotyczące gwarancji z 2008 r. ⁽³¹⁾. Ponadto udzielenia gwarancji bez prowizji, co oznacza w zasadzie podjęcie ryzyka finansowego bez żadnej rekompensaty, nie można uznać za zachowanie uczestnika rynku.

- (70) Jeżeli chodzi o zgodność z rynkiem wewnętrznym, Komisja miała wątpliwości, czy gwarancja mogła kwalifikować się jako wyjątek na mocy art. 107 ust. 3 TFUE; według oceny wstępnej wydaje się, że warunki określone we Wspólnotowych wytycznych dotyczących pomocy państwa na rzecz wspomagania i restrukturyzacji przedsiębiorstw przeżywających trudności ⁽³²⁾ („wytyczne w sprawie wspomagania i restrukturyzacji z 1999 r.”) nie zostały spełnione.

4.1.2. Przeniesienie gruntów (środek 2)

- (71) W drugiej decyzji o wszczęciu postępowania Komisja wyraziła wątpliwości, czy sprzedaż została przeprowadzona zgodnie z testem prywatnego inwestora, ponieważ nie zostały spełnione wymogi określone w komunikacie Komisji w sprawie elementów pomocy państwa w sprzedaży gruntów i budynków przez władze publiczne ⁽³³⁾. Uznano, że nie zapłacono ceny rynkowej, ponieważ grunt przeniesiono na rzecz spółdzielni Karjaportti bez zapłaty. Co więcej, spółdzielnia Karjaportti nie musiała ponosić kosztów niwelacji terenu.

4.1.3. Zakup gruntów (środek 3)

- (72) W drugiej decyzji o wszczęciu postępowania Komisja wyraziła wątpliwości, czy warunki zakupu były zgodne z testem prywatnego inwestora, ponieważ Finlandia nie przedstawiła dowodów na to, że zakupu nieruchomości dokonano na warunkach rynkowych, takich jak wycena nieruchomości przez niezależnego eksperta.

4.1.4. Gwarancja udzielona dnia 8 marca 2004 r. (środek 4)

- (73) W drugiej decyzji o wszczęciu postępowania Komisja miała wątpliwości, czy przedmiotowy środek pomocy jest zgodny z testem prywatnego inwestora. Po pierwsze zgodnie z obwieszczeniem dotyczącym gwarancji z 2000 r., które było w mocy w momencie udzielenia środka pomocy, środek ten może stanowić pomoc państwa, ponieważ gwarancja obejmowała 100 % przedmiotowej pożyczki. Wniosku tego nie zmienia obowiązujące obecnie obwieszczenie dotyczące gwarancji z 2008 r. Ponadto udzielenia gwarancji bez prowizji, co oznacza w zasadzie podjęcie ryzyka finansowego bez żadnej rekompensaty, nie można uznać za zachowanie uczestnika rynku, zwłaszcza w sytuacji, gdy przedsiębiorstwo już przeżywało trudności.

- (74) Jeżeli chodzi o zgodność środka pomocy z rynkiem wewnętrznym, Komisji nie przedstawiono wystarczających informacji, które pozwoliłyby ustalić, czy wymogi określone w wytycznych w sprawie wspomagania i restrukturyzacji z 1999 r. zostały spełnione.

4.1.5. Gwarancja udzielona dnia 10 maja 2004 r. (środek 5)

- (75) Komisja miała podobne wątpliwości jak w przypadku gwarancji udzielonej dnia 8 marca 2004 r.

4.1.6. Zgoda na nadzorowane sądownie postępowanie restrukturyzacyjne (środek 6)

- (76) W pierwszej decyzji o wszczęciu postępowania Komisja miała wątpliwości, czy środki podjęte w ramach restrukturyzacji są zgodne z testem prywatnego inwestora.

- (77) Po pierwsze miasto Mikkeli udzieliło zgody na obniżenie stóp procentowych dla zobowiązań zabezpieczonych, w skutek czego naliczane stopy procentowe były dużo niższe niż stopy referencyjne dla Finlandii w tamtym czasie. Ponieważ stopa referencyjna jest uznawana za rynkową stopę procentową w odniesieniu do przedsiębiorstw w dobrej kondycji i ponieważ spółdzielnia Karjaportti przeżywała w tamtym czasie trudności, Komisja stwierdziła, że jest mało prawdopodobne, aby wierzyciel prywatny udzielił pożyczek z tak niskimi stopami procentowymi.

- (78) Jeżeli chodzi o zgodność środka pomocy z rynkiem wewnętrznym, w chwili wszczęcia postępowania Komisja dysponowała jedynie ograniczoną wiedzą na temat środków na restrukturyzację podjętych przez spółdzielnię Karjaportti od 2004 r. Uznano, że ciągła restrukturyzacja nie była udana, ponieważ w grudniu 2008 r. organy podatkowe złożyły w odniesieniu do spółdzielni Karjaportti wniosek o ogłoszenie upadłości. W związku z tym Komisja miała wątpliwości, czy za pomocą podjętych środków na restrukturyzację można było osiągnąć długotrwałą rentowność przedsiębiorstwa. W odniesieniu do innych kryteriów pomocy na restrukturyzację, zgodnie z wytycznymi w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 2004 r. ⁽³⁴⁾ przy braku zawiadomienia i planu restrukturyzacji, Komisja nie mogła ocenić, czy inne wymogi określone w wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 2004 r. zostały spełnione.

4.1.7. Zakup udziałów od spółdzielni Karjaportti (środek 7)

- (79) W drugiej decyzji o wszczęciu postępowania Komisja miała wątpliwości, czy przedmiotowy środek jest zgodny z testem prywatnego inwestora, ponieważ Finlandia nie przedstawiła dowodów na to, że zakupu udziałów dokonano na warunkach rynkowych.

⁽³¹⁾ Dz.U. C 155 z 20.6.2008, s. 10.

⁽³²⁾ Dz.U. C 288 z 9.10.1999, s. 2.

⁽³³⁾ Dz.U. C 209 z 10.7.1997, s. 3.

⁽³⁴⁾ Dz.U. C 244 z 1.10.2004, s. 2; przedłużone w 2009 r., Dz.U. C 156 z 9.7.2009, s. 3.

4.1.8. Zamiana niespłaconych odsetek na pożyczki (środek 8)

- (80) W odniesieniu do zamiany niespłaconych odsetek na pożyczki miasto Mikkeli zgodziło się naliczać w stosunku do pożyczki bardzo niską stopę procentową. W istocie prywatni wierzyciele, zamieniając niespłacone odsetki na pożyczki, wynegocjowali wyższe stopy procentowe, co skłoniło Komisję do zastanowienia się, czy takie podejście było zgodne z testem prywatnego inwestora.

4.1.9. Odpisanie długów w sprawozdaniach finansowych za lata 2006 i 2008 (środek 9 i środek 10)

- (81) W drugiej decyzji o wszczęciu postępowania Komisja stwierdziła, że jeżeli w ramach odpisania długów w rocznych sprawozdaniach finansowych za lata 2006 i 2008 przestało też istnieć zobowiązanie prawne, takie odpisanie przynosi korzyść spółdzielni Karjaportti. W opinii Komisji wątpliwe było, aby prywatny inwestor działający na rynku zachował się w ten sam sposób.

4.1.10. Niewdrożona gwarancja planowana na rok 2009 (środek 11)

- (82) W pierwszej decyzji o wszczęciu postępowania Komisja miała wątpliwości, czy miasto Mikkeli, udzielając gwarancji, zachowywało się jak prywatny inwestor, i wstępnie uznała, że gwarancja obejmowała pomoc państwa. Jeżeli chodzi o zgodność środka z rynkiem wewnętrznym, Komisja miała wątpliwości, czy gwarancja była zgodna z wytycznymi w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 2004 r., ponieważ wydaje się, że nie została spełniona „zasada pierwszy i ostatni raz”. Ponadto opłata gwarancyjna i stopa procentowa pożyczki były zbyt niskie, aby spełnić wymogi pkt 25 lit. a) wytycznych, a gwarancja nie była zgodna z pkt 25 lit c) wytycznych, ponieważ nie była ograniczona do sześciu miesięcy.

4.1.11. Zmiana harmonogramu spłaty długów od 2009 r. (środek 12)

- (83) W pierwszej decyzji o wszczęciu postępowania Komisja miała wątpliwości, czy miasto Mikkeli, udzielając zgody na zmianę harmonogramu spłat długów, zachowywało się jak prywatny wierzyciel, i wstępnie uznała, że przedmiotowy środek stanowił pomoc państwa. Jeżeli chodzi o zgodność środka z rynkiem wewnętrznym, Komisja miała wątpliwości, czy zmiana harmonogramu spłat długów była zgodna z wytycznymi w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 2004 r., ponieważ wydaje się, że nie została spełniona „zasada pierwszy i ostatni raz”. Ponadto zmiana harmonogramu spłaty długów nie spełniała wymogów pomocy na ratowanie. Nie była ona ograniczona do sześciu miesięcy i z tego powodu nie była zgodna z pkt 25 lit c) wytycznych.

4.2. Środki pomocy przyznane przez przedsiębiorstwo Finnvera (środki 13-17)

- (84) W drugiej decyzji o wszczęciu postępowania Komisja stwierdziła, że środki zostały przyznane przy użyciu zasobów państwowych i można je przypisać państwu,

ponieważ Finlandia posiada 100 % przedsiębiorstwa Finnvera. W odniesieniu do pożyczek Komisja miała wątpliwości, czy naliczane stopy procentowe przekraczały odpowiednie stopy referencyjne. Ponadto nie miała ona wystarczających informacji, aby ocenić, czy środki zostały przyznane razem i na równych warunkach z inwestorami prywatnymi. W odniesieniu do gwarancji Komisja miała wątpliwości, czy zostały one udzielone w ramach istniejących programów, ponieważ programy te nie obejmują gwarancji udzielanych dużemu przedsiębiorstwu znajdującemu się w trudnej sytuacji. Jeżeli środki przyznano poza istniejącym programem pomocy, Komisja miała wątpliwości, czy są one zgodne z testem prywatnego inwestora.

5. UWAGI FINLANDII

5.1. Środki pomocy przyznane przez miasto Mikkeli

5.1.1. Gwarancja udzielona dnia 12 czerwca 2000 r. (środek 1)

- (85) Finlandia argumentuje, że gwarancja nie powinna być uznawana za pomoc państwa, ponieważ spółdzielnia Karjaportti mogłaby prawdopodobnie uzyskać taką gwarancję od prywatnych rynków kapitałowych. Finlandia wskazuje na fakt, że bank Tapiola udzielił pożyczki zabezpieczonej przedmiotową gwarancją jako części pakietu finansowania w wysokości 25 mln EUR na inwestycje w zakład produkcyjny w Tikkala. W finansowanie miały też wkład inne strony. Wsparcie państwa dla inwestycji składało się z przeniesienia gruntu i poniesienia kosztów niwelacji terenu przez miasto Mikkeli (zob. motywy 89 i 90), pożyczek i gwarancji udzielonych przez przedsiębiorstwo Finnvera oraz dotacji bezpośrednich udzielonych przez Ministerstwo Handlu i Przemysłu.

- (86) Dodatkowo Finlandia twierdzi, że miasto Mikkeli traktowało wszystkie przedsiębiorstwa ubiegające się o udzielenie gwarancji na równych zasadach.

- (87) Jeżeli środek pomocy ma być uznany za pomoc państwa, Finlandia jest zdania, że taka pomoc byłaby zgodna z rynkiem wewnętrznym, ponieważ została przyznana zgodnie z wytycznymi w sprawie krajowej pomocy regionalnej⁽³⁵⁾ („wytyczne w sprawie pomocy regionalnej z 1998 r.”). Duże przedsiębiorstwa kwalifikowały się do środków pomocy regionalnej na podstawie art. 107 ust. 3 lit. a) TFUE, jeżeli nie przekroczyły wartości 24 % kosztów kwalifikowalnych netto. Warunki te były spełnione. W szczególności Finlandia przedstawiła obliczenie, zgodnie z którym ekwiwalent dotacji brutto nadal pozostawał poniżej poziomu 24 % przy uwzględnieniu całego wsparcia państwa na rzecz tej inwestycji.

5.1.2. Przeniesienie gruntów (środek 2)

- (88) Finlandia twierdzi, że aktualna wartość księgowa działki nie jest porównywalnym wskaźnikiem dla określenia wartości działki w czasie przeniesienia. Miasto Mikkeli

⁽³⁵⁾ Dz.U. C 74 z 10.3.1998, s. 9.

szacuje wartość rynkową gruntu w czasie przeniesienia na kwotę 300 000 EUR. Według Finlandii koszty niwelacji terenu wynosiły 2 mln FIM (336 376 EUR).

- (89) Finlandia uważa, że przeniesienie działki i poniesienie kosztów niwelacji terenu były zgodne z wytycznymi w sprawie pomocy regionalnej z 1998 r. (zob. motyw 87).

5.1.3. Zakup gruntów (środek 3)

- (90) Według Finlandii zakup nieruchomości w 2002 r. był związany z przedsięwzięciem budowlanym dotyczącym zakładu produkcyjnego w Tikkala, na które spółdzielnia Karjaportti potrzebowała finansowania. Finlandia twierdzi, że nieruchomości zakupiono po cenie rynkowej. W ocenie uwzględniono fakt, że nieruchomości zakupiono z przeznaczeniem przekształcenia ich głównie do celów mieszkalnych poprzez zmianę planów, podczas gdy część obszaru nadal była użytkowana w celach działalności gospodarczej. Ponadto na nieruchomościach założono hipoteki na rzecz wierzycieli prywatnych, przy czym już jedna z sześciu nieruchomości była obciążona łączną hipoteką w wysokości około 9,6 mln EUR, co potwierdza, że wartość tych nieruchomości była wyższa niż cena zakupu. W związku z tym miasto Mikkeli przestrzegало testu inwestora prywatnego i zakup nie stanowił pomocy państwa.

5.1.4. Gwarancja udzielona dnia 8 marca 2004 r. (środek 4)

- (91) Finlandia stwierdza, że pożyczki objętej gwarancją udzielono, aby zrekomensować stary kredyt emerytalny udzielonego w 1992 r. W tamtym czasie gwarancji na kredyt emerytalny udzieliło miasto Mikkeli wraz z przedsiębiorstwem Finnvera i [...]. W ramach zabezpieczenia wzajemnego miasto Mikkeli otrzymało hipotekę o wartości 7,5 mln FIM (1 261 409 EUR) na nieruchomości spółdzielni Karjaportti. Przy udzielaniu gwarancji dnia 8 marca 2004 r. miasto Mikkeli zachowało to zabezpieczenie.
- (92) Finlandia utrzymuje, że pierwotnej gwarancji udzielono przed przystąpieniem Finlandii do UE. Gdy miasto Mikkeli udzieliło nowej gwarancji dnia 8 marca 2004 r., nie przyznano nowej pomocy, ponieważ istniejąca pierwotna gwarancja została przekształcona w nową gwarancję przy zachowaniu wystarczających zabezpieczeń wzajemnych. Ponadto w tym samym czasie pożyczek spółdzielni Karjaportti udzielili inni poręczyciele pierwotnego kredytu emerytalnego z 1992 r.
- (93) Finlandia zaprzecza również, że spółdzielnia Karjaportti wiosną 2004 r. znajdowała się w trudnej sytuacji w rozumieniu wytycznych w sprawie wspomagania i restrukturyzacji z 1999 r. Według Finlandii prognozy rynkowe w pierwszej połowie 2004 r. były satysfakcjonujące, a spółdzielnia Karjaportti planowała w budżecie na 2004 r. zysk w wysokości 3 mln EUR. Ponadto wiosną i latem 2004 r. spółdzielnia Karjaportti była w stanie uzyskać pożyczki od prywatnych pożyczkodawców

przy relatywnie niskich stopach procentowych. Wreszcie w grudniu 2004 r. spółdzielnię Karjaportti uznano za rentowne przedsiębiorstwo, gdy jej wierzyciele zatwierdzili restrukturyzację pomimo przedłużających się trudności finansowych spółdzielni. W innym przypadku spółdzielnia Karjaportti zostałaby postawiona w stan upadłości.

5.1.5. Gwarancja udzielona dnia 10 maja 2004 r. (środek 5)

- (94) Finlandia uważa gwarancję za stałe dofinansowywanie przez miasto Mikkeli inwestycji w zakład produkcyjny w Tikkala w 2000 r. Gwarancji udzielono w celu zrealizowania pierwotnego planu inwestycyjnego rozpoczętego w 2000 r. W momencie udzielania gwarancji, spółdzielnia Karjaportti – jako już przedstawiona do gwarancji udzielonej w marcu 2004 r. (zob. motyw 93) – nie znajdowała się w trudnej sytuacji w rozumieniu wytycznych w sprawie wspomagania i restrukturyzacji z 1999 r.
- (95) Zdaniem Finlandii, jeżeli gwarancja obejmowała pomoc państwa, była ona zgodna z rynkiem wewnętrznym, ponieważ została udzielona w zgodzie z wytycznymi w sprawie pomocy regionalnej z 1998 r. Duże przedsiębiorstwa kwalifikują się do środków pomocy regionalnej na podstawie art. 107 ust. 3 lit. a) TFUE, jeżeli nie przekraczają wartości 24 % kosztów kwalifikowalnych netto. Warunki te zostały spełnione, ponieważ element pomocy w ramach gwarancji wynosił jedynie 57 835 EUR, podczas gdy całość inwestycji spółdzielni Karjaportti w Tikkala wyniosła [...] EUR.

5.1.6. Nadzorowane sądownie postępowanie restrukturyzacyjne (środek 6)

- (96) Finlandia utrzymuje, że wszystkie podjęte środki były związane z rozpoczęciem nadzorowanego sądownie postępowania restrukturyzacyjnego. Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości przepisy dotyczące nadzorowanych sądownie planów naprawy i niewypłacalności same w sobie nie uzasadniają traktowania tych przepisów jako pomocy⁽³⁶⁾.
- (97) Po drugie podczas postępowania nie udzielono żadnych nowych pożyczek, natomiast harmonogram spłat długów przyznany przed restrukturyzacją został zmieniony zgodnie z przepisami krajowymi dotyczącymi restrukturyzacji przedsiębiorstw traktującymi przedsiębiorców na równych zasadach. Poza należnościami miasta Mikkeli podczas postępowania dokonano reorganizacji również należności prywatnych podmiotów. Wierzycieli spółdzielni Karjaportti podzielono na kilka grup. Należności każdej grupy wierzycieli podlegają wzajemnie równorzędnym i podobnym warunkom. Finlandia wskazuje, że jest to prawdziwe w szczególności w odniesieniu do zobowiązań zabezpieczonych miasta Mikkeli. Wydaje się zatem, że miasto Mikkeli, godząc się na nadzorowane sądownie postępowanie restrukturyzacyjne, działało jak prywatny inwestor w warunkach gospodarki rynkowej.

⁽³⁶⁾ Zob. sprawa 480/98, Królestwo Hiszpanii przeciwko Komisji, Rec. [2000] s. I-08717, pkt 18.

(98) Ponadto Finlandia wskazuje, że miasto Mikkeli uznało za bardziej opłacalną zmianę harmonogramu spłat długów niż pozwolenie spółdzielni Karjaportti na przejście w stan upadłości i zakończenie działalności na stałe, co wykazano również w bilansie likwidacyjnym dołączonym do programu restrukturyzacji.

(99) Jeżeli chodzi o zgodności środków z rynkiem wewnętrznym na podstawie wytycznych w sprawie wspomagania i restrukturyzacji z 1999 r., Finlandia utrzymuje, że spółkę podlegającą postępowaniu restrukturyzacyjnemu powinno się zasadniczo uznać za przedsiębiorstwo znajdujące się w trudnej sytuacji w rozumieniu wytycznych. Powtarza ponadto, że postępowanie restrukturyzacyjne nie obejmuje pomocy państwa i że miasto Mikkeli nie podjęło środków wsparcia podczas postępowania restrukturyzacyjnego.

(100) Finlandia przedstawia następnie argumenty odnoszące się do każdego z przyznanych środków. Jeżeli chodzi o zainicjowanie gwarancji miasta Mikkeli dla pożyczki udzielonej w 2000 r., Finlandia utrzymuje, że Mikkeli nie udzieliło spółdzielni Karjaportti żadnych nowych pożyczek, tylko po prostu na żądanie banku Tapiola wkroczyło na początku nadzorowanego sądowno postępowania restrukturyzacyjnego jako wierzyciel, co stanowiło zwykły środek w ramach takiego postępowania restrukturyzacyjnego. Odnośnie do warunków zwrotu pożyczki Finlandia wskazuje, że zostały one określone w programie restrukturyzacji i były równe dla wszystkich wierzycieli w ramach tej samej grupy wierzycieli.

(101) Jeżeli chodzi o nieuiszczone opłaty, Finlandia wyjaśnia, że należności przysługują administracji miasta nieruchomości miejskich, miejskiemu departamentowi ds. gospodarki wodnej i miejskiemu departamentowi ds. gospodarki odpadami. Na należności składają się nieuiszczone opłaty powstałe przed rozpoczęciem nadzorowanego sądowno postępowania restrukturyzacyjnego. Miasto Mikkeli nie udzieliło żadnych gwarancji na te kwoty pozostające do spłaty, ponieważ były one należnościami wobec miasta. Dlatego też, gdy rozpoczęło się nadzorowane sądowno postępowanie restrukturyzacyjne, zostały one wpisane w programie restrukturyzacji jako jedna suma.

5.1.7. Zakup udziałów od spółdzielni Karjaportti (środek 7)

(102) Finlandia twierdzi, że udziały działającej na rynku nieruchomości spółki Kiinteistö Oy Suksimäki zostały zakupione od spółdzielni Karjaportti po cenie rynkowej. Finlandia przedstawiła oświadczenie niezależnego rzeczoznawcy, zgodnie z którym wartość udziałów wynosiła około 1 mln EUR w oparciu o powszechny poziom czynszu. Wartość tę dostosowano w odniesieniu do aktualnego powszechnego poziomu czynszu, a udziały zakupiono odpowiednio po cenie 860 000 EUR. Transakcja dotycząca nieruchomości nie zawierała zatem jakiegokolwiek elementu pomocy.

5.1.8. Zamiana niespłaconych odsetek na pożyczki (środek 8)

(103) Jeżeli chodzi o zmianę niespłaconych odsetek na pożyczkę, Finlandia utrzymuje po pierwsze, że niespłacanie odsetek jest typowym środkiem nadzorowanego sądowno postępowania restrukturyzacyjnego. W przepisach fińskich przewidziano możliwość zamiany takich niespłaconych odsetek na pożyczki, które będą mieć wyższą pozycję niż inne pożyczki. Ponadto Finlandia uważa, że zamiana niespłaconych odsetek na pożyczkę została przeprowadzona zgodnie z testem prywatnego inwestora, ponieważ prywatni wierzyciele zamienili niespłacone należności z tytułu odsetek na pożyczki razem z miastem Mikkeli.

5.1.9. Odpisanie długów w sprawozdaniach finansowych za lata 2006 i 2008 (środek 9 i środek 10)

(104) Finlandia potwierdza, że rejestrowanie długów jako strat jest zwyczajną operacją księgową ze strony wierzyciela, przeprowadzaną zgodnie z zasadą ostrożności oraz właściwymi przepisami ustawy o rachunkowości 1336/1997. Finlandia utrzymuje, że odpisanie długów nie wpływa na stosunek prawny między wierzycielem a dłużnikiem, tj. długi nie zostały umorzone. Miasto Mikkeli potwierdziło, że nie umorzyło długów zarejestrowanych jako straty i że w dalszym ciągu dąży do windykacji należności. Dług jest częścią zobowiązania zabezpieczonego w ramach nadzorowanego sądowno postępowania restrukturyzacyjnego.

5.1.10. Niewdrożona gwarancja planowana na rok 2009 (środek 11)

(105) Zanim wycofano zgłoszenie gwarancji w marcu 2010 r., Finlandia utrzymywała, że gwarancja była zgodna z wytycznymi w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 2004 r. W świetle wycofania zgłoszenia argumenty Finlandii nie zostały przedstawione bardziej szczegółowo.

5.1.11. Zmiana harmonogramu spłaty długów od 2009 r. (środek 12)

(106) Finlandia utrzymuje, że zmiana harmonogramu spłat długów jest środkiem nieodłącznie związanym z nadzorowanym sądowno postępowaniem restrukturyzacyjnym i nie obejmuje pomocy państwa. Według Finlandii wierzyciele spółdzielni Karjaportti zawarli wzajemne porozumienie, że zmiana harmonogramu spłat długów jest rozsądną alternatywą w celu zabezpieczenia ich należności. Finlandia informuje Komisję, że zgłoszona zmiana harmonogramu spłat nigdy nie została przeprowadzona, ponieważ sąd administracyjny w Kuopio (Kuopion Hallinto-Oikeus) wstrzymał przeprowadzenie zmiany harmonogramu spłat długów. Finlandia wyjaśnia, że harmonogram spłat długów spółdzielni Karjaportti został mimo to zmieniony w następstwie kilku wniosków spółdzielni Karjaportti w latach 2009–2011, które zostały przyjęte przez miasto Mikkeli. Finlandia utrzymuje, że ta późniejsza zmiana harmonogramu spłat była zgodna z testem prywatnego inwestora, ponieważ miasto Mikkeli i wszyscy inni wierzyciele przeprowadzili zmianę harmonogramu spłat na równorzędnych warunkach.

5.2. Środki pomocy przyznane przez przedsiębiorstwo Finnvera

5.2.1. Gwarancja udzielona dnia 17 marca 2004 r. (środek 13)

(107) Finlandia uważa, że gwarancji udzielono zgodnie z obwieszczeniem dotyczącym gwarancji z 2000 r.. W żadnym przypadku gwarancja nie wiązała się z pomocą państwa. Po pierwsze ryzyko przedsiębiorstwa Finnvera nie zwiększyło się, ponieważ gwarancja zastąpiła gwarancję udzieloną przez przedsiębiorstwo Finnvera wcześniej (w 1992 r.) na kredyt emerytalny. Kredyt ten został zastąpiony w 2004 r. przez nowy kredyt emerytalny, na który przedsiębiorstwo Finnvera udzieliło wspomnianej gwarancji. Ponadto w tym samym czasie dwóch prywatnych wierzycieli przyznało spółdzielni Karjaportti instrumenty kredytowe w celu umożliwienia finansowania odroczenia płatności za rok 2004. Gwarancja podlegała też wysokiej opłacie, a element pomocy w gwarancji był poniżej progu *de minimis*. Co więcej, w momencie udzielania gwarancji prognozy dotyczące spółdzielni Karjaportti były dobre.

5.2.2. Pożyczka udzielona dnia 12 stycznia 2006 r. (środek 14)

(108) Finlandia uważa, że pożyczka udzielona w 2006 r. nie wiąże się z pomocą państwa, ponieważ podczas zamiany niespłaconych odsetek na nową pożyczkę zgodnie z programem restrukturyzacji przedsiębiorstwo Finnvera działało jak prywatny wierzyciel. Ponadto prywatni wierzyciele zamienili swoje niespłacone odsetki na nowe pożyczki niedługo po tym, jak uczyniło to przedsiębiorstwo Finnvera, i na podobnych warunkach.

5.2.3. Gwarancja udzielona dnia 14 września 2006 r. (środek 15)

(109) Finlandia uważa, że gwarancji udzielono zgodnie z obwieszczeniem dotyczącym gwarancji z 2000 r. W żadnym przypadku gwarancja nie wiąże się z pomocą państwa, ponieważ pokrywa ona tylko 16,7% z kwoty 1,8 mln EUR, a prywatni wierzyciele pokryli resztę tej kwoty poprzez gwarancje.

5.2.4. Pożyczka udzielona dnia 6 lipca 2007 r. (środek 16)

(110) Finlandia uważa, że pożyczka udzielona w 2007 r. nie wiązała się z pomocą państwa, ponieważ przedsiębiorstwo Finnvera działało razem z dwoma prywatnymi wierzycielami, którzy udzielili nowych pożyczek w tym samym czasie i na podobnych warunkach. Ponadto pożyczka została zabezpieczona hipotekami na rzeczy i hipotekami komercyjnymi.

5.2.5. Gwarancja udzielona dnia 9 stycznia 2008 r. (środek 17)

(111) Finlandia uważa, że zabezpieczenia wzajemnego udzielono zgodnie z obwieszczeniem dotyczącym gwarancji z 2000 r. W żadnym przypadku nie wiąże się ono z pomocą państwa, ponieważ drugą zaangażowaną stroną był prywatny pożyczkodawca, a opłata gwarancyjna nałożona przez przedsiębiorstwo Finnvera była znacznie wyższa od opłaty gwarancyjnej nałożonej przez prywatnego pożyczkodawcę.

6. UWAGI ZGŁOSZONE PRZEZ ZAINTERESOWANE STRONY

(112) Zainteresowana strona zgłosiła uwagi jedynie w odniesieniu do środków 1, 2, 3, 5, 7, 9 i 10.

6.1.1. Gwarancja udzielona dnia 12 czerwca 2000 r. (środek 1)

(113) Zainteresowana strona twierdzi, że gwarancji udzielono w celu zabezpieczenia pożyczki w wysokości 25 mln FIM na inwestycję w nowy zakład produkcyjny.

6.1.2. Przeniesienie gruntów (środek 2)

(114) Zainteresowana strona twierdzi, że spółdzielnia Karjaportti została przydzielona działka, a miasto Mikkeli zobowiązało się zapewnić inżynierię komunalną i inne wymagane prace techniczne o łącznych kosztach 2,5 mln FIM. Spółdzielnia Karjaportti zapłaciła za działkę 1,2 mln FIM. W księgach spółdzielni Karjaportti działka ma wartość 403 000 EUR i strona zainteresowania zastanawia się, czy przydzielenie gruntu mogło stanowić pomoc państwa.

6.1.3. Zakup gruntów (środek 3)

(115) Zainteresowana strona utrzymuje, że miasto Mikkeli zakupiło sześć opuszczonych budynków fabrycznych w Mikkeli i zapłaciło za nie w sumie 6,7 mln EUR. Inwestor działający zgodnie z testem prywatnego inwestora nie kupiłby po takiej cenie nieruchomości przedsiębiorstwa mającego poważne problemy finansowe.

6.1.4. Gwarancja udzielona dnia 10 maja 2004 r. (środek 5)

(116) Zainteresowana strona twierdzi, że w momencie udzielenia gwarancji spółdzielnia Karjaportti znajdowała się w bardzo trudnej sytuacji. Przedsiębiorstwo miało już wysokie długi w stosunku do miasta Mikkeli i grupy przedsiębiorstw należących do miasta Mikkeli.

6.1.5. Zakup udziałów od spółdzielni Karjaportti (środek 7)

(117) Zainteresowana strona twierdzi, że cena zapłacona za udziały w spółce działającej na rynku nieruchomości przewyższała wartość księgową udziałów.

6.1.6. Odpisanie długów w sprawozdaniach finansowych za lata 2006 i 2008 (środek 9 i środek 10)

(118) Zainteresowana strona przedstawiła kopię protokołu posiedzenia zarządu miasta Mikkeli z dnia 5 lutego 2007 r., podczas którego zdecydowano o odpisie długów w sprawozdaniach finansowych za rok 2006. Ponadto zainteresowana strona wskazuje, iż jest co najmniej niezwykle, że miasto Mikkeli odpisało miliony euro długów spółdzielni Karjaportti w swoich sprawozdaniach finansowych za 2008 r., i pyta w szczególności, dlaczego miasto Mikkeli było jednocześnie gotowe udzielić spółdzielni Karjaportti kolejnych gwarancji.

7. OCENA

- (119) Artykuł 107 ust. 1 TFUE stanowi, że wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcję niektórych towarów oraz wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym.
- (120) Kryteria, o których mowa w art. 107 ust. 1 TFUE, mają charakter kumulacyjny i w związku z tym, aby środek mógł kwalifikować się jako pomoc państwa, muszą być spełnione jednocześnie wszystkie warunki.
- (121) Podczas gdy art. 107 ust. 1 TFUE zawiera ogólny zakaz pomocy państwa w ramach Unii, w art. 107 ust. 2 i art. 107 ust. 3 TFUE przewiduje się wyłączenia od ogólnej zasady niezgodności takiej pomocy z rynkiem wewnętrznym określonej w art. 107 ust. 1 TFUE.
- (122) W poniższych sekcjach Komisja ocenia istnienie pomocy państwa oddzielnie dla każdego z opisanych środków. Jeżeli środek obejmuje pomoc państwa, Komisja oceni następnie zgodność środka pomocy z rynkiem wewnętrznym. Komisja dokonuje rozróżnienia na środki wycofane, środki przyznane przez miasto Mikkeli i środki przyznane przez przedsiębiorstwo Finnvera. Na wstępie ocenia się, w którym momencie spółdzielnia Karjaportti mogła zostać uznana za przedsiębiorstwo znajdujące się w trudnej sytuacji.

7.1. Przedsiębiorstwo znajdujące się w trudnej sytuacji

- (123) Zarówno dla istnienia pomocy państwa, jak i zgodności wspomnianych środków z rynkiem wewnętrznym istotne jest, czy w momencie przyznania środków beneficjent znajdował się w trudnej sytuacji. Kwestię tego, czy spółdzielnię Karjaportti można uznać za przedsiębiorstwo znajdujące się w trudnej sytuacji, należy oceniać na podstawie wytycznych w sprawie wspomagania i restrukturyzacji z 1999 r. do dnia 9 października 2004 r., czyli daty wygaśnięcia wytycznych w sprawie wspomagania i restrukturyzacji z roku 1999⁽³⁷⁾. Od dnia 10 października 2004 r. zastosowanie mają wytyczne w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 2004 r.⁽³⁸⁾
- (124) Zgodnie z wytycznymi w sprawie wspomagania i restrukturyzacji z 1999 r. przedsiębiorstwo można uznać za znajdujące się w trudnej sytuacji, jeżeli spełnia ono

twz. kryteria twarde określone w pkt 5 tych wytycznych, tj. gdy utraci ponad połowę swojego subskrybowanego kapitału lub zgodnie z prawem krajowym może podlegać procedurze zbiorowej w związku z jego niewypłacalnością. Jeżeli kryteria twarde nie zostaną spełnione, przedsiębiorstwo wciąż może znajdować się w trudnej sytuacji, która według pkt 6 wytycznych w sprawie wspomagania i restrukturyzacji z 1999 r. objawia się zwykle wzrastającym poziomem strat, spadkiem obrotów, gromadzeniem się zapasów, przerostem zdolności produkcyjnych, zmniejszeniem marży brutto samofinansowania, wzrastającym zadłużeniem, wzrostem kosztów finansowych, jak również osłabieniem lub zanikiem wartości aktywów netto. Wytyczne w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 2004 r. w pkt 10 i 11 zawierają podobne kryteria twarde i miękkie.

- (125) W tym kontekście Komisja zauważa, że w 2000 r. spółdzielnia Karjaportti nie straciła kapitału ani nie wykazała zwykłych objawów przedsiębiorstwa znajdującego się w trudnej sytuacji w 2000 r. W istocie wydaje się, że spółdzielnia Karjaportti była przedsiębiorstwem w dobrej kondycji, które odnotowało wysokie obroty, dodatnie saldo dochodów z działalności operacyjnej, stabilny kapitał podstawowy i rezerwy na stosunkowo wysokim poziomie za okres w latach 2000–2002 (zob. też tabela I).
- (126) Sytuacja wyglądała gorzej w następnych latach. Obroty malały, a od 2003 r. do 2004 r. straty uległy znacznemu zwiększeniu. Długi narastały i już na początku roku 2004 beneficjent zaczął zmieniać harmonogram spłat długów i musiał zwrócić się do wierzycieli o odroczenie należnych płatności⁽³⁹⁾. Wydaje się również, że spółdzielnia Karjaportti miała nadmierną zdolność produkcyjną. Ponadto należy wziąć pod uwagę, że już w 2004 r. strat spółdzielni Karjaportti nie pokrywała rezerwa na nieprzewidziane wydatki (zob. tabela I).
- (127) Według sprawozdań finansowych spółdzielni Karjaportti jej kapitał podstawowy niemal przestał istnieć w 2004 r., gdy dramatycznie zmalał do mniej niż jednej dziesiątej swojej wartości w porównaniu z rokiem 2003. Od tamtej pory przedsiębiorstwo wykazywało ujemny kapitał własny z tendencją do jego wzrostu w ciągu ostatnich lat. Z wyjątkiem roku 2006 spółdzielnia Karjaportti przynosiła od 2003 r. straty. Zysku osiągniętego w 2006 r. nie można postrzegać jako oznaki poprawy sytuacji przedsiębiorstwa, ponieważ nie wynikał on z jego działalności podstawowej. Saldo dochodów operacyjnych spółdzielni Karjaportti pozostało ujemne, podobnie jak w poprzednich i następnych latach. Zysk w 2006 r. nie był wystarczający, aby zrównoważyć kwotę deficytu zgromadzonego w poprzednich okresach obrachunkowych ani zrekompensować ujemny kapitał własny. Ogólna sytuacja finansowa spółdzielni Karjaportti pozostawała zdecydowanie niesprzyjająca. W 2008 r. organy podatkowe dwukrotnie skierowały spółdzielnię Karjaportti do postępowania upadłościowego.

⁽³⁷⁾ Zob. pkt 79 wytycznych w sprawie wspomagania i restrukturyzacji z 1999 r.: „z zastrzeżeniem poniższych postanowień, niniejsze wytyczne wchodzi w życie z chwilą ich opublikowania w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich. Pozostają w mocy, przez okres pięciu lat, chyba że podjęta zostanie nowa decyzja”. Wytyczne w sprawie wspomagania i restrukturyzacji z 1999 r. opublikowano dnia 9 października 1999 r.

⁽³⁸⁾ Zob. pkt 102 wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji z 2004 r.

⁽³⁹⁾ Według protokołu posiedzenia rady miasta z dnia 8 marca 2004 r. spółdzielnia Karjaportti rozpoczęła restrukturyzację swoich długów wcześniej w tym roku i zwróciła się do miasta Mikkeli o zgodę na odroczenie do roku 2005 spłacania rat należnych w 2004 r. za pożyczkę udzieloną w 2000 r. objętą gwarancją przez miasto Mikkeli (którą zaakceptowała rada miasta).

(128) W świetle faktów przedstawionych w motywach 125–127 można stwierdzić, że spółdzielnia Karjaportti kwalifikuje się jako przedsiębiorstwo znajdujące się w trudnej sytuacji na podstawie pkt 5 wytycznych w sprawie wspomagania i restrukturyzacji z 1999 r. i odpowiednio pkt 11 wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 2004 r. od początku 2004 r. W 2008 r., gdy spółdzielnia Karjaportti podlegała postępowaniom upadłościowym, kwalifikowała się również jako przedsiębiorstwo znajdujące się w trudnej sytuacji na podstawie pkt 10 lit. c) wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 2004 r.

7.2. Środki wycofane

7.2.1. Niewdrożona gwarancja planowana na rok 2009 (środek 11)

(129) Zgodnie z art. 8 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE⁽⁴⁰⁾ (rozporządzenie proceduralne) po wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego państwo członkowskie może wycofać zgłoszenie w pożądanym czasie, zanim Komisja podejmie decyzję, czy zgłoszony środek ma charakter pomocy państwa. W takim przypadku Komisja podejmie decyzję o zamknięciu danego postępowania z uwagi na to, że jest ono bezprzedmiotowe.

(130) Ponieważ decyzja rady miasta Mikkeli o udzieleniu gwarancji spółdzielni Karjaportti nie stała się prawomocna, a w lutym 2010 r. rada miasta podjęła decyzję o niewdrażaniu gwarancji, w marcu 2010 r. Finlandia wycofała zgłoszenie dotyczące gwarancji. Dlatego w odniesieniu do gwarancji postępowanie stało się bezprzedmiotowe.

7.3. Środki pomocy przyznane przez miasto Mikkeli

7.3.1. Gwarancja udzielona w dniu 12 czerwca 2000 r. (środek 1) i przeniesienie gruntów (środek 2)

Istnienie pomocy państwa

(131) Gwarancja (środek 1): Jak opisano w motywach (14)–(16), miasto Mikkeli udzieliło gwarancji w czerwcu 2000 r. i dokonało płatności w ramach gwarancji w grudniu 2004 r. Po tym, jak miasto Mikkeli stało się wierzycielem spółdzielni Karjaportti, warunki pożyczki zostały zmienione w ramach nadzorowanego sądowniczo postępowania restrukturyzacyjnego (w celu uzyskania dalszych informacji zob. motywy 34–39).

(132) W związku z tym należy rozróżnić kilka etapów. Podczas gdy pomoc jest udzielana w momencie objęcia gwarancją państwową, jakichkolwiek płatności dokonanych przez państwo zgodnie z warunkami gwarancji nie należy traktować jako udzielenia pomocy państwa⁽⁴¹⁾. Z drugiej strony zmiana warunków

pożyczki po tym, jak państwowy poręczyciel stał się wierzycielem, może wiązać się z pomocą państwa. W dalszej części rozpatrzono, czy gwarancja udzielona w czerwcu 2000 r. stanowi pomoc państwa. Kwestię, czy zmiany w warunkach pożyczki mogą wiązać się z pomocą państwa, oceniono jako część środka 6 (zob. motywy 188–195).

(133) Gwarancja została udzielona przez miasto Mikkeli i w związku z tym składa się z zasobów państwowych i jest przypisywana państwu.

(134) Aby stanowić pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE, środek musi przynosić korzyść, której przedsiębiorstwo nie uzyskałoby w ramach normalnych warunków rynkowych. Do celów przeprowadzenia tej oceny Komisja będzie się opierać na obwieszczeniu dotyczącym gwarancji z 2000 r. W momencie przyznania środka obowiązywało obwieszczenie dotyczące gwarancji z 2000 r. Orzecznictwo sądu wyraźnie wskazuje jednak, że „pojęcie pomocy państwa odpowiada bowiem obiektywnej sytuacji, którą ocenia się w dniu, w którym Komisja wydaje decyzję”⁽⁴²⁾. Dlatego w celu przeprowadzenia tej oceny Komisja będzie opierać się na obwieszczeniu dotyczącym gwarancji z 2008 r.

(135) Zgodnie z pkt 3.2 obwieszczenia dotyczącego gwarancji z 2008 r. istnienie pomocy państwa w ramach indywidualnej gwarancji państwowej może zostać wykluczone, jeżeli spełnione zostały cztery wymogi kumulacyjne: „a) kredytobiorca nie ma problemów finansowych [...]; b) zakres gwarancji można odpowiednio zmierzyć w momencie jej udzielenia [...]; c) gwarancja nie obejmuje więcej niż 80 % niespłaconego kredytu lub innego zobowiązania finansowego [...]; d) za gwarancję płaci się cenę odpowiadającą cenie rynkowej [...]”.

(136) W rozpatrywanej sprawie w momencie udzielenia gwarancji pożyczkobiorca nie miał problemów finansowych (zob. motywy 123–128). Gwarancja podlegająca ocenie obejmuje jednak 100 % pożyczki.

(137) Ponadto gwarancji udzielono bez jakiegokolwiek opłaty gwarancyjnej, pomimo że sam organ udzielający uznał, iż wiąże się to z bardzo dużym ryzykiem⁽⁴³⁾. Podczas gdy Finlandia utrzymuje, że spółdzielnia Karjaportti mogła uzyskać podobną gwarancję na rynku, Komisja jest zdania, iż stawki gwarancyjnej wynoszącej zero nie można uznać za zbliżoną do stawki rynkowej mającej zastosowanie w czasie udzielenia gwarancji. Gwarancja obejmowała 100 % przedmiotowej pożyczki, co oznacza, że organ udzielający samodzielnie ponosił ryzyko niewykonania zobowiązania przez beneficjenta oraz że gwarancji udzielono w formie gwarancji bezwarunkowej,

⁽⁴⁰⁾ Dz.U. L 83 z 27.3.1999, s. 1.

⁽⁴¹⁾ Punkt 2.1 obwieszczenia dotyczącego gwarancji z 2008 r.

⁽⁴²⁾ Zob. połączone sprawy C-341/06 P i C-342/06 P Chronopost SA i La Poste przeciwko Union française de l'express (UFEX) i innym [2008] Zb.Orz. s. I-04777, pkt 95.

⁽⁴³⁾ Zgodnie ze sprawozdaniem z posiedzenia rady miasta Mikkeli z dnia 12 czerwca 2000 r. „[...] należy stwierdzić, że w pierwszych latach ryzyko dla miasta jest bardzo duże [...]”.

tj. poręczyciel został zobowiązany do spłaty zadłużenia głównego, tak jakby to było jego zadłużenie, a wierzyciel mógł zażądać od poręczyciela zwrotu zadłużenia głównego, gdy stało się ono należne.

- (138) W związku z tym w rozpatrywanej sprawie, wbrew opinii Finlandii, Komisja jest zdania, że nie można uznać, iż środek nie obejmuje pomocy.
- (139) Argument Finlandii, zgodnie z którym środka udzielono wraz z innymi podmiotami, można odrzucić, ponieważ według informacji przedstawionych przez Finlandię inne podmioty biorące udział w inwestycji także należały do państwa. W związku z tym uznano, że środek stanowi korzyść dla spółdzielni Karjaportti.
- (140) Aby można było uznać środek za pomoc państwa, musi on mieć charakter szczególny lub selektywny w tym sensie, że sprzyja tylko niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów. Środek podlegający ocenie przyznano spółdzielni Karjaportti, czyli jednemu konkretnemu przedsiębiorstwu. Dlatego Komisja uznaje, że podjęty środek stanowi selektywną korzyść dla beneficjenta.
- (141) Komisja musi również rozważyć, czy środek podjęty przez miasto Mikkeli na korzyść spółdzielni Karjaportti może zakłócać konkurencję i wpływać na wymianę handlową między państwami członkowskimi, dając temu przedsiębiorstwu przewagę nad (potencjalnymi) konkurentami, którzy nie otrzymują wsparcia ze środków publicznych. Istnieje wymiana handlowa w zakresie wyrobów mięsnych pomiędzy państwami członkowskimi, co jest obszarem działalności beneficjenta. Według Finlandii spółdzielnia Karjaportti eksportuje swoje wyroby głównie do Rosji, ale także do państw członkowskich. Dlatego Komisja uznaje, że podjęty środek może zakłócać konkurencję i wpływać na wymianę handlową między państwami członkowskimi.
- (142) Na podstawie powyższego Komisja stwierdza, że środek stanowi pomoc państwa.
- (143) Przeniesienie gruntów (środek 2): Finlandia nie zaprzecza, że środek mógł stanowić pomoc państwa. Beneficjentowi w wyraźny sposób dano przewagę, ponieważ nie musiał on nic płacić za przeniesienie gruntów. Miasto Mikkeli zwróciło ponadto beneficjentowi koszty niwelacji terenu. Komisja uznaje zatem, że środek przynosi spółdzielni Karjaportti korzyść, której nie uzyskałaby na rynku.
- (144) Ponadto środek spełnia wszystkie inne wymogi istnienia pomocy państwa. Jak opisano szczegółowo w motywach 133, 140 i 141, również przeniesienie gruntów składa się z zasobów państwowych i jest przypisywane państwu, ma charakter selektywny oraz zakłóca konkurencję i wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi.

- (145) Na podstawie powyższego Komisja stwierdza, że środek stanowi pomoc państwa.

Zgodność z rynkiem wewnętrznym

- (146) Finlandia argumentuje, że gwarancja wraz z przeniesieniem gruntów pod budowę zakładu produkcyjnego w Tikkala jest zgodna z rynkiem wewnętrznym jako pomoc regionalna. W czasie przyznania środków 1 i 2, to jest w 2000 r., obowiązywały wytyczne w sprawie pomocy regionalnej z 1998 r.⁽⁴⁴⁾. Środki objęte postępowaniem nie zostały przyznane w ramach programu, lecz jako indywidualna płatność pomocowa ad hoc. Ponieważ zostały przyznane w sektorze, do którego mają zastosowanie wytyczne w sprawie pomocy regionalnej z 1998 r., środki z zasady wchodzą w zakres tych wytycznych. W czasie przyznania środków beneficjent nie znajdował się w trudnej sytuacji, jak opisano powyżej w motywach 123–128, i miał siedzibę w Itä-Suomen, regionie kwalifikowalnym do pomocy regionalnej na mocy art. 107 ust. 3 lit. a) TFUE. Dlatego Komisja oceniła projekt zgodnie z wytycznymi w sprawie pomocy regionalnej z 1998 r. Ocena ta doprowadziła do następujących wniosków:
- (147) Zgodnie z sekcją 2 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej z 1998 r. pomoc regionalna jest zgodna tylko, gdy istnieje równowaga pomiędzy jej efektem zakłócającym konkurencję a jej korzyściami w kategoriach rozwoju regionu w niekorzystnym położeniu. W tym kontekście Komisja zauważa, że przedmiotowy projekt inwestycyjny miał mieć pozytywny wpływ na rozwój regionalny. Przyczynił się do dalszego rozwoju działalności gospodarczej i do utworzenia nowych oraz pośrednich miejsc pracy. Jak opisano w motywie 24, nowy zakład produkcyjny powinien w istocie zwiększyć ilość miejsc pracy w regionie z 400 do 550–600.
- (148) W sekcji 4 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej z 1998 r. określono warunki udzielenia pomocy regionalnej zgodnej z rynkiem wewnętrznym.
- (149) Po pierwsze, zgodnie z pkt 4.1 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej z 1998 r. celem pomocy regionalnej jest zapewnienie realizacji inwestycji produkcyjnych (inwestycji początkowych) lub tworzenie miejsc pracy powiązanych z inwestycjami. Zgodnie z pkt 4.4 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej z 1998 r. inwestycja początkowa oznacza zainwestowanie środków trwałych w utworzenie nowego zakładu, rozbudowę istniejącego zakładu bądź rozpoczęcie działalności, która wiąże się z zasadniczą zmianą produktu lub procesu produkcyjnego w istniejącym zakładzie. Środki objęte postępowaniem zostały przeznaczone na budowę nowego zakładu produkcyjnego, co jest inwestycją początkową w rozumieniu pkt 4.4 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej z 1998 r.

⁽⁴⁴⁾ Zob. sekcja 6 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej z 1998 r.

- (150) Po drugie, intensywność pomocy musi znajdować się poniżej pułapu pomocy regionalnej wynoszącego 24 %⁽⁴⁵⁾. W celu obliczenia intensywności pomocy należy określić wartość inwestycji oraz element pomocy zawarty w środkach podlegających ocenie.
- a) W odniesieniu do wartości inwestycji zgodnie z pkt 4.5 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej z 1998 r. koszty kwalifikowane w tym kontekście mogą obejmować koszty gruntów, budowy zakładów i maszyn. W przypadku zakupu należy brać pod uwagę jedynie koszty kupna tych aktywów. W istocie Finlandia obliczyła zgodnie z tymi przepisami koszty kwalifikowane, otrzymując w rezultacie kwotę 25 935 928 EUR (zob. motyw 22 i tabela III).
- b) W odniesieniu do zawartego w środkach elementu pomocy Finlandia przedstawiła obliczenie, którego wiarygodność została sprawdzona przez Komisję. W odniesieniu do środka 1, gwarancji udzielonej przez miasto Mikkeli, do oceny elementu pomocy można zastosować obwieszczenie dotyczące gwarancji z 2000 r. Do oceny elementu pomocy przewidziano trzy metody, z których jedna polega na wyliczeniu „według jakiegokolwiek innej obiektywnie uzasadnionej oraz ogólnie przyjętej metody” (sekcja 3.2 obwieszczenia dotyczącego gwarancji z 2000 r.). Finlandia porównała rynkową stopę procentową porównywalnej gwarancji ze stawką gwarancyjną faktycznie naliczoną przez miasto Mikkeli, co rzeczywiście wydaje się być obiektywnie uzasadnione oraz ogólnie przyjętą metodą. W odniesieniu do środka 2 element pomocy składa się z wartości gruntów zwiększonych o koszty niwelacji terenu, co również jest akceptowalne. W kwestii finansowania ze strony przedsiębiorstwa Finnvera i Ministerstwa Handlu i Przemysłu, niepodlegającego niniejszej decyzji, jeżeli finansowanie miałyby zostać uznane za pomoc państwa, również należałoby uwzględnić element pomocy. Finlandia przedstawiła obliczenie w odniesieniu do elementu pomocy zawartego w pożyczce udzielonej przez przedsiębiorstwo Finnvera, które to obliczenie uznano za wiarygodne. W przypadku dotacji bezpośrednich udzielonych przez Ministerstwo Handlu i Przemysłu uwzględniono całą kwotę. Ogółem, uwzględniając element pomocy zawarty w środkach przyznanych przez miasto Mikkeli, przedsiębiorstwo Finnvera i Ministerstwo Handlu i Przemysłu, element pomocy (obliczony jako ekwiwalent dotacji brutto) wyniósł 3 617 143 EUR (zob. tabela II).
- (151) Element pomocy w wysokości 3 617 143 EUR odpowiada intensywności pomocy wynoszącej 13,95 % całkowitych kosztów kwalifikowalnych wynoszących 25 935 928 EUR. Tym samym intensywność pomocy znajduje się poniżej progu 24 %.
- (152) Po trzecie, zgodnie z pkt 4.10 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej z 1998 r. pomoc dla inwestycji początkowych musi być uzależniona od utrzymania danej inwestycji przez okres co najmniej pięciu lat. Finlandia potwierdziła, że przedmiotowa inwestycja miała być utrzymana przez okres co najmniej pięciu lat.
- (153) Po czwarte, zgodnie z pkt 4.2 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej z 1998 r. wkład beneficjenta w finansowanie inwestycji musi wynosić co najmniej 25 %. Finlandia potwierdziła, że właśnie taka sytuacja miała miejsce.
- (154) Po piąte, Komisja zauważa, że zgodnie z pkt 4.2 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej z 1998 r. wniosek o przyznanie pomocy został złożony przed rozpoczęciem prac nad projektem, że przestrzegano zasad dotyczących kumulacji pomocy przewidzianych w pkt 4.18 tych wytycznych oraz że nie przekroczono pułapu pomocy regionalnej.
- (155) Na podstawie powyższych argumentów Komisja stwierdza, że środki 1 i 2 spełniają warunki przedstawione w wytycznych w sprawie pomocy regionalnej z 1998 r. i są zatem zgodne z rynkiem wewnętrznym.

7.3.2. Zakup gruntów (środek 3)

- (156) Zasadniczo test inwestora prywatnego ma zastosowanie także w do zakupu gruntów lub innych aktywów przez państwo. Taki zakup może obejmować pomoc państwa, jeżeli nie można go uznać za normalną transakcję handlową. Nawet gdy organ publiczny dokona zakupu towarów i usług po cenie rynkowej, pomoc państwa może być mimo to obecna, jeżeli okaże się, że państwo nie miało rzeczywistej potrzeby zakupu przedmiotowych gruntów lub aktywów⁽⁴⁶⁾.
- (157) W związku z tym Komisja musi ocenić, czy zakup gruntów można uznać za normalną transakcję handlową. W tym celu należy rozważyć, czy cena zapłacona przez miasto Mikkeli odzwierciedlała wartość zakupionych nieruchomości i budynku.
- (158) Według zainteresowanej strony prywatny inwestor na rynku nie byłby skłonny zapłacić 6,7 mln EUR za budynki fabryczne, które miasto Mikkeli zakupiło po tej cenie.
- (159) Finlandia z kolei przedstawiła Komisji wskazanie dotyczące wartości nieruchomości. Według Finlandii na jednej z nieruchomości sprzedanych w czasie zakupu prywatny bank [...] posiadał hipotekę o wartości 7,5 mln EUR⁽⁴⁷⁾.

⁽⁴⁵⁾ Decyzja Komisji w sprawie N238/1999, pismo skierowane do Finlandii z dnia 13 grudnia 1999 r. w sprawie mapy pomocy regionalnej na lata 2000–2006.

⁽⁴⁶⁾ Zob. Sprawa T-14/96 Bretagne Angleterre Irlande (BAI) przeciwko Komisji [1999] Rec. s. II-139 pkt 71, połączone Sprawy T-116/01 I T-118/01, P & O European Ferries (Vizcaya), SA i Diputación Foral de Vizcaya przeciwko Komisji [2003] Rec. s. II-02957, pkt 114 i nast.

⁽⁴⁷⁾ Zob. motyw (25); kiedy własność nieruchomości została przeniesiona na miasto Mikkeli, nie była ona obciążona hipotekami.

(160) Finlandia poinformowała Komisję, że nie istnieje żadna wycena gruntów. Komisja uznaje, że wartość hipoteki posiadanej przez prywatny bank może być wskazaniem wartości nieruchomości. Istotnie przed przyjęciem zabezpieczeń bank ocenia wartość danej nieruchomości, aby w przypadku niemożności spłacenia długu przez dłużnika bank mógł zaspokoić roszczenia z hipoteki.

(161) W odniesieniu do przedmiotowych nieruchomości miasto Mikkeli zapłaciło cenę nabycia w wysokości 6 646 787 EUR, która jest niższa niż zarejestrowana wartość hipoteki na jednej z nieruchomości posiadanej przez prywatny bank przed zamknięciem procedury sprzedaży. Oprócz tej nieruchomości miasto Mikkeli sprzedano pięć innych nieruchomości i budynek. Komisja zauważa ponadto, że miasto Mikkeli kupiło nieruchomości mając na celu przekształcenie gruntów na teren mieszkalny poprzez wprowadzenie zmian w lokalnych planach; nieruchomości były zlokalizowane blisko centrum miasta w atrakcyjnym obszarze mieszkalnym.

(162) Na podstawie powyższego przedstawione w decyzji o wszczęciu postępowania wątpliwości Komisji w odniesieniu do ceny zapłaconej za nieruchomości i budynki zostały rozwiane. Uznano, że miasto Mikkeli kupiło nieruchomości i budynki po cenie odzwierciedlającej ich wartość i że spełniono wymagania testu inwestora rynkowego. Komisja stwierdza zatem, że środek nie obejmuje pomocy państwa.

7.3.3. *Gwarancja udzielona dnia 8 marca 2004 r. (środek 4) i gwarancja udzielona dnia 10 maja 2004 (środek 5)*

(163) Podobnie jak w przypadku gwarancji udzielonej w czerwcu 2000 r., należy rozróżnić kilka etapów (udzielenie gwarancji, płatność w ramach gwarancji, zmiana warunków pożyczki; por. motyw 132). W związku z tym w dalszej części oceniono, czy gwarancje udzielone w marcu 2004 r. i maju 2004 r. stanowią pomoc państwa. Kwestię, czy zmiany w warunkach pożyczki mogą wiązać się z pomocą państwa, oceniono jako część środka 6 (zob. motywy 188–195).

Istnienie pomocy państwa

(164) Środek 4: Wbrew argumentom Finlandii przedstawionym w motywie (92) Komisja uznaje, że zamiana istniejących zobowiązań na nową gwarancję może stanowić pomoc państwa. W tym kontekście należy rozróżnić istniejącą pomoc i nową pomoc. Definicja istniejącej pomocy obejmuje indywidualne środki pomocy, które wdrożono przed wejściem w życie Traktatu (art. 1 lit. b) rozporządzenia proceduralnego). W odróżnieniu od tego nowa pomoc oznacza „każdą pomoc [...], która nie jest pomocą istniejącą, włącznie ze zmianami istniejącej pomocy” (art. 1 lit. c) rozporządzenia proceduralnego). Zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 794/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie wykonania

rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999⁽⁴⁸⁾ zmiana oznacza „jakąkolwiek zmianę inną niż modyfikację o czysto administracyjnym lub formalnym charakterze, która nie może wpłynąć na ocenę zgodności danego środka pomocowego ze wspólnym rynkiem”.

(165) Dnia 8 marca 2004 r. miasto Mikkeli istotnie przyznało nową gwarancję, która stanowiła zabezpieczenie nowej pożyczki udzielonej przez bank Tapiola w dniu 14 kwietnia 2004 r. Nowa gwarancja nie może być traktowana jako kontynuacja starej gwarancji, ponieważ udzielono jej w odniesieniu do nowej pożyczki na nowych warunkach. Fakt, że pożyczka ta zastąpiła pożyczkę udzieloną w 1992 r. przez bank Tapiola, na którą miasto Mikkeli już udzieliło gwarancji, nie zmienia opinii Komisji. O ile prawdą jest, że nowa pożyczka była równa kwocie niespłaconego kapitału starej pożyczki, a stopa procentowa była bardziej korzystna dla spółdzielni Karjaportti (4,5 % rocznie w przypadku starej pożyczki, 4 % rocznie w przypadku nowej pożyczki), nastąpiła zmiana w czasie trwania pożyczki (stara pożyczkę należało spłacić w ciągu dziesięciu lat od jej udzielenia, to znaczy do listopada 2002 r.; nowa pożyczka umożliwiawała spłatę do 2014 r.). Ogólnie kwota nowej pożyczki (kapitał powiększony o odsetki za lata 2004–2014) jest wyższa od kwoty starej pożyczki. W związku z tym poprzez udzielenie nowej gwarancji zwiększyło się ryzyko dla miasta Mikkeli, a tym samym zwiększyła się kwota środka, w porównaniu ze starą gwarancją. Udzielenie nowej gwarancji należy uznać za zmianę starej gwarancji, co pozwala na sklasyfikowanie nowej gwarancji jako nowej pomocy. Można zatem odrzucić argument Finlandii, zgodnie z którym stara gwarancja została udzielona przed przystąpieniem Finlandii do UE i dlatego może być uznana za istniejącą pomoc i nie można uznać, że nowa gwarancja wiąże się z udzieleniem nowej pomocy.

(166) Kwestię, czy gwarancja przyniosła korzyść beneficjentowi, można ocenić na podstawie obwieszczenia dotyczącego gwarancji z 2008 r. W momencie przyznania środka obowiązywało obwieszczenie dotyczące gwarancji z 2000 r. Jak jednak wyjaśniono w motywie (134), przy ocenie środka Komisja będzie się opierać na obwieszczeniu dotyczącym gwarancji z 2008 r. Zgodnie z pkt 3.2 obwieszczenia dotyczącego gwarancji z 2008 r. istnienie pomocy państwa w ramach indywidualnej gwarancji państwowej może zostać wykluczone, jeżeli spełnione zostały cztery wymogi kumulacyjne (zob. motyw 135). Gwarancja podlegająca ocenie obejmuje jednak 100 % pożyczki. Wystarcza to, aby stwierdzić, że nie można wykluczyć istnienia pomocy państwa na podstawie pkt 3.2 obwieszczenia dotyczącego gwarancji z 2008 r. Ponadto, wbrew argumentom Finlandii Komisja uznaje, że spółdzielnia Karjaportti już w marcu 2004 r. znajdowała się w trudnej sytuacji w rozumieniu wytycznych w sprawie wspomagania i restrukturyzacji z 1999 r. (zob. motywy 123–128), co jest kolejnym powodem, dla którego gwarancja nie podlega pkt 3.2 obwieszczenia dotyczącego gwarancji z 2008 r.

⁽⁴⁸⁾ Dz.U. L 140 z 30.4.2004, s. 1.

- (167) Co więcej, gwarancji udzielono bez jakiegokolwiek opłaty gwarancyjnej, chociaż przedsiębiorstwo znajdowało się w trudnej sytuacji i ryzyko miasta Mikkelii można było uznać za znaczne. Gwarancja obejmowała 100 % przedmiotowej pożyczki, tj. organ udzielający samodzielnie ponosił ryzyko niewykonania zobowiązania przez beneficjenta, a gwarancji udzielono w formie gwarancji bezwarunkowej, co oznacza, że poręczyciel został zobowiązany do spłaty zadłużenia głównego, tak jakby to było jego zadłużenie, a wierzyciel może zażądać od poręczyciela zwrotu zadłużenia głównego, gdy stanie się ono należne.
- (168) Finlandia dodatkowo uważa, że środek jest zgodny z testem prywatnego inwestora, szczególnie ze względu na udział podmiotów prywatnych. Argument ten można odrzucić. Zgodnie z informacjami przedstawionymi przez Finlandię, po pierwsze, podmioty prywatne nie udzieliły beneficjentowi gwarancji, lecz pożyczek. Po drugie, podmioty prywatne nie udzieliły pożyczek w tym samym czasie, w którym udzielono objętych gwarancją kredytów emerytalnych. Po trzecie, stopa procentowa, jakiej zażądał dla pożyczki co najmniej jeden z prywatnych podmiotów, już przewyższała stopę procentową dla kredytu emerytalnego. Co ważniejsze, podmioty prywatne zgodziły się jedynie na pożyczki krótkoterminowe, których okres pożyczkowy wynosił kilka miesięcy, podczas gdy gwarancja udzielona przez miasto Mikkelii obejmowała pożyczkę, której czas trwania wynosił dziesięć lat.
- (169) Uwzględniając powyższe, uznaje się, że środek stanowi korzyść dla spółdzielni Karjaportti. Środek 4 spełnia ponadto wszystkie inne wymogi dla istnienia pomocy państwa. Jak opisano szczegółowo w motywach 133, 140 i 141, również ta gwarancja składa się z zasobów państwowych i można ją przypisać państwu, ma charakter selektywny oraz zakłóca konkurencję i wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi.
- (170) Środek 5: Argument Finlandii, zgodnie z którym środek przyznano w celu kontynuacji inwestycji rozpoczętej w roku 2000, można odrzucić, ponieważ gwarancja była wyraźnie nowym środkiem.
- (171) Zgodnie z pkt 3.2 obwieszczenia dotyczącego gwarancji z 2008 r. istnienie pomocy państwa w ramach indywidualnej gwarancji państwowej może zostać wykluczone, jeżeli spełnione zostały cztery wymogi kumulacyjne (zob. motyw 135). Podobnie jak w przypadku środka 4, gwarancja podlegająca ocenie obejmuje 100 % pożyczki, a spółdzielnia Karjaportti już w maju 2004 r. znajdowała się w trudnej sytuacji w rozumieniu wytycznych w sprawie wspomagania i restrukturyzacji z 1999 r. (zob. motyw 123–128). W związku z tym gwarancja nie może wchodzić w zakres pkt 3.2 obwieszczenia dotyczącego gwarancji z 2008 r.
- (172) Podobnie jak w przypadku środka 4, gwarancji udzielono ponadto bez jakiegokolwiek opłaty gwarancyjnej, chociaż przedsiębiorstwo znajdowało się w trudnej sytuacji i ryzyko dla miasta Mikkelii można było uznać za znaczne. Gwarancja obejmowała 100 % przedmiotowej pożyczki i została udzielona jako gwarancja bezwarunkowa. W związku z tym w rozpatrywanej sprawie, wbrew opinii Finlandii, Komisja jest zdania, że środek stanowi korzyść dla spółdzielni Karjaportti.
- (173) Środek 5 spełnia ponadto wszystkie inne wymogi dla istnienia pomocy państwa. Jak opisano szczegółowo w motywach 133, 140 i 141, również ta gwarancja składa się z zasobów państwowych i można ją przypisać państwu, ma charakter selektywny oraz zakłóca konkurencję i wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi.
- (174) Na podstawie powyższego Komisja stwierdza, że środek 4 i środek 5 stanowią pomoc państwa.
- Z g o d n o ść z r y n k i e m w e w n ę t r z n y m**
- (175) Finlandia nie przedstawiła żadnych argumentów odnośnie do zgodności środka 4 z rynkiem wewnętrznym. W odniesieniu do środka 5 Finlandia przywołała art. 107 ust. 3 lit. a) TFUE i wytyczne w sprawie pomocy regionalnej z 1998 r. (zob. motyw 95). Wytyczne w sprawie pomocy regionalnej z 1998 r. nie mogą jednak służyć jako podstawa do oceny zgodności, ponieważ w momencie udzielania obu gwarancji spółdzielnia Karjaportti znajdowała się w trudnej sytuacji (zob. motyw 123–128). Zgodnie z wytycznymi w sprawie pomocy regionalnej z 1998 r. pomoc dla przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji należy oceniać na podstawie wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji⁽⁴⁹⁾. W związku z tym Komisja najpierw ocenia, czy środki 4 i 5 są zgodne jako pomoc na ratowanie i restrukturyzację według wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji. W momencie udzielania gwarancji zastosowanie miały wytyczne w sprawie wspomagania i restrukturyzacji z 1999 r.⁽⁵⁰⁾
- (176) Zgodnie z wytycznymi w sprawie wspomagania i restrukturyzacji z 1999 r. pomoc na ratowanie musi spełniać określone wymogi, z których nie wszystkie spełniał środek objęty postępowaniem.
- a) Po pierwsze, podczas gdy środki składają się z pomocy na utrzymanie płynności finansowej w postaci gwarancji (pkt 23 lit. a) wytycznych w sprawie wspomagania i restrukturyzacji z 1999 r.), pożyczek objętych odpowiednimi gwarancjami nie przyznano ze stopą procentową przynajmniej porównywalną ze stopami procentowymi stosowanymi przy pożyczkach dla przedsiębiorstw w dobrej kondycji (referencyjne stopy procentowe dla Finlandii w marcu 2004 r.: 4,43 % powiększone o 100 punktów bazowych; referencyjne stopy procentowe dla Finlandii w maju 2004 r.: 4,43 % plus 100 punktów bazowych).
- b) Po drugie, gwarancje nie były związane z pożyczką, która miała zostać zwrócona w okresie spłaty następującym po dokonaniu na rzecz przedsiębiorstwa ostatniej transzy pożyczonych sum nieprzekraczającym dwunastu miesięcy (pkt 23 lit. b) wytycznych w sprawie wspomagania i restrukturyzacji z 1999 r.).

⁽⁴⁹⁾ Zob. pkt 4.4, przypis 10 i przypis 21 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej z 1998 r.

⁽⁵⁰⁾ Według sekcji 6 wytycznych w sprawie wspomagania i restrukturyzacji z 1999 r. miały one zastosowanie do dnia 9 października 2004 r.; zob. przypis 37 powyżej.

- c) Po trzecie, Finlandia nie dostarczyła żadnych informacji odnośnie tego, że pomoc była uzasadniona poważną sytuacją społeczną i nie powodowała poważnego negatywnego efektu rozlania się na inne państwa członkowskie (pkt 23 lit. c) wytycznych w sprawie wspomagania i restrukturyzacji z 1999 r.).
- d) Po czwarte, nie zwrócono gwarancji w terminie 6 miesięcy ani nie utworzono planu restrukturyzacji w rozumieniu wytycznych w sprawie wspomagania i restrukturyzacji z 1999 r. (pkt 23 lit. d) wytycznych w sprawie wspomagania i restrukturyzacji z 1999 r.).
- e) Nic nie wskazuje również na to, że gwarancje ograniczały się do tego, co niezbędne dla funkcjonowania przedsiębiorstwa w ciągu okresu, dla którego pomoc została przyznana (pkt 23 lit. e) wytycznych w sprawie wspomagania i restrukturyzacji z 1999 r.).
- (177) Środki 4 i 5 nie spełniają również wszystkich wymogów dla pomocy na restrukturyzację określonych w wytycznych w sprawie wspomagania i restrukturyzacji z 1999 r.
- a) Po pierwsze, przyznanie środków nie było uwarunkowane wdrożeniem planu restrukturyzacji (pkt 31 wytycznych w sprawie wspomagania i restrukturyzacji z 1999 r.). Stwierdza się, że nie utworzono żadnego planu restrukturyzacji w rozumieniu pkt 32 i nast. wytycznych w sprawie wspomagania i restrukturyzacji z 1999 r.
- b) Po drugie, od beneficjentów oczekuje się, że znaczący wkład w plan restrukturyzacji będzie pochodził z ich zasobów własnych (pkt 40 wytycznych w sprawie wspomagania i restrukturyzacji z 1999 r.), a w przypadku środków objętych postępowaniem nie wskazano żadnego wkładu własnego ze strony beneficjenta.
- c) Po trzecie, aby uniknąć nieuzasadnionych zakłóceń konkurencji, należy wprowadzić środki wyrównawcze (pkt 37 wytycznych w sprawie wspomagania i restrukturyzacji z 1999 r.). Takie środki nie zostały zapewnione.
- (178) Komisja uważa zatem, że środki nie zostały przyznane zgodnie z wytycznymi w sprawie wspomagania i restrukturyzacji z 1999 r.
- (179) Ponadto należy rozważyć, czy środki 4 i 5 mogą być zgodne z rynkiem wewnętrznym na podstawie jakichkolwiek innych wyłączeń przewidzianych w art. 107 ust. 2 i 3 TFUE.
- (180) Wyłączenia przewidziane w art. 107 ust. 2 TFUE nie mają zastosowania w rozpatrywanym przypadku, ponieważ omawiane środki nie mają charakteru społecznego, nie zostały przyznane indywidualnym konsumentom, nie mają na celu naprawienia szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi zdarzeniami nadzwyczajnymi ani nie zostały przyznane gospodarce niektórych regionów Republiki Federalnej Niemiec dotkniętych podziałem Niemiec.
- (181) Dalsze wyłączenia zostały określone w art. 107 ust. 3 TFUE.
- (182) Artykuł 107 ust. 3 lit. a) TFUE stanowi, że za zgodną z rynkiem wewnętrznym może zostać uznana „pomoc przeznaczona na sprzyjanie rozwojowi gospodarstwu regionów, w których poziom życia jest nienormalnie niski lub regionów, w których istnieje poważny stan niedostatecznego zatrudnienia”. Spółdzielnia Karjarportti w momencie przyznania środków była zlokalizowana w takim regionie.
- (183) W momencie przyznania środków 4 i 5 zgodność pomocy państwa z rynkiem wewnętrznym dla obszarów objętych pomocą podlegała regulacji wytycznych w sprawie pomocy regionalnej z 1998 r. Na podstawie tych wytycznych przedsiębiorstwa znajdujące się w trudnej sytuacji nie kwalifikują się do pomocy regionalnej. W związku z powyższym Komisja stwierdza zatem, że pomoc nie kwalifikuje się do odstępstwa przewidzianego w art. 107 ust. 3 lit. a) TFUE..
- (184) Artykuł 107 ust. 3 lit. b) TFUE stanowi, że za zgodną z rynkiem wewnętrznym może zostać uznana „pomoc przeznaczona na wspieranie realizacji ważnych projektów stanowiących przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania lub mająca na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce państwa członkowskiego”. Komisja zauważa, że omawiana pomoc nie była przeznaczona na wspieranie realizacji ważnych projektów stanowiących przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania; Komisja nie znalazła też żadnych dowodów na to, że ma ona na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce fińskiej. W związku z powyższym Komisja stwierdza, że pomoc nie kwalifikuje się do odstępstwa przewidzianego w art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE.
- (185) Artykuł 107 ust. 3 lit. d) TFUE stanowi, że za zgodną z TFUE można uznać pomoc przeznaczoną na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego, o ile pomoc ta nie zmienia warunków wymiany handlowej i konkurencji w Unii w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem. Artykuł ten nie ma oczywiście zastosowania do rozpatrywanego przypadku.
- (186) W art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE dopuszcza się pomoc państwa przeznaczoną na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych, o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem. Komisja opracowała szereg wytycznych i komunikatów, w których wyjaśnia, w jaki sposób będzie stosować odstępstwo zawarte w tym artykule. Komisja uważa jednak, że ze względu na charakter i właściwości pomocy jest oczywiste, iż w rozpatrywanym przypadku nie ma zastosowania żadne z wyłączeń przewidzianych w tych wytycznych i komunikatach.

(187) Na podstawie powyższych argumentów Komisja stwierdza, że środki 4 i 5 stanowią pomoc państwa niezgodną z rynkiem wewnętrznym

7.3.4. Nadzorowane sądownie postępowanie restrukturyzacyjne (środek 6)

(188) Głównym argumentem Finlandii, jak opisano w motywach 96–98, jest to, że miasto Mikkeli nie było bardziej hojne niż inni wierzyciele przedsiębiorstwa, a działało razem z prywatnymi wierzycielami beneficjenta i na takich samych warunkach, co oni. Gdy zgodziło się ono na program restrukturyzacji, działało zatem jako prywatny inwestor w warunkach gospodarki rynkowej.

(189) Pierwszą kwestią, którą należy zweryfikować w tym kontekście, jest możliwość stosowania testu prywatnego inwestora w sytuacjach, gdy jeden lub kilka podmiotów publicznych, których zachowanie może być przypisane państwu, podejmuje wiele środków w odniesieniu do jednego przedsięwzięcia. Sąd odniósł się do tej kwestii w sprawie BP Chemicals przeciwko Komisji⁽⁵¹⁾. Według Sądu sam fakt wcześniejszego dokonania przez przedsiębiorstwo publiczne zastrzyków kapitałowych uznanych za „środki pomocy” na rzecz jego jednostki zależnej nie wyklucza automatycznie możliwości uznania kolejnego zastrzyku kapitałowego za inwestycję spełniającą test prywatnego inwestora. Komisja musi jednak ustalić, czy wiele środków w odniesieniu do jednego przedsiębiorstwa można w uzasadniony sposób rozdzielić i czy można je rozpatrywać jako niezależne środki. Według Sądu w tym kontekście należy rozważyć kolejność chronologiczną omawianych środków, ich cel oraz sytuację jednostki zależnej w momencie podejmowania każdej decyzji o zastrzyku⁽⁵²⁾.

(190) W omawianym przypadku Komisja musi ustalić, czy gwarancje udzielone w marcu i maju 2004 r. (środek 4 i środek 5) można oddzielić od nadzorowanego sądownie postępowania restrukturyzacyjnego (środek 6). Chociaż prawdą jest, że decyzje o wszystkich trzech środkach podjęto w ciągu jednego roku, Komisja zauważa, że były to interwencje w różnym kontekście. W międzyczasie rozpoczęto nadzorowane sądownie postępowanie restrukturyzacyjne, w którym uczestniczyli wszyscy wierzyciele przedsiębiorstwa. Celem środka 6 nie było już zatem umożliwienie przedsiębiorstwu odzyskania rentowności bez niewypłacalności poprzez uzyskanie nowych środków finansowych od banków prywatnych. Miasto Mikkeli dążyło raczej, jak wszyscy inni wierzyciele w ramach ich roli jako wierzycieli, do zmaksymalizowania odzyskania swoich niespłaconych należności w ramach ograniczeń krajowego prawa upadłościowego. Komisja uważa zatem, że środek 6 można oddzielić od środków 4 i 5.

(191) Jak opisano w motywie 31, spółdzielnia Karjaportti wraz ze swoimi prywatnymi wierzycielami wniosła do sądu

rejonowego Mikkeli o nadzorowane sądownie postępowanie restrukturyzacyjne na podstawie ustawy o restrukturyzacji przedsiębiorstw 47/1993. W sądzie przedstawiono program restrukturyzacji zawierający szczegóły dotyczące środków podlegających obecnie ocenie. Po sprawdzeniu szczegółów sąd zatwierdził program restrukturyzacji. Komisja zauważa, że spółdzielnia Karjaportti podlegała nadzorowanemu sądownie postępowaniu restrukturyzacyjnemu na podstawie prawa fińskiego. W istocie celem takiego nadzorowanego sądownie postępowania restrukturyzacyjnego jest przywrócenie rentowności działalności dłużnika wykazującego poważne trudności finansowe, zapewnienie jego dalszej rentowności i wypełnienie warunków spłaty zadłużenia. Komisja uważa zatem, że środki podjęte przez miasto Mikkeli podczas nadzorowanego sądownie postępowania restrukturyzacyjnego można ocenić zgodnie z testem prywatnego inwestora.

(192) Zgodnie z orzeczeniem w sprawie „Magesfa”⁽⁵³⁾, jeżeli państwo jest bardziej hojne niż inni wierzyciele przedsiębiorstwa, środki wynikające z nadzorowanego sądownie postępowania restrukturyzacyjnego mogą stanowić pomoc państwa. Zgodnie z tym Komisja weryfikuje, czy podczas postępowania restrukturyzacyjnego w istocie prywatni i publiczni wierzyciele byli traktowani równorzędnie.

(193) Po pierwsze, stwierdza się, że ogólnie [...] z długów restrukturyzacyjnych (ok. [30–70] %) jest należne prywatnym wierzycielom. Główni prywatni wierzyciele to Nordea Bank, Pohjola Bank i Nordea Financing. Po drugie, należy wziąć pod uwagę, że wierzyciele spółdzielni Karjaportti zostali podzieleni na różne grupy, w zależności od kolejności spłacania wierzytelności. Miasto Mikkeli należało do grupy wierzycieli ze znacznymi długami zabezpieczonymi wraz z prywatnymi wierzycielami Nordea Bank, OKO/Pohjola Bank i Nordea Financing oraz państwowym wyspecjalizowanym przedsiębiorstwem finansującym Finnvera. Jak widać w tabeli IV, w ramach tych znacznych długów zabezpieczonych miasto Mikkeli ma udział wynoszący [10–40] %, podczas gdy prywatni wierzyciele w sumie mają udział wynoszący [30–70] %. Przedsiębiorstwo Finnvera ma udział wynoszący [10–40] %.

(194) Poniżej opisano bardziej szczegółowo środki podjęte przez miasto Mikkeli.

(195) Obniżenie stóp procentowych dla długów zabezpieczonych: jak widać w tabeli V, stopy procentowe dla pożyczek i innych długów (nieuiszczonych opłat) uznanych za „znaczące długi zabezpieczone” były jednakowe dla prywatnych i publicznych wierzycieli, z wyjątkiem [...]. Wierzyciel ten otrzymał stopę procentową wynoszącą [...] stopy EURIBOR dla wszystkich kwot pozostających do spłaty od rozpoczęcia postępowania restrukturyzacyjnego, podczas gdy inni wierzyciele za część kwot pozostających do spłaty otrzymali jedynie [...] stopy EURIBOR minus [...] % do 2010 r. Różnica ta wynikała

⁽⁵¹⁾ Sprawa T-95/11 BP Chemicals przeciwko Komisji [1998] Rec. s. II-3235.

⁽⁵²⁾ Sprawa T-95/11 BP Chemicals przeciwko Komisji [1998] Rec. II-3235; pkt 171 i 172.

⁽⁵³⁾ Zob. sprawa C-480/98 Królestwo Hiszpanii przeciwko Komisji [2000] Rec. s. I-08717, pkt 19.

z faktu, że [...] był pierwszy w kolejności spłacania wierzytelności ze względu na zastawy zapewnione przez spółdzielnię Karjaportti w ramach zabezpieczenia. Uznaje się, że wyższe miejsce w kolejności spłacania wierzytelności [...] uzasadnia różnicę w zastosowanych stopach procentowych.

- (196) Zmiana harmonogramu spłat pożyczek: płatność wierzytelności miasta Mikkeli odroczone w takim samym stopniu, jak wierzytelności innych zabezpieczonych dłużników. Jak to przedstawiono w tabeli VI, spółdzielnia Karjaportti musi spłacać raty wszystkim zabezpieczonym wierzycielom od lipca 2009 r. do 2015 r., kiedy to przypada termin płatności najwyższej raty (43 % kapitału każdego długu zabezpieczonego). Wszystkie raty należne każdemu z wierzycieli mają tę samą proporcję w odniesieniu do całkowitej kwoty należności odpowiedniego wierzyciela (2 % kwoty pozostałej do spłaty dla pierwszych trzech rat, 4 % dla kolejnych dwóch rat, 6 % za pozostałą ratę). Ostatnia rata wynosi 43 % kapitału dla każdego z zabezpieczonych wierzycieli. Miasto Mikkeli nie było zatem traktowane na mniej korzystnych warunkach niż prywatni wierzyciele w podobnej sytuacji.
- (197) Warunkowe umorzenie zadłużenia: według programu restrukturyzacji, jak opisano w motywach 42 i 43, kwoty do umorzenia na koniec nadzorowanego sądownego postępowania restrukturyzacyjnego – jeżeli nie zostaną spełnione określone wymogi gospodarcze – oparte są na porównaniu wartości zabezpieczeń w przypadku kontynuowania działalności przez spółdzielnię Karjaportti z wartością zabezpieczeń w przypadku jej likwidacji, określonych dla każdego z wierzycieli przy uwzględnieniu ich odpowiedniej kolejności spłaty wierzytelności. Wartość zabezpieczeń w obu scenariuszach została określona przez dwóch niezależnych taksatorów w momencie tworzenia programu restrukturyzacji w oparciu o ceny porównywalne i informacje dotyczące najmu. Na tym tle [...] nie musi umarzać długów na koniec nadzorowanego sądownego postępowania restrukturyzacyjnego, ponieważ jest pierwszym wierzycielem w kolejności spłacania wierzytelności. Kwoty dla innych wierzycieli również określono na podstawie wspomnianej metodyki, z wyniku czego otrzymano kwoty przedstawione w motywie 43. Metodykę zastosowaną przy określaniu odpowiednich kwot można uznać za wiarygodną, szczególnie że w obu scenariuszach uwzględnia ona stosunek odpowiedniej kolejności spłacania wierzytelności do wartości odpowiedniego zabezpieczenia. W praktyce obliczenie oparto na ocenach niezależnych ekspertów, a także zastosowano te same zasady wobec wszystkich wierzycieli podczas określania kwot, o które można maksymalnie obniżyć długi restrukturyzacyjne na koniec nadzorowanego sądownego postępowania restrukturyzacyjnego. W świetle powyższych faktów można stwierdzić, że wszyscy wierzyciele byli traktowani na równej stopie.
- (198) Ogólnie Komisja uważa, że podczas nadzorowanego sądownego postępowania restrukturyzacyjnego miasto Mikkeli nie było traktowane na mniej korzystnych warunkach niż prywatni wierzyciele. Tam, gdzie występowały różnice pomiędzy różnymi wierzycielami, były

one uzasadnione różną jakością zabezpieczeń posiadanych przez odpowiednich wierzycieli. W świetle powyższego stwierdzono zatem, że beneficjent nie odniósł z nadzorowanego sądownego postępowania restrukturyzacyjnego korzyści w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE. Wątpliwości wyrażone przez Komisję w decyzji o wszczęciu postępowania zostały rozwiane, a środki opisane w motywach 31–43 nie stanowią pomocy państwa.

7.3.5. Zakup udziałów (środek 7)

- (199) Po pierwsze Komisja stwierdza, że zakup udziałów nie stanowił części nadzorowanego sądownego postępowania restrukturyzacyjnego.
- (200) Finlandia utrzymuje, że podczas zakupu udziałów miasto Mikkeli działało zgodnie z testem prywatnego inwestora. Przede wszystkim, przyjmując logikę ze sprawy BP Chemicals (zob. motywy 189–191), należy określić, czy test prywatnego inwestora można zastosować do środka 7, ponieważ miasto Mikkeli już w przeszłości przyznało spółdzielni Karjaportti środki pomocy. W tym kontekście Komisja zauważa, że środki 4 i 5 zostały podjęte przed rozpoczęciem nadzorowanego sądownego postępowania restrukturyzacyjnego, podczas gdy zakup udziałów miał miejsce już później. Ponadto, podczas gdy celem środków 4 i 5 było umożliwienie beneficjentowi stałego dostępu do płynności finansowej, po rozpoczęciu nadzorowanego sądownego postępowania restrukturyzacyjnego stało się jasne, że kwestia takich potrzeb zostanie rozwiązana w ramach tego postępowania. Uznaje się zatem, że środek 7 można oddzielić od środków 4 i 5 i że test prywatnego inwestora można zasadniczo zastosować do środka 7.
- (201) Jak opisano w motywie 156, test prywatnego inwestora ma zastosowanie do zakupu gruntu lub innych aktywów przez państwo. Finlandia przedstawiła wycenę wartości udziałów przeprowadzoną przez [...] ⁽⁵⁴⁾, agencję zarządzania nieruchomościami z siedzibą w Helsinkach. W wycenie, datowanej na dzień 29 marca 2005 r., oszacowano wartość udziałów w spółce działającej na rynku nieruchomości na kwotę w przedziale 1 mln EUR – 1,1 mln EUR. Wycenę oparto na wartości nieruchomości należących do przedsiębiorstwa. Do określenia wartości zastosowano dwie metody: wartość kapitału po cenie rynkowej czynszu (na podstawie statystyki mieszkaniowej przeprowadzonej przez Urząd Statystyczny Finlandii i po cenie odsprzedaży (na podstawie cen sprzedaży).
- (202) W momencie sprzedaży udziałów nieruchomość była wynajmowana poniżej poziomu ceny rynkowej czynszu. Według wyceny poziom ceny rynkowej czynszu można osiągnąć w ciągu dwóch lat przy maksymalnym rocznym wzroście czynszu. Wartość nieruchomości została zatem skorygowana w momencie zakupu i ostatecznie miasto Mikkeli zakupiło udziały po cenie 860 000 EUR.

⁽⁵⁴⁾ Zob. [...].

(203) Wycenę przeprowadził niezależny ekspert. Zastosowana metodyka, jak opisano powyżej, miała na celu w pierwszej kolejności sprawdzenie wartości kapitału po cenie rynkowej czynszu, a następnie po cenie odsprzedaży. Obie wartości oparto na wskaźniku rynkowym i obu użyto do określenia wartości udziałów, którą dostosowano również do poziomu czynszu przeważającego w momencie zakupu. Metodykę tę uznano za wiarygodną. Komisja stwierdza, że udziały w przedsiębiorstwie Kiinteistö Oy Suksimäki zakupiono po cenie rynkowej i że środek ten nie stanowił korzyści dla spółdzielni Karjaportti.

(204) W związku z powyższym wątpliwości Komisji wyrażone w decyzji o wszczęciu postępowania zostały rozwiane i stwierdza się, że środek nie obejmuje pomocy państwa.

7.3.6. Zamiana niespłaconych odsetek na pożyczki (środek 8)

Istnienie pomocy państwa

(205) Finlandia twierdzi, że zamiana niespłaconych odsetek na pożyczki jest typowym środkiem nadzorowanego sądownie postępowania restrukturyzacyjnego. Prawdą jest, że taki środek można uważać za nieodłączny element nadzorowanego sądownie postępowania restrukturyzacyjnego. W rozpatrywanej sprawie zamiana niespłaconych odsetek na pożyczki w 2005 r. została już w zasadzie określona w programie restrukturyzacji dla wszystkich wierzycieli znacznych długów zabezpieczonych ([dwaj wierzyciele prywatni] i przedsiębiorstwo Finnvera). W świetle powyższego Komisja nie uważa, że sam fakt zamiany niespłaconych odsetek na pożyczki jako takiej oznacza pomoc państwa. Konieczne jest jednak zweryfikowanie, czy stopa procentowa, jaką miasto Mikkeli naliczyło spółdzielni Karjaportti, zawierała korzyść na rzecz tej ostatniej.

(206) W tym kontekście Finlandia uważa, że miasto Mikkeli działało zgodnie z testem prywatnego inwestora, ponieważ wierzyciele prywatni zamienili niespłacone odsetki na pożyczki razem z miastem Mikkeli. Przede wszystkim, na tej samej zasadzie jak w przypadku nadzorowanego sądownie postępowania restrukturyzacyjnego, uznaje się, że zasadniczo test prywatnego inwestora można stosować w przypadku środka 8, ponieważ środek ten można oddzielić od środków 4 i 5 (zob. motywy 189–191). Stosując test prywatnego inwestora w rozważanym przypadku, Komisja zauważa co następuje: o ile prawdą jest, że nie tylko miasto Mikkeli, ale również [wierzyciele prywatni] podlegali przedmiotowej zmianie, o tyle marża odsetek naliczona od kwoty pożyczek nie była taka sama. W rzeczywistości [jeden wierzyciel prywatny] zażądał trzymiesięcznej stopy EURIBOR powiększonej o 1,5 %, [inny wierzyciel prywatny] trzymiesięcznej stopy EURIBOR powiększonej o 2 %, podczas gdy miasto Mikkeli zażądało tylko trzymiesięcznej stopy EURIBOR powiększonej o 0,3 %. W związku z tym stopa procentowa, jaką miasto Mikkeli zgodziło się naliczać od kwoty pożyczki wynosi o 1,2 % mniej niż odsetki, jakie naliczył [jeden wierzyciel prywatny], i o 1,7 % mniej niż odsetki naliczone przez [innego wierzyciela prywatnego]. Z tego powodu można odrzucić argument, że miasto Mikkeli działa na równych warunkach z wierzycielami prywatnymi. W świetle różnic

w stopach procentowych można również wykluczyć twierdzenie, że miasto Mikkeli naliczyło opłatę rynkową od pożyczki. Z tego powodu pożyczka, w którą miasto Mikkeli przekształciło niespłacone odsetki, stanowi korzyść na rzecz spółdzielni Karjaportti.

(207) Ponadto środek 8 spełnia wszystkie pozostałe wymogi dotyczące istnienia pomocy państwa. Jak opisano szczegółowo w motywach 133, 140 i 141, pożyczka składa się z zasobów państwowych i jest przypisywana państwu, ma charakter selektywny oraz zakłóca konkurencję i wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi.

(208) Na podstawie powyższego Komisja stwierdza, że środek 8 stanowi pomoc państwa.

Zgodność z rynkiem wewnętrznym

(209) Finlandia nie przedstawiła żadnych argumentów w odniesieniu do zgodności środka pomocy 8 z rynkiem wewnętrznym. Ponieważ w momencie zamiany niespłaconych odsetek spółdzielnia Karjaportti znajdowała się w trudnej sytuacji (zob. motywy 123–129), Komisja w pierwszej kolejności oceniła, czy środek 8 jest zgodny z rynkiem wewnętrznym jako pomoc na ratowanie i restrukturyzację według wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji. W momencie przyznawania zastosowanie miały wytyczne w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 2004 r. ⁽⁵⁵⁾.

(210) Zgodnie z wytycznymi w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 2004 r. pomoc na ratowanie musi spełniać określone wymogi, z których nie wszystkie spełniał rozpatrywany środek.

a) Po pierwsze, podczas gdy środek składa się z pomocy na utrzymanie płynności finansowej w postaci pożyczki (pkt 25 lit. a) wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 2004 r.), naliczona stopa procentowa nie jest przynajmniej porównywalna ze stopami procentowymi stosowanymi przy pożyczkach dla przedsiębiorstw w dobrej kondycji (referencyjne stopy procentowe dla Finlandii w grudniu 2005 r. wynosiły 4,08 % plus 100 punktów bazowych; stopa procentowa naliczona od kwoty pożyczki wynosiła trzymiesięczną stopę EURIBOR powiększoną o 0,3 %, która w dniu 19 grudnia 2005 r. wynosiła 2,486 % plus 30 punktów bazowych.

b) Po drugie, Finlandia nie podjęła się przekazania planu restrukturyzacji w terminie sześciu miesięcy od zatwierdzenia pomocy, a czasu trwania środka nie ograniczono do sześciu miesięcy (pkt 25 lit. a) i c) wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 2004 r.).

c) Po trzecie, zasada „pierwszy i ostatni raz” (pkt 25 lit. e) wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 2004 r.) nie jest spełniona, ponieważ przedsiębiorstwo już wcześniej otrzymało niezgodną z rynkiem wewnętrznym i niezgodną z prawem pomoc państwa, gdy znajdowało się w trudnej sytuacji.

⁽⁵⁵⁾ Zob. pkt 102 wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 2004 r.

- (211) Środek nie spełnia również wszystkich wymogów pomocy na restrukturyzację określonych w wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 2004 r.
- a) Po pierwsze, przyznanie środka nie jest uwarunkowane wdrożeniem planu restrukturyzacji (pkt 34 wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 2004 r.). Chociaż prawdą jest, że podczas nadzorowanego sądownie postępowania restrukturyzacyjnego utworzono program restrukturyzacji dla spółdzielni Karjaportti, nie spełnia on wymogów określonych w pkt 35 wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 2004 r. (czas trwania 10 lat, brak analizy wrażliwości, brak przywrócenia długoterminowej rentowności w rozsądnych ramach czasowych).
- b) Po drugie, od beneficjentów pomocy oczekuje się, iż znaczący wkład w plan restrukturyzacji będzie pochodził z ich zasobów własnych (pkt 43 wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 2004 r.), a w przypadku środków objętych postępowaniem nie wskazano żadnego wkładu własnego ze strony beneficjenta.
- c) Po trzecie, środek nie spełnia zasady „pierwszy i ostatni raz”, ponieważ przedsiębiorstwo już wcześniej otrzymało niezgodną z rynkiem wewnętrznym i niezgodną z prawem pomoc państwa, gdy znajdowało się w trudnej sytuacji.
- (212) W związku z tym Komisja uważa, że środek nie został przyznany zgodnie z wytycznymi w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 2004 r.
- (213) Ponadto należy rozważyć, czy środek 8 może być zgodny z rynkiem wewnętrznym na podstawie jakichkolwiek innych wyłączeń przewidzianych w art. 107 ust. 2 i 3 TFUE. Z tych samych powodów, które określono powyżej w odniesieniu do środków 4 i 5 (zob. motywy 179–186), Komisja uważa, że warunki żadnego z wyłączeń nie zostały spełnione. W związku z tym Komisja stwierdza, że środek 8 obejmuje pomoc państwa, która nie jest zgodna z rynkiem wewnętrznym.
- 7.3.7. Odpisanie długów w sprawozdaniach finansowych za lata 2006 i 2008 (środek 9 i 10)*
- (214) Po pierwsze należy sprawdzić, czy przedmiotowe odpisanie długów mogą stanowić korzyść dla spółdzielni Karjaportti. Stałoby się tak w sytuacji, gdyby miasto Mikkeli zrezygnowało z dążenia do windykacji należności, czyli gdyby umorzyło długi, o których mowa.
- (215) Jak opisano w motywie 105, Finlandia potwierdziła, że odpisanie długów było tylko środkiem z zakresu księgowości, który nie ma wpływu na stosunek prawny między wierzycielem a dłużnikiem, to znaczy, że długi nie zostały umorzone. Zgodnie z dokumentami przedstawionymi przez Finlandię miasto Mikkeli ciągle dąży do windykacji należności.
- (216) Zgodnie z zasadą ostrożności w ramach dobrej zasady rachunkowości i zgodnie z ustawą o rachunkowości 1336/1997 wartość należności ujętych w bilansie nie może przekraczać ich prawdopodobnej wartości. W związku z tym należności, których prawdopodobnie nie można będzie poddać windykacji, są ujmowane w rachunku zysków i strat jako koszty.
- (217) Na podstawie powyższego Komisja uważa, że odpisanie długu miało miejsce tylko w sprawozdaniach finansowych miasta Mikkeli zgodnie ze standardami rachunkowości, natomiast odpowiednie roszczenia są nadal rozpatrywane w ramach nadzorowanego sądownie postępowania restrukturyzacyjnego.
- (218) Wątpliwości przedstawione przez Komisję w decyzji o wszczęciu postępowania zostały rozwiane i można stwierdzić, że środki nie stanowiły korzyści dla spółdzielni Karjaportti. Z tego powodu środki 9 i 10 stanowią pomocy państwa.
- 7.3.8. Zmiana harmonogramu spłaty długów od 2009 r. (środek 12)*
- Istnienie pomocy państwa
- (219) Można odrzucić argument Finlandii, że środek jest nieodłącznym elementem nadzorowanego sądownie postępowania restrukturyzacyjnego i nie obejmuje pomocy państwa. Po pierwsze, zmiany harmonogramu spłaty długów w 2009 r. nie przewidziano w pierwotnym programie restrukturyzacyjnym, a po drugie, fakt, że taka restrukturyzacja zostałaby przeprowadzona zgodnie z przepisami krajowymi, nie wystarcza, aby wykluczyć pomoc państwa⁽⁵⁶⁾.
- (220) Zasadniczo również środki zmniejszające opłaty, które zwykle ujęte są w budżecie przedsiębiorstwa, można uznać za pomoc państwa. Jeżeli chodzi o zmianę harmonogramu spłaty długów, Komisja ocenia takie zachowanie w ramach testu prywatnego wierzyciela⁽⁵⁷⁾. Zgodnie z nim państwo jest postrzegane jako wierzyciel publiczny, który – tak jak wierzyciel prywatny – dąży do odzyskania należnych mu kwot i zawiera w tym celu umowy z dłużnikiem, na podstawie których zmieniony zostaje harmonogram spłaty łącznej kwoty długu lub kwota ta zostaje podzielona na raty, aby ułatwić spłatę⁽⁵⁸⁾. W rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE korzystne traktowanie ma miejsce, jeżeli należna kwota może zostać zwrócona wierzycielowi publicznemu na bardziej korzystnych warunkach, niż zezwoliłby na to wierzyciel prywatny. Komisja uznaje argument Finlandii, że zmiana harmonogramu nigdy nie została wdrożona, ponieważ sąd administracyjny w Kuopio (Kuopion Hallinto-Oikeus) zakazał jego wdrożenia. Finlandia stwierdza jednak, że harmonogram spłaty długu został mimo wszystko przedłużony, prowadząc do odroczenia należnych płatności.

⁽⁵⁶⁾ Zob. sprawa T-152/99 Hamsa przeciwko Komisji [2002] Rec. s. II-3049, pkt 158.

⁽⁵⁷⁾ Zob. sprawa T-36/99 Lenzing AG przeciwko Komisji [2004] Zb.Orz. s. II-3597, pkt 152.

⁽⁵⁸⁾ Zob. sprawa C-342/96 Hiszpania przeciwko Komisji [1999] Rec. s. I-2459, pkt 46.

W tym kontekście Komisja zauważa, że faktycznie wdrożona zmiana harmonogramu różni się od zgłoszonej zmiany harmonogramu w odniesieniu do kwot i ram czasowych. Kwota rzeczywiście poddana zmianie harmonogramu przez miasto Mikkeli jest niższa niż ta pierwotnie zgłoszona, a zmianę harmonogramu przyznano tylko na krótsze okresy niż te pierwotnie zgłoszone. W świetle tego uznaje się, że zgłoszony środek wdrożono ze zmianami. Niezależnie od tych zmian Komisja zauważa, że żaden wierzyciel prywatny nigdy nie zaakceptowałby zmiany harmonogramu spłaty długu w dowolnej formie z powodów określonych w tym motywie.

- (221) Wierzyciel prywatny, jeżeli zawarł wcześniej umowy w sprawie zmiany harmonogramu spłaty długów, których dłużnik nie dotrzymał, będzie zwykle dochodził swoich roszczeń⁽⁵⁹⁾. Wbrew temu miasto Mikkeli zgodziło się na kolejną zmianę harmonogramu spłaty długów, gdy spółdzielnia Karjaportti nie dotrzymała warunków zmiany harmonogramu spłaty długów uzgodnionych podczas nadzorowanego sądowo postępowania restrukturyzacyjnego. Ponadto nie istnieją żadne szczególnie powody do nieegzekwowania, takie jak np. wyższe zabezpieczenia zapewnione miastu Mikkeli. W odniesieniu do perspektyw w zakresie przyszłej rentowności i prawidłowego funkcjonowania przedsiębiorstwa Komisja uznaje ponadto, że sytuacja finansowa przedsiębiorstwa nie dała powodów, aby sądzić, że inwestycje osiągną akceptowalny poziom rentowności w rozsądnym czasie. W momencie przyznania przeciwko spółdzielni Karjaportti toczyło się postępowanie upadłościowe, a od 2004 r. trwało także wobec niej nadzorowane sądowo postępowanie restrukturyzacyjne. W świetle powyższego Komisja zauważa, że hipotetyczny wierzyciel prywatny, będący w takiej samej sytuacji, jak miasto Mikkeli, nie zaakceptowałby ciągłego zmieniania harmonogramu spłaty długów.
- (222) W tym kontekście Finlandia stwierdza, że miasto Mikkeli działało na takich samych warunkach, jak inni wierzyciele spółdzielni Karjaportti.
- (223) W istocie, jeżeli chodzi o zgłoszone zmiany harmonogramu spłaty długów, zgoda wierzycieli prywatnych zależała według Finlandii od zgody udzielonej przez miasto Mikkeli. Ponadto wydaje się, że planowana zmiana harmonogramu spłaty długów nie przewidywała takich samych warunków dla wszystkich zabezpieczonych wierzycieli. Podczas gdy miasto Mikkeli odroczyłoby płatność niespłaconego długu do 2011 r., wierzyciele prywatni nadal otrzymywali raty w 2009 r. W związku z tym można odrzucić argument wysunięty przez Finlandię.
- (224) Na podstawie powyższego Komisja stwierdza, że środek nie spełnia testu wierzyciela prywatnego oraz że stanowi korzyść dla spółdzielni Karjaportti.
- (225) W odniesieniu do innych wymogów dotyczących istnienia pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE Komisja zauważa, że zmiana harmonogramu

została uzgodniona przez miasto Mikkeli i w związku z tym składa się z zasobów państwowych i można ją przypisać państwu. Ponadto można uznać, że środek ma charakter selektywny. Co więcej, zakłóca on konkurencję i wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi, jak opisano bardziej szczegółowo w motywach 133, 140 i 141.

- (226) Na podstawie powyższego Komisja stwierdza, że środek stanowi pomoc państwa.

Zgodność z rynkiem wewnętrznym

- (227) Głównym argumentem Finlandii było to, że wspomniany środek nie obejmował pomocy państwa; Finlandia zgłosiła jednak także środek 12 jako pomoc na ratowanie (zob. motyw 1). W rzeczywistości, kiedy miasto Mikkeli zgodziło się na zmianę harmonogramu spłaty długu, spółdzielnia Karjaportti znajdowała się w trudnej sytuacji w rozumieniu pkt 10 lit. c) wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 2004 r. (zob. motywy 123-129). Zgodność rozpatrywanego środka z rynkiem wewnętrznym należy zatem rozważyć na podstawie wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 2004 r.
- (228) Zgodnie z wytycznymi w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 2004 r. pomoc na ratowanie musi spełniać określone wymogi, z których nie wszystkie spełniał rozpatrywany środek.
- a) Po pierwsze, środek nie składa się z pomocy na utrzymanie płynności finansowej w postaci gwarancji kredytowych lub pożyczek (pkt 25 lit. a) wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 2004 r.), tylko polega na odroczeniu płatności.
- b) Po drugie, Finlandia nie podjęła się przekazania planu restrukturyzacji w terminie sześciu miesięcy od zatwierdzenia pomocy, a czasu trwania środka nie ograniczono do sześciu miesięcy (pkt 25 lit. a) i c) wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 2004 r.).
- c) Po trzecie, zasada „pierwszy i ostatni raz” (pkt 25 lit. e) wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 2004 r.) nie jest spełniona, ponieważ przedsiębiorstwo już wcześniej otrzymało niezgodną z rynkiem wewnętrznym i niezgodną z prawem pomoc państwa, gdy znajdowało się w trudnej sytuacji.
- (229) Środek nie spełnia również wszystkich wymogów pomocy na restrukturyzację określonych w wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 2004 r.
- a) Po pierwsze, przyznanie środka nie jest uwarunkowane wdrożeniem planu restrukturyzacji (pkt 34 wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 2004 r.). Należy zauważyć, że nie sporządzono żadnego planu restrukturyzacji w rozumieniu pkt 35 wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 2004 r.

⁽⁵⁹⁾ Zob. sprawa T-36/99 Lenzing AG przeciwko Komisji [2004] Zb.Orz. s. II-3597, pkt 140 i nast.

- b) Po drugie, od beneficjentów pomocy oczekuje się, iż znaczący wkład w plan restrukturyzacji będzie pochodził z ich zasobów własnych (pkt 43 wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 2004 r.), a w przypadku środków objętych postępowaniem nie wskazano żadnego wkładu własnego ze strony beneficjenta.
- c) Po trzecie, aby uniknąć nieuzasadnionych zakłóceń konkurencji, należy wprowadzić środki wyrównawcze (pkt 38 wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 2004 r.). Takie środki nie zostały zapewnione.
- d) Po czwarte, środek nie spełnia zasady „pierwszy i ostatni raz”, ponieważ przedsiębiorstwo już wcześniej otrzymało niezgodną z rynkiem wewnętrznym i niezgodną z prawem pomoc państwa, gdy znajdowało się w trudnej sytuacji.
- (230) W związku z tym Komisja uważa, że środek nie został przyznany zgodnie z wytycznymi w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 2004 r.
- (231) Ponadto należy rozważyć, czy środek 12 może być zgodny z rynkiem wewnętrznym na podstawie jakichkolwiek innych wyłączeń przewidzianych w art. 107 ust. 2 i ust. 3 TFUE.
- (232) Wyłączenia przewidziane w art. 107 ust. 2 TFUE nie mają zastosowania w rozpatrywanym przypadku, ponieważ przedmiotowy środek nie ma charakteru socjalnego, nie został przyznany indywidualnym konsumentom, nie ma na celu naprawienia szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi zdarzeniami nadzwyczajnymi oraz nie został przyznany gospodarce niektórych regionów Republiki Federalnej Niemiec dotkniętych podziałem Niemiec.
- (233) Dalsze wyłączenia zostały określone w art. 107 ust. 3 TFUE.
- (234) Artykuł 107 ust. 3 lit. a) TFUE stanowi, że za zgodną z rynkiem wewnętrznym może zostać uznana „pomoc przeznaczona na sprzyjanie rozwojowi gospodarczemu regionów, w których poziom życia jest nienormalnie niski”. Spółdzielnia Karjaportti w momencie przyznawania środka była zlokalizowana w takim regionie.
- (235) Zgodność pomocy państwa z rynkiem wewnętrznym dla obszarów objętych pomocą podlega regulacji wytycznych w sprawie pomocy regionalnej z 1998 r. Na podstawie tych wytycznych przedsiębiorstwa znajdujące się w trudnej sytuacji nie kwalifikują się do pomocy regionalnej. W związku z tym Komisja stwierdza, że pomoc nie kwalifikuje się do odstępstwa przewidzianego w art. 107 ust. 3 lit. a) TFUE.
- (236) Artykuł 107 ust. 3 lit. b) TFUE stanowi, że za zgodną ze wspólnym rynkiem może zostać uznana „pomoc przeznaczona na wspieranie realizacji ważnych projektów stanowiących przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania lub mająca na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce państwa członkowskiego”. Komisja zauważa, że omawiana pomoc nie była przeznaczona na wspieranie realizacji ważnych projektów stanowiących przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania; Komisja nie znalazła też żadnych dowodów na to, że ma ona na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce fińskiej. W związku z powyższym Komisja stwierdza, że pomoc nie kwalifikuje się do odstępstwa przewidzianego w art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE.
- (237) Artykuł 107 ust. 3 lit. d) TFUE stanowi, że za zgodną z TFUE można uznać pomoc przeznaczoną na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego, o ile pomoc ta nie zmienia warunków wymiany handlowej i konkurencji w Unii w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem. Artykuł ten nie ma oczywiście zastosowania do rozpatrywanego przypadku.
- (238) W art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE dopuszcza pomoc państwa przeznaczoną na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych, o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem. Komisja opracowała szereg wytycznych i komunikatów, w których wyjaśnia, w jaki sposób będzie stosować odstępstwo zawarte w tym artykule. Komisja uważa jednak, że ze względu na charakter i cechy pomocy jest oczywiste, iż w rozpatrywanym przypadku nie ma zastosowania żadne z wyłączeń określonych w tych wytycznych i komunikatach.
- (239) Na podstawie powyższych argumentów Komisja stwierdza, że środek 12 stanowi pomoc państwa niezgodną ze wspólnym rynkiem.

7.4. Środki pomocy przyznane przez przedsiębiorstwo Finnvera

- (240) W ramach uwagi wstępnej Komisja przypomina, że w kontekście decyzji w sprawie N 715/2006 dotyczącej pomocy państwa Finlandia podjęła zobowiązanie, zgodnie z którym działalność przedsiębiorstwa Finnvera ma się ograniczać do zarządzania programami pomocy państwa. Na tej podstawie dnia 25 września 2007 r. (data wydania decyzji Komisji) Komisja zdecydowała, że zwolnienie przedsiębiorstwa Finnvera z podatku dochodowego nie stanowi pomocy państwa. Środki 13-17 przyznano przed wydaniem decyzji Komisji w sprawie N 715/2006. Środek 18 przyznano po przyjęciu decyzji Komisji w sprawie N 715/2006. W związku z tym Komisja musi uwzględnić zobowiązanie, podjęte przez władze fińskie w tej sprawie, w odniesieniu do oceny środka 18.

7.4.1. Gwarancja udzielona dnia 17 marca 2004 r. (środek 13)

Istnienie pomocy państwa

- (241) Aby uznać środek za pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE, musi on zostać przyznany bezpośrednio lub pośrednio z zasobów państwowych oraz musi być przypisywany państwu. Finlandia nie kwestionowała tego, że środki podjęte przez przedsiębiorstwo Finnvera obejmują zasoby państwowe i są przypisywane państwu. Zgodnie z orzecznictwem zasoby przedsiębiorstwa należy traktować jako zasoby państwowe, jeżeli państwo, korzystając ze swojego dominującego wpływu na takie przedsiębiorstwa, może kierować wykorzystaniem ich zasobów⁽⁶⁰⁾. Środki przyznane przez wyspecjalizowaną instytucję finansową, którą zgodnie z jej statutem można uznać za organ sektora publicznego, są generalnie przypisywane państwu⁽⁶¹⁾. Sąd przedstawił dalsze wyjaśnienia pojęcia przypisania w sprawie dotyczącej przedsiębiorstwa Stardust Marine⁽⁶²⁾. Podał w niej następujące wskaźniki pozwalające na stwierdzenie przypisania: włączenie przedsiębiorstwa publicznego w struktury administracji publicznej, rodzaj działalności i jej wykonywanie na rynku w warunkach normalnej konkurencji z podmiotami prywatnymi, status prawny przedsiębiorstwa (określenie, czy podlega ono prawu publicznemu czy też prawu ogólnemu spółek), intensywność nadzoru sprawowanego przez władze państwowe w zakresie zarządzania przedsiębiorstwem. W tym kontekście Komisja zwraca uwagę, że działalność przedsiębiorstwa Finnvera podlega prawu administracyjnemu, co wskazuje na bliski związek z administracją. Przedsiębiorstwo Finnvera jest specjalistycznym przedsiębiorstwem finansowym należącym w całości do państwa, którego działalność zabezpiecza gwarancja państwowa i które zajmuje się głównie zapewnianiem pomocy państwowej i finansowania trudno dostępnego na rynku, jak np. kredyty eksportowe. W związku z tym, mimo że jego działalność może być częściowo zbieżna z działalnością banków komercyjnych, przedsiębiorstwo Finnvera nie wykonuje swojej działalności w warunkach normalnej konkurencji z podmiotami prywatnymi. Przedsiębiorstwo podlega prawu ogólnemu spółek przy jednoczesnym ścisłym nadzorze sprawowanym przez państwo: państwo mianuje członków rady nadzorczej spośród klubów parlamentarnych partii politycznych na podstawie ich udziału w parlamencie fińskim. Większość członków rady nadzorczej musi być wybierana spośród kandydatów wyznaczonych przez szereg ministerstw (zob. motywy 56-57). W związku z tym Komisja jest zdania, że środki wprowadzone przez przedsiębiorstwo Finnvera obejmują zasoby państwowe i są przypisywane państwu.
- (242) W odniesieniu do kwestii, czy środek 13 stanowi korzyść dla beneficjenta, wbrew opinii Finlandii środek nie został przyznany wspólnie z wierzycielami prywatnymi na tych samych warunkach. Chociaż prawdą jest, że zarówno [...], jak i [...] udzieliły pożyczek spółdzielni Karjaportti w 2004 r., zgodnie z wiedzą Komisji nic nie wskazuje na

to, aby wspomniane banki udzieliły także gwarancji. Ponadto pożyczki, których udzieliłi dwaj wierzyciele prywatni, zostały udzielone dopiero latem 2004 r., to znaczy kilka miesięcy po tym, jak przedsiębiorstwo Finnvera przyznało środek 13, i w związku z tym nie można uznać, że przedsiębiorstwo Finnvera działało „wspólnie” z tymi wierzycielami. Można również odrzucić argument Finlandii, że gwarancji udzielono zgodnie z obwieszczeniem dotyczącym gwarancji z 2000 r. Po pierwsze, jak wyjaśniono powyżej, Komisja przy ocenie środka opiera się na obwieszczeniu dotyczącym gwarancji z 2008 r. (zob. motyw 134). Zgodnie z pkt 3.2. obwieszczenia dotyczącego gwarancji z 2008 r. istnienie pomocy państwa w ramach indywidualnej gwarancji państwowej można wykluczyć, jeżeli pożyczkobiorca nie znajduje się w trudnej sytuacji finansowej. Ponieważ Komisja jest zdania, że spółdzielnia Karjaportti znajdowała się w trudnej sytuacji w rozumieniu wytycznych w sprawie wspomagania i restrukturyzacji z 1999 r. (zob. motywy 123-128) już w marcu 2004 r., stosowanie obwieszczenia dotyczącego gwarancji można wykluczyć. Finlandia utrzymuje również, że gwarancja podlegała wysokiej opłacie. Uwzględniając trudną sytuację finansową spółdzielni Karjaportti w momencie udzielania gwarancji, uznaje się jednak, że opłata gwarancyjna pobierana przez przedsiębiorstwo Finnvera nie jest opłatą rynkową. W rzeczywistości całkowite koszty finansowe beneficjenta związane z udzieleniem pożyczki wraz z gwarancją wynosiły [5-8] %, natomiast referencyjna stopa procentowa mająca wówczas zastosowanie wynosiła 4,43 %, do której należałoby dodać przynajmniej 400 punktów bazowych z uwagi na trudną sytuację finansową beneficjenta. Uwzględniając powyższe, uznaje się, że środek stanowi korzyść dla spółdzielni Karjaportti.

- (243) Ponadto, aby można było uznać środek za pomoc państwa, musi on mieć charakter szczególny lub selektywny w tym sensie, że sprzyja tylko niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów. Środek 13 przyznano spółdzielni Karjaportti, czyli jednemu konkretnemu przedsiębiorstwu. W związku z tym Komisja jest zdania, że stanowi on selektywną korzyść dla beneficjenta.
- (244) Ponadto Komisja musi rozważyć, czy środek 13 może zakłócać konkurencję i wpływać na wymianę handlową między państwami członkowskimi. W tym kontekście Finlandia argumentuje, że element pomocy w ramach gwarancji był poniżej progu *de minimis*. Po przyznaniu środka 13 stosowano rozporządzenie Komisji (WE) nr 69/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy w ramach zasady *de minimis*⁽⁶³⁾ („rozporządzenie *de minimis* z 2001 r.”)⁽⁶⁴⁾. Zgodnie z jednym z wymogów stosowania rozporządzenia *de minimis* z 2001 r. ogólna kwota pomocy *de minimis* przyznanej przedsiębiorstwu nie może przekraczać 100 000 EUR w jakimkolwiek okresie trzech lat. Gwarancja podlegająca ocenie wynosiła jedynie 91 000 EUR, co oznacza, że pułap 100 000 EUR byłby respektowany, nawet jeżeli jako element pomocy należałoby uwzględnić całą kwotę.

⁽⁶⁰⁾ Sprawa C-482/99 Republika Francuska przeciwko Komisji (Stardust Marine) [2002] Rec. I-4397.

⁽⁶¹⁾ Sprawa T-358/94 Air France przeciwko Komisji [1996] Rec. II-2109, pkt 55-61.

⁽⁶²⁾ Sprawa C-482/99 Republika Francuska przeciwko Komisji (Stardust Marine) [2002] Rec. I-4397, pkt 50-59.

⁽⁶³⁾ Dz.U. L 10 z 13.1.2001, s. 30.

⁽⁶⁴⁾ Zob. art. 5 ust. 2 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1998/2006, Dz.U. L 379 z 28.12.2006, s. 5.

Należy jednak ustalić, czy środek 13 powinno się oceniać łącznie ze środkiem 4, czyli z gwarancją, której miasto Mikkelii udzieliło w marcu 2004 r. – jedynie dziewięć dni przed środkiem 13, czyli gwarancją, której udzieliło przedsiębiorstwo Finnvera. Chociaż te dwie gwarancje zostały udzielone przez dwa różne podmioty i obejmowały dwie odrębne pożyczki o różnym okresie spłaty, wspomniane dwie pożyczki zastąpiły jedną pożyczkę udzieloną przez bank Tapiola w 1992 r. W związku z tym można uznać, że środek 4 i środek 13 przyznano z tego samego powodu, tj. aby umożliwić przekształcenie pożyczki udzielonej przez bank Tapiola w 1992 r. w nowe pożyczki. Mając na uwadze taki bliski związek wspomnianych dwóch środków, Komisja jest zdania, że do celów zastosowania pułapu 100 000 EUR zgodnie z rozporządzeniem *de minimis* z 2001 r. środki 4 i 13 należy postrzegać jako jeden środek Element pomocy rozpatrywany w tych dwóch środkach łącznie przekracza 100 000 EUR. W związku z tym Komisja stwierdza, że środek 13 nie wchodzi w zakres rozporządzenia *de minimis* z 2001 r.

(245) Finlandia argumentuje również, że środek 13 stanowi kontynuację już istniejących zobowiązań i w związku z tym nie zwiększa ekspozycji przedsiębiorstwa Finnvera. Finlandia przedstawiła podobny argument w odniesieniu do środka 4. Z tych samych powodów, co w przypadku środka 4, Komisja nie uważa, że środek 13 jest jedynie kontynuacją wcześniej przyznanego środka (zob. motywy 164-165).

(246) W związku z powyższym Komisja stwierdza, że środek 13 stanowi pomoc państwa.

Zgodność z rynkiem wewnętrznym

(247) Finlandia nie przedstawiła żadnych dowodów w odniesieniu do zgodności środka 13 z rynkiem wewnętrznym. Ponieważ w momencie udzielenia gwarancji przez przedsiębiorstwo Finnvera spółdzielnia Karjaportti znajdowała się w trudnej sytuacji, (zob. motywy 123–128), Komisja najpierw oceni, czy gwarancja ta jest zgodna z rynkiem wewnętrznym jako pomoc na ratowanie i restrukturyzację na podstawie wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji. W momencie udzielenia miały zastosowanie wytyczne w sprawie wspomagania i restrukturyzacji z 1999 r. ⁽⁶⁵⁾.

(248) Zgodnie z wytycznymi w sprawie wspomagania i restrukturyzacji z 1999 r. pomoc na ratowanie musi spełniać określone wymogi, z których nie wszystkie spełniał przedmiotowy środek.

a) Po pierwsze, gwarancja nie była związana z pożyczką która miała zostać zwrócona w okresie spłaty następującym po dokonaniu na rzecz przedsiębiorstwa ostatniej transzy pożyczonych sum nieprzekraczającym dwunastu miesięcy (pkt 23 lit. b) wytycznych w sprawie wspomagania i restrukturyzacji z 1999 r.).

b) Po drugie, Finlandia nie dostarczyła żadnych informacji odnośnie tego, że pomoc była uzasadniona poważną sytuacją społeczną i nie powodowała poważnego negatywnego efektu rozlania się na inne

państwa członkowskie (pkt 23 lit. c) wytycznych w sprawie wspomagania i restrukturyzacji z 1999 r.).

c) Po trzecie, nie zwrócono gwarancji w terminie 6 miesięcy ani nie utworzono planu restrukturyzacji w rozumieniu wytycznych w sprawie wspomagania i restrukturyzacji z 1999 r. (pkt 23 lit. d) wytycznych w sprawie wspomagania i restrukturyzacji z 1999 r.).

d) Nic nie wskazuje również na to, że gwarancja ograniczała się do tego, co niezbędne dla funkcjonowania przedsiębiorstwa w ciągu okresu, dla którego pomoc została przyznana (pkt 23 lit. e) wytycznych w sprawie wspomagania i restrukturyzacji z 1999 r.).

(249) Z takich samych powodów, jak te wymienione powyżej w odniesieniu do środków 4 i 5 (zob. motywy 177–178), Komisja uznaje, że środek 13 również nie spełnia wszystkich wymogów dla pomocy na restrukturyzację określonych w wytycznych w sprawie wspomagania i restrukturyzacji z 1999 r. W związku z tym Komisja uznaje, że środek nie został przyznany zgodnie z wytycznymi w sprawie wspomagania i restrukturyzacji z 1999 r.

(250) Ponadto należy rozważyć, czy środek 13 może być zgodny z rynkiem wewnętrznym na podstawie jakichkolwiek innych wyłączeń przewidzianych w art. 107 ust. 2 i ust. 3 TFUE. Z takich samych powodów, jak te wymienione powyżej w odniesieniu do środka 4 i środka 5 (zob. motywy 179–186), Komisja uznaje, że nie zostały spełnione warunki żadnego z wyłączeń. W związku z tym Komisja stwierdza, że środek 13 obejmuje pomoc państwa, która nie jest zgodna z rynkiem wewnętrznym.

7.4.2. Pożyczka udzielona dnia 12 stycznia 2006 r. (środek 14)

(251) Finlandia argumentuje, że środek pomocy był przewidziany w programie restrukturyzacji w ramach nadzorowanego sądownie postępowania restrukturyzacyjnego oraz że przedsiębiorstwo Finnvera podjęło środek wraz z innymi wierzycielami prywatnymi.

(252) Prawdą jest, że środek przewidziano już w programie restrukturyzacji zarówno dla prywatnych, jak i publicznych wierzycieli spółdzielni Karjaportti. Zgodnie z dokumentami przedstawionymi przez Finlandię zamiana odsetek faktycznie miała miejsce pod koniec 2005 r. i na początku 2006 r. Wierzyciele prywatni także zamienili swoje odsetki na pożyczki.

(253) Po pierwsze, przyjmując logikę ze sprawy BP Chemicals (zob. motywy 189–191), należy określić, czy test prywatnego inwestora można zastosować do środka 14. W tym kontekście Komisja zauważa, że środki 4, 5 i 13 zostały podjęte przed rozpoczęciem nadzorowanego sądownie postępowania restrukturyzacyjnego, podczas gdy środek 14 podjęto w trakcie tego postępowania. Z powodów przedstawionych powyżej w motywach 189–191 Komisja uważa, że środek 14 można oddzielić od środków 4, 5 i 13. Ponadto środek 14 przewidziano nawet w samym programie restrukturyzacji, mającym na celu skierowanie przedsiębiorstwa na właściwą drogę.

⁽⁶⁵⁾ Według sekcji 6 wytycznych w sprawie wspomagania i restrukturyzacji z 1999 r. miały one zastosowanie do dnia 9 października 2004 r.; zob. przypis 37 powyżej.

- (254) Po drugie, w odniesieniu do zastosowania testu prywatnego inwestora do rozpatrywanego środka Komisja uważa, że pożyczki udzielone przez wierzycieli prywatnych [...] i przez [...] są porównywalne do pożyczki udzielonej przez przedsiębiorstwo Finnvera. Jako wierzyciele, których wierzytelności były zabezpieczone w nadzorowanym sądowo postępowaniu restrukturyzacyjnym, wszystkie przedsiębiorstwa znajdują się w podobnej sytuacji. Uwzględniając fakt, że pożyczek tych udzielono na podobnych warunkach, co pożyczki udzielonej przez przedsiębiorstwo Finnvera (taki sam okres pożyczkowy, porównywalny okres spłaty), oraz że stopa procentowa wymagana przez przedsiębiorstwo Finnvera była nawet korzystniejsza dla przedsiębiorstwa Finnvera (na dzień 1 stycznia 2006 r. sześciomiesięczna stopa EURIBOR + 2 % wynosiła 4,643 %) niż stopa procentowa, jaką otrzymywali wierzyciele prywatni (na dzień 1 stycznia 2006 r. trzymiesięczna stopa EURIBOR + 1,5 % wynosiła 3,988 %; trzymiesięczna stopa EURIBOR + 2 % wynosiła 4,488 %), Komisja stwierdza, że środek pomocy nie przynosił korzyści spółdzielni Karjaportti.
- (255) Na podstawie powyższego stwierdza się, że środek nie obejmuje pomocy państwa.
- 7.4.3. *Kontrgwarancja udzielona dnia 14 września 2006 r. (środek 15)*
- (256) Po pierwsze, Komisja uważa, że beneficjentem środka pomocy jest spółdzielnia Karjaportti, mimo że kontrgwarancji udzielono [...]. Niska opłata pobierana przez [...] od spółdzielni Karjaportti wskazuje, że [...] udzieliło gwarancji jedynie w świetle gwarancji udzielonej przez przedsiębiorstwo Finnvera. W istocie to spółdzielnia Karjaportti, a nie [...], uiszcza premię z tytułu gwarancji za kontrgwarancję przedsiębiorstwu Finnvera.
- (257) W każdym wypadku Finlandia uważa, że przedsiębiorstwo Finnvera działało na takich samych zasadach, jak wierzyciele prywatni [...] i [...]. Prawdą jest, że [...] i [...] były w podobnej sytuacji, co przedsiębiorstwo Finnvera. Wszystkie trzy przedsiębiorstwa są wierzycielami, których wierzytelności zabezpieczono w nadzorowanym sądowo postępowaniu restrukturyzacyjnym. Wszystkie one udzieliły pożyczek i gwarancji spółdzielni Karjaportti przed ([...]).
- (258) Podobnie jak w przypadku środka 14, przyjmując logikę ze sprawy BP Chemicals (zob. motywy 189–191), uważa się, że do środka 15 można zastosować test prywatnego inwestora, ponieważ środek ten jest oddzielny od środków 4, 5 i 13 (zob. motyw 253).
- (259) W odniesieniu do przedmiotowego środka pożyczka objęta gwarancją wynosiła ogólnie 1,8 mln EUR. Przedsiębiorstwo Finnvera objęło kontrgwarancją [...] jedynie 16,7 % tej kwoty (300 000 EUR). Pozostała część pożyczki została objęta gwarancjami od [...] i [...] (odpowiednio 825 000 EUR i 675 000 EUR), których nie obejmowała kontrgwarancja przedsiębiorstwa Finnvera. Z perspektywy beneficjenta, spółdzielni Karjaportti, ogólne koszty gwarancji objętej kontrgwarancją były wyższe niż koszty gwarancji udzielonej przez [...] i [...]. Podczas gdy te dwa ostatnie przedsiębiorstwa naliczały od spółdzielni Karjaportti opłatę gwarancyjną w wysokości 1,75 %, całkowite koszty finansowania kontrgwarancji dla spółdzielni Karjaportti wynosiły 2,9 % (1,65 % z tytułu gwarancji [...] plus 1,25 % z tytułu kontrgwarancji). Wynika z tego, że środek podjęty przez przedsiębiorstwo Finnvera nie przynosił korzyści spółdzielni Karjaportti.
- (260) Na podstawie powyższego, stwierdza się, że środek nie obejmuje pomocy państwa.
- 7.4.4. *Pożyczka udzielona dnia 6 lipca 2007 r. (środek 16)*
- (261) Jak opisano w motywie 110, Finlandia argumentuje, że pożyczka nie obejmowała pomocy państwa, ponieważ stanowiła część większego środka dofinansowania, w którym uczestniczyli także wierzyciele prywatni.
- (262) Podobnie jak w przypadku środka 14, przyjmując logikę ze sprawy BP Chemicals (zob. motywy 189–191), uważa się, że do środka 16 można zastosować test prywatnego inwestora (zob. motyw 253).
- (263) Jak wspomniano w motywie 254, Komisja uważa, że [...] i [...] są w sytuacji porównywalnej do przedsiębiorstwa Finnvera. Jeżeli chodzi o konkretny środek objęty postępowaniem, prawdą jest, że przedsiębiorstwo Finnvera udzieliło pożyczki w tym samym czasie i na podobnych warunkach co [...] i [...]. Czas trwania pożyczki wynosił dla wszystkich wierzycieli sześć miesięcy; w odniesieniu do wszystkich pożyczek spłata była opóźniona w takich samych proporcjach (kwota pozostająca do spłaty dla wszystkich wierzycieli wynosi około [...] % pierwotnej kwoty). Wszystkie trzy pożyczki zabezpieczono tym samym zastawem, jak opisano w motywie 66, i zastaw ten podzielono między wierzycieli według ryzyka ponoszonego przez danego wierzyciela w związku z udzieloną pożyczką. W odniesieniu do stopy procentowej wydaje się, że stopa procentowa wymagana przez przedsiębiorstwo Finnvera była nawet korzystniejsza dla przedsiębiorstwa Finnvera (na dzień 6 lipca 2007 r. sześciomiesięczna stopa EURIBOR + 2,5 % wynosiła 6,847 %) niż stopa procentowa, jaką otrzymywali wierzyciele prywatni (na dzień 9 lipca 2007 r., jednomiesięczna stopa EURIBOR + 2 % wynosiła 6,105 %). W związku z tym można uznać, że pożyczka jest zgodna z testem prywatnego inwestora i nie stanowi pomocy państwa.
- (264) Na podstawie powyższego stwierdza się, że środek nie obejmuje pomocy państwa.
- 7.4.5. *Gwarancja udzielona dnia 9 stycznia 2008 r. (środek 17)*
- Istnienie pomocy państwa
- (265) Po pierwsze, należy określić, który podmiot korzysta z przedmiotowego środka: [...] czy spółdzielnia Karjaportti. Przedsiębiorstwo Finnvera udzieliło kontrgwarancji [...], głównemu bankowi spółdzielni Karjaportti. [...] udzielił z kolei gwarancji spółdzielni Karjaportti. [...] pobierał bardzo niską opłatę od spółdzielni Karjaportti z tytułu tej gwarancji, co sugeruje, że [...] udzielił spółdzielni Karjaportti gwarancji tylko dlatego, że była ona objęta kontrgwarancją przedsiębiorstwa Finnvera. Komisja zauważa, że to nie [...], ale spółdzielnia Karjaportti uiszcza na rzecz przedsiębiorstwa Finnvera premię z tytułu gwarancji za kontrgwarancję. W świetle powyższego Komisja uważa, że beneficjentem środka jest spółdzielnia Karjaportti.

- (266) Po drugie, należy ocenić, czy środek przynosi korzyść spółdzielni Karjaportti. W tym kontekście Finlandia twierdzi, że kontrgwarancja nie obejmuje pomocy państwa, ponieważ w umowę była zaangażowana inna strona prywatna. Argument ten można odrzucić, ponieważ przedsiębiorstwo Finnvera udzieliło kontrgwarancji dla gwarancji ze strony zaangażowanej strony prywatnej, co oznacza, że przedsiębiorstwo Finnvera i strona prywatna wcale nie znajdowały się w podobnej sytuacji.
- (267) W świetle powyższego Komisja ocenia środek na podstawie obwieszczenia dotyczącego gwarancji z 2008 r. Chociaż prawdą jest, że kontrgwarancja przedsiębiorstwa Finnvera nie obejmuje więcej niż 80 % gwarancji [...], beneficjent – spółdzielnia Karjaportti – znajdował się w trudnej sytuacji w czasie jej udzielania, jak opisano szczegółowo w motywach 123–128. W związku z tym istnienia pomocy państwa nie można wykluczyć na podstawie pkt 3.2 obwieszczenia dotyczącego gwarancji z 2008 r.
- (268) Nawet jeżeli gwarancja nie spełnia wszystkich wymagań pkt 3.2 obwieszczenia dotyczącego gwarancji z 2008 r., wniosek, że gwarancja nie obejmuje pomocy państwa, nadal można uzasadnić opłatą uiszczaną z tytułu gwarancji. W każdym wypadku w rozpatrywanej sprawie, wbrew opinii Finlandii, Komisja jest zdania, że nie można uznać, iż środek nie obejmuje pomocy. Gwarancji udzielono z niską opłatą gwarancyjną, mimo że przedsiębiorstwo znajdowało się w trudnej sytuacji (zob. motywy 123–128), a ryzyko ponoszone przez przedsiębiorstwo Finnvera można było uznać za znaczne. W związku z tym uznano, że środek przynosi korzyść spółdzielni Karjaportti. W tym zakresie Komisja zauważa również, że zgodnie ze zobowiązaniem podjętym przez władze fińskie w kontekście sprawy N 715/2006 przedsiębiorstwo Finnvera nie miało pozwolenia, aby udzielać dofinansowania rynkowego.
- (269) Ponadto środek spełnia wszystkie inne wymogi dotyczące istnienia pomocy państwa. Jak opisano w motywie 241, środki udzielone przez przedsiębiorstwo Finnvera składają się z zasobów państwowych i są przypisywane państwu. Środek 17 jest też selektywny, ponieważ jedynym przedsiębiorstwem odnoszącym z niego korzyść jest spółdzielnia Karjaportti. Zakłóca on ponadto konkurencję i wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi.
- (270) Na podstawie powyższego Komisja stwierdza, że środek stanowi pomoc państwa.
- Zgodność z rynkiem wewnętrznym
- (271) Finlandia nie argumentowała, że środek 17 jest zgodny z rynkiem wewnętrznym. W istocie w momencie, w którym przedsiębiorstwo Finnvera udzieliło środka, spółdzielnia Karjaportti znajdowała się w trudnej sytuacji w rozumieniu wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 2004 r. (zob. motywy 123–128). W związku z tym środek mógł być zgodny z rynkiem wewnętrznym tylko jako pomoc na ratowanie i restrukturyzację zgodnie z wytycznymi w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 2004 r.
- (272) Zgodnie z wytycznymi w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 2004 r. pomoc na ratowanie musi spełniać określone wymogi, z których nie wszystkie spełniał środek objęty postępowaniem.
- a) Po pierwsze, gwarancja nie zakończyła się w okresie nie dłuższym niż sześć miesięcy po wypłacie przedsiębiorstwu pierwszej transzy (pkt 25 lit. a) wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 2004 r.).
- b) Po drugie, Finlandia nie przekazała w terminie nie dłuższym niż sześć miesięcy po pierwszym zastosowaniu środka planu restrukturyzacji lub planu likwidacji bądź dowodu na to, że gwarancja została zakończona (pkt 25 lit. c) wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 2004 r.).
- c) Po trzecie, zasada „pierwszy i ostatni raz” (pkt 25 lit. e) wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 2004 r.) nie jest spełniona, ponieważ przedsiębiorstwo już wcześniej otrzymało niezgodną z rynkiem wewnętrznym i niezgodną z prawem pomoc państwa, gdy znajdowało się w trudnej sytuacji.
- (273) Środek nie spełnia również wszystkich wymogów pomocy na restrukturyzację określonych w wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 2004 r.
- a) Po pierwsze, przyznanie środka nie jest uwarunkowane wdrożeniem planu restrukturyzacji (pkt 34 wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 2004 r.). Należy zauważyć, że nie sporządzono żadnego planu restrukturyzacji w rozumieniu pkt 35 wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji.
- b) Po drugie, od beneficjentów pomocy oczekuje się, iż znaczący wkład w plan restrukturyzacji będzie pochodził z ich zasobów własnych (pkt 43 wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 2004 r.), a w przypadku środków objętych postępowaniem nie wskazano żadnego wkładu własnego ze strony beneficjenta.
- c) Po trzecie, aby uniknąć nieuzasadnionych zakłóceń konkurencji, należy wprowadzić środki wyrównawcze (pkt 38 wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 2004 r.). Takie środki nie zostały zapewnione.
- d) Po czwarte, środek nie spełnia zasady „pierwszy i ostatni raz”, ponieważ przedsiębiorstwo już wcześniej otrzymało niezgodną z rynkiem wewnętrznym i niezgodną z prawem pomoc państwa, gdy znajdowało się w trudnej sytuacji.
- (274) W związku z tym Komisja uważa, że środek nie został przyznany zgodnie z wytycznymi w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 2004 r.

(275) Ponadto należy rozważyć, czy środek 17 może być zgodny z rynkiem wewnętrznym na podstawie jakichkolwiek innych wyłączeń przewidzianych w art. 107 ust. 2 i ust. 3 TFUE. Z tych samych powodów, które określono powyżej w odniesieniu do środka 4 i środka 5 (zob. motywy 179–186), Komisja uważa, że warunki żadnego z wyłączeń nie zostały spełnione. W związku z tym Komisja stwierdza, że środek 17 obejmuje pomoc państwa, która nie jest zgodna z rynkiem wewnętrznym.

8. ODZYSKANIE

(276) Zgodnie z TFUE i z utrwalonym orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości w przypadku stwierdzenia niezgodności pomocy państwa z rynkiem wewnętrznym Komisja jest uprawniona do podjęcia decyzji o konieczności wycofania lub zmiany pomocy⁽⁶⁶⁾ przez zainteresowane państwo. Z utrwalonego orzecznictwa Trybunału wynika również, że nałożenie na państwo obowiązku wycofania pomocy uznanej przez Komisję za niezgodną z rynkiem wewnętrznym służy przywróceniu stanu pierwotnego⁽⁶⁷⁾. W tym kontekście Trybunał ustalił, że cel ten zostaje osiągnięty z chwilą, gdy beneficjent dokona zwrotu kwoty przyznanej jako pomoc niezgodna z prawem, tracąc tym samym korzyść, jaką odnosił względem swoich konkurentów na rynku, oraz gdy następuje przywrócenie sytuacji sprzed wypłaty pomocy⁽⁶⁸⁾.

(277) Zgodnie z tym orzecznictwem art. 14 rozporządzenia proceduralnego stanowi, że „w przypadku gdy podjęte zostały decyzje negatywne w sprawach pomocy przyznanej bezprawnie, Komisja podejmuje decyzję, że zainteresowane państwo członkowskie podejmie wszelkie konieczne środki w celu windykacji pomocy od beneficjenta”.

(278) Tym samym sześć przedmiotowych środków uznano za pomoc niezgodną z prawem i niezgodną z rynkiem wewnętrznym:

— gwarancja udzielona dnia 8 marca 2004 r. przez miasto Mikkeli (środek 4);

— gwarancja udzielona dnia 10 maja 2004 r. przez miasto Mikkeli (środek 5);

— zamiana niespłaconych odsetek na pożyczki (środek 8);

— zmiana harmonogramu spłaty długu od 2009 r. (środek 12);

— gwarancja udzielona dnia 17 marca 2004 r. przez przedsiębiorstwo Finnvera (środek 13);

— gwarancja udzielona dnia 9 stycznia 2008 r. przez przedsiębiorstwo Finnvera (środek 17).

(279) Należy je zatem odzyskać w celu przywrócenia na rynku sytuacji sprzed przyznania pomocy. Pomoc musi zostać odzyskana od dnia odniesienia korzyści przez beneficjenta, to jest począwszy od dnia, w którym pomoc została przekazana do jego dyspozycji, i musi być powiększona o kwotę odsetek naliczanych do dnia jej faktycznego odzyskania.

8.1. Odzyskanie środków pomocy przyznanych w formie gwarancji

(280) Element pomocy niezgodnej z rynkiem wewnętrznym w ramach dwóch gwarancji udzielonych przez miasto Mikkeli w roku 2004 (środek 4 i środek 5) i gwarancji udzielonych przez przedsiębiorstwo Finnvera w latach 2005 (środek 13) i 2008 (środek 17) ocenia się na podstawie następujących zasad.

(281) Zasadniczo gwarancja państwa może stanowić pomoc do wysokości kwoty pożyczki bazowej, jeżeli beneficjent nie jest w stanie samodzielnie uzyskać dostępu do rynków finansowych⁽⁶⁹⁾. W rozpatrywanej sprawie Finlandia, przedstawiając informacje na temat pożyczek udzielonych beneficjentowi przez prywatnych pożyczkodawców (zob. motyw 93), wykazała jednak, że w momencie udzielenia gwarancji w 2004 r. spółdzielnia Karjaportti nadal była w stanie uzyskać dostęp do rynków finansowych. Istnieje niewiele wskazań odnośnie tego, czy spółdzielnia Karjaportti nadal miała dostęp do rynków w 2008 r., gdy przyznano środek 17. W tym kontekście Komisja zauważa, że kontrgwarancja udzielona przez przedsiębiorstwo Finnvera obejmowała jedynie 80 % gwarancji udzielonej przez prywatnego wierzyciela, co oznacza, że w odniesieniu do 20 % prywatny wierzyciel nadal ponosił ryzyko. W świetle tego można uznać, że przedsiębiorstwo nadal było w stanie uzyskać dostęp do rynków finansowych bez gwarancji z 2008 r.

(282) Biorąc jednak pod uwagę problemy finansowe spółdzielni Karjaportti w czasie przyznania środków, banki komercyjne naliczyłyby odpowiednio wyższą stopę procentową od tej, którą osiągnięto z gwarancjami państwa, ponieważ gwarancje te stanowią dla banków dodatkowe zabezpieczenie. W związku z tym Komisja uznaje, że spółdzielnia Karjaportti odniosła korzyść z niższych stóp procentowych uzyskanych dzięki gwarancjom.

(283) Zgodnie z pkt 4.2 obwieszczenia dotyczącego gwarancji z 2008 r. w przypadku braku porównywalnej rynkowej premii z tytułu gwarancji całkowite koszty finansowania pożyczki objętej gwarancją (stopa procentowa powiększona o premię z tytułu gwarancji) należy porównać ze stopą procentową na rynku dla podobnej pożyczki bez państwowej gwarancji. W wielu przypadkach taka rynkowa stopa procentowa nie jest dostępna. Dlatego też Komisja w komunikacie w sprawie zmiany metody

⁽⁶⁶⁾ Zob. sprawa C-70/72 Komisja przeciwko Niemcom, [1973] Rec. s. 00813, pkt 13.

⁽⁶⁷⁾ Zob. połączone sprawy C-278/92, C-279/92 oraz C-280/92 Hiszpania przeciwko Komisji, [1994] Rec. s. I-4103, pkt 75.

⁽⁶⁸⁾ Zob. sprawa C-75/97 Belgia przeciwko Komisji, [1999] Rec. s. I-030671, pkt 64–65.

⁽⁶⁹⁾ Pkt 2.2 i pkt 4.1 lit. a) obwieszczenia dotyczącego gwarancji z 2008 r.

ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych⁽⁷⁰⁾ (komunikat w sprawie stóp referencyjnych z 2008 r.) opracowała metodę finansową, której z powodów określonych w pkt 4.2 obwieszczenia dotyczącego gwarancji z 2008 r. można użyć jako wskaźnika zastępczego w odniesieniu do rynkowej stopy procentowej.

(284) W rozpatrywanej sprawie nie wskazano, ile zapłaciłaby spółdzielnia Karjaportti za porównywalną pożyczkę nieobjętą gwarancją. Udzielenie trzech gwarancji nastąpiło ponadto przed kryzysem gospodarczym i finansowym. Co więcej, Komisja jest zdania, że ze względu na czas, jaki upłynął od przyznania środków, obliczenie „prawdziwej” rynkowej stopy procentowej dla fińskiego producenta mięsa byłoby trudnym zadaniem. Z tego powodu jako wskaźnika zastępczego w odniesieniu do rynkowej stopy procentowej Komisja użyje właściwej stopy referencyjnej.

8.1.1. Gwarancja udzielona dnia 8 marca 2004 r. (środek 4)

(285) W odniesieniu do środka 4 do celów komunikatu w sprawie stóp referencyjnych z 2008 r. sekurytyzację pożyczek spółdzielni Karjaportti można uznać za normalną. Spółdzielnia Karjaportti zapewniła hipotekę na nieruchomości i hipotekę na nieruchomości komercyjnej dla środka 4. Zarejestrowane wartości tych dwóch instrumentów są dość wysokie (zob. motyw 27). Należy jednak uwzględnić, że tego samego zastawu użyto do zabezpieczenia innych roszczeń miasta Mikkeli (takich jak środek 1), zatem kwota dostępna w odniesieniu do przedmiotowego środka byłaby niepełna. Ponadto należy uwzględnić fakt, że rzeczywista wartość hipoteki na nieruchomości oraz hipoteki na nieruchomości komercyjnej zależy od wartości obciążonych towarów i kolejności miasta Mikkeli w spłaceniu wierzytelności.

(286) W tym kontekście zauważa się, że Finlandia nie była w stanie przedstawić oceny wartości zabezpieczeń w momencie udzielenia gwarancji. Przedstawiła jednak dwie niezależne, ogólne wyceny zabezpieczeń, których użyto do przygotowania programu restrukturyzacji, z dnia 15 lutego 2005 r. (zob. motyw 43), która to data jest dość bliska dacie udzielenia gwarancji. W tym zakresie wspomniano, że w świetle pozycji miasta Mikkeli pod względem kolejności spłacania wierzytelności, hipoteka na nieruchomości może być wystarczająca do pokrycia roszczeń, jeżeli nieruchomość pozostanie w użytku; jeśli spółdzielnia Karjaportti zostanie zlikwidowana, wartość nieruchomości może być za niska, aby pokryć którekolwiek z roszczeń miasta Mikkeli. Hipoteka na nieruchomości komercyjnej może pokryć jedynie część roszczeń miasta Mikkeli. W świetle powyższego wydaje się przekonujące uznanie zapewnionego zabezpieczenia jako zabezpieczenia normalnej jakości.

(287) Dlatego stopa procentowa, jaką powinna zapłacić spółdzielnia Karjaportti za pożyczkę udzieloną na warunkach rynkowych bez gwarancji jest referencyjną stopą procentową wynoszącą 4,43 % powiększoną o premię z tytułu ryzyka wynoszącą 650 punktów bazowych, co odzwierciedla premię z tytułu ryzyka mającą zastosowanie do przedsiębiorstwa znajdującego się w trudnej sytuacji i przedstawiającego normalne zabezpieczenie. Kwotę pomocy należy w związku z tym obliczyć jako różnicę

między wspomnianą teoretyczną rynkową stopą procentową a stopą procentową faktycznie zastosowaną w odniesieniu do pożyczki objętej gwarancją (4 %), po odliczeniu ceny rzeczywiście zapłaconej za gwarancję, tj. 0 punktów bazowych. Różnicę między tymi stopami należy obliczyć w odniesieniu do okresu, w którym udzielano stopy faktycznie zastosowanej.

(288) Kwota pomocy musi zostać powiększona o odsetki od zwracanej pomocy obliczone od momentu, w którym różnica między teoretycznymi odsetkami a stopą procentową faktycznie zastosowaną do pożyczki objętej gwarancją stała się zaległa, do dnia jej faktycznego odzyskania.

8.1.2. Gwarancja udzielona dnia 10 maja 2004 r. (środek 5)

(289) W odniesieniu do środka 5 do celów komunikatu w sprawie stóp referencyjnych z 2008 r. sekurytyzację można uznać za normalną. Spółdzielnia Karjaportti zapewniła takie samo zabezpieczenie, jak w odniesieniu do środka 4, to jest hipotekę na nieruchomości zakładu produkcyjnego w Tikkała i hipotekę na nieruchomości komercyjnej. Dodatkowo udzielono „specjalnego zastawu” na zakład produkcyjny w Tikkała o zarejestrowanej wartości wynoszącej 1 135 268 EUR (zob. motyw 29). W stosunku do tych zabezpieczeń zastosowanie ma takie samo rozumowanie, jak to przedstawione powyżej w odniesieniu do środka 4, i wydaje się przekonujące uznanie zapewnionego zabezpieczenia jako zabezpieczenia normalnego.

(290) Stopa procentowa, jaką powinna zapłacić spółdzielnia Karjaportti za pożyczkę udzieloną na warunkach rynkowych bez gwarancji również w tym przypadku jest referencyjną stopą procentową wynoszącą 4,43 % powiększoną o premię z tytułu ryzyka wynoszącą 650 punktów bazowych. Kwotę pomocy należy w związku z tym obliczyć jako różnicę między wspomnianą teoretyczną rynkową stopą procentową a stopą procentową faktycznie zastosowaną w odniesieniu do pożyczki objętej gwarancją (dwunastomiesięczna stopa EURIBOR + 0,3 %), po odliczeniu ceny rzeczywiście zapłaconej za gwarancję, tj. 0 punktów bazowych. Różnicę między tymi stopami należy obliczyć w odniesieniu do okresu, w którym udzielano stopy faktycznie zastosowanej.

(291) Kwota pomocy musi zostać powiększona o odsetki od zwracanej pomocy obliczone od momentu, w którym różnica między teoretycznymi odsetkami a stopą procentową faktycznie zastosowaną do pożyczki objętej gwarancją stała się zaległa, do dnia jej faktycznego odzyskania.

8.1.3. Gwarancja udzielona dnia 17 marca 2004 r. (środek 13)

(292) Szczegóły dotyczące sekurytyzacji środka 13 nie są Komisji znane, stąd może ona przedstawić jedynie metodę przeprowadzenia odzyskania. W ramach pierwszego kroku, jeżeli środek 13 rzeczywiście objęto zabezpieczeniem, należy określić wartość takiego zabezpieczenia zgodnie z komunikatem w sprawie stóp referencyjnych.

⁽⁷⁰⁾ Dz.U. C 14 z 19.1.2008, s. 6.

(293) Stopa procentowa, jaką powinna zapłacić spółdzielnia Karjaportti za pożyczkę udzieloną na warunkach rynkowych bez gwarancji również w tym przypadku jest referencyjną stopą procentową wynoszącą 4,43 % powiększoną o premię z tytułu ryzyka odzwierciedlającą wartość sekurytyzacji. Kwotę elementu pomocy należy w związku z tym obliczyć jako różnicę między wspomnianą teoretyczną rynkową stopą procentową a stopą procentową faktycznie zastosowaną w odniesieniu do pożyczki objętej gwarancją ([2–5] %), po odliczeniu ceny rzeczywiście zapłaconej za gwarancję, która wynosiła 3 %. Różnicę między tymi stopami należy obliczyć w odniesieniu do okresu, w którym udzielano stopy faktycznie zastosowanej.

(294) Kwota pomocy musi zostać powiększona o odsetki od zwracanej pomocy obliczone od momentu, w którym różnica między teoretycznymi odsetkami a stopą procentową faktycznie zastosowaną do pożyczki objętej gwarancją stała się zaległa, do dnia jej faktycznego odzyskania.

8.1.4. Gwarancja udzielona dnia 9 stycznia 2008 r. (środek 17)

(295) W odniesieniu do środka 17 do celów komunikatu w sprawie stóp referencyjnych z 2008 r. sekurytyzacje można uznać za normalną. Spółdzielnia Karjaportti przedstawiła zabezpieczenie w formie udziałów w spółce, których wartość jako zabezpieczenia przedsiębiorstwo Finnvera oszacowało w przybliżeniu na [...] EUR, jak opisano szczegółowo w motywie (67). Stopa procentowa, jaką powinna zapłacić spółdzielnia Karjaportti za pożyczkę udzieloną na warunkach rynkowych bez gwarancji również w tym przypadku jest referencyjną stopą procentową wynoszącą 5,19 % powiększoną o premię z tytułu ryzyka wynoszącą 650 punktów bazowych. Kwotę pomocy należy w związku z tym obliczyć jako różnicę między wspomnianą teoretyczną rynkową stopą procentową a stopą procentową faktycznie zastosowaną w odniesieniu do pożyczki objętej gwarancją ([0–3] % powiększona o stopę procentową za kwoty pozostające do spłaty z tytułu porozumienia o podwykonawstwie), po odliczeniu ceny rzeczywiście zapłaconej za gwarancję, tj. 250 punktów bazowych. Różnicę między tymi stopami należy obliczyć w odniesieniu do okresu, w którym udzielano stopy faktycznie zastosowanej.

(296) Kwota pomocy musi zostać powiększona o odsetki od zwracanej pomocy obliczone od momentu, w którym różnica między teoretycznymi odsetkami a stopą procentową faktycznie zastosowaną do pożyczki objętej gwarancją stała się zaległa, do dnia jej faktycznego odzyskania.

8.2. Odzyskanie pomocy przyznanej w formie zamiany niespłaconych odsetek na pożyczki (środek 8)

(297) Należy określić element pomocy niezgodnej z rynkiem wewnętrznym w ramach środka 8 – pożyczki udzielonej przez miasto Mikkeli. Jak opisano w motywach 45–46, miasto Mikkeli udzieliło pożyczki z niższą stopą procentową niż te udzielone przez prywatnych wierzycieli spółdzielni Karjaportti. Zasadniczo w odniesieniu do pożyczki element pomocy jest obliczany jako różnica

między stopą procentową faktycznie zastosowaną do pożyczki a rynkową stopą procentową. W rozpatrywanej sprawie wierzyciele prywatni udzieliли pożyczek wraz z miastem Mikkeli. Stopy procentowe naliczone przez wierzycieli prywatnych można uznać za wskaźnik w odniesieniu do rynkowej stopy procentowej.

(298) Kwotę pomocy należy w związku z tym obliczyć jako różnicę między średnią stopą procentową naliczoną w odniesieniu do pożyczek udzielonych przez wierzycieli prywatnych (trzymiesięczna stopa EURIBOR + 2 % i trzymiesięczna stopa EURIBOR + 1,5 %) a stopą procentową faktycznie zastosowaną w odniesieniu do pożyczki (trzymiesięczna stopa EURIBOR + 0,3 %).

(299) Różnicę między tymi stopami należy obliczyć w odniesieniu do okresu, w którym udzielano stopy faktycznie zastosowanej.

(300) Kwota pomocy musi zostać powiększona o odsetki od zwracanej pomocy obliczone od momentu, w którym różnica między teoretycznymi odsetkami a stopą procentową faktycznie zastosowaną w odniesieniu do pożyczki stała się zaległa, do dnia jej faktycznego odzyskania.

8.3. Odzyskanie pomocy przyznanej w formie zmiany harmonogramu spłaty długów od 2009 r. (środek 12)

(301) Należy określić element pomocy niezgodnej z rynkiem wewnętrznym w ramach środka 12 – zmianie harmonogramu spłaty długów od 2009 r. dokonanej przez miasto Mikkeli. Jak opisano w motywach 219–226, zgłoszona zmiana harmonogramu spłaty długów została wdrożona ze zmianami. Ponieważ szczegóły dotyczące faktycznie wprowadzonej zmiany harmonogramu spłaty nie są Komisji znane, może ona przedstawić jedynie metodę przeprowadzenia odzyskania.

(302) Pomoc została przekazana do dyspozycji przedsiębiorstwa od momentu, w którym spółdzielnia Osuuskunta Karjaportti odeszła od harmonogramu spłat zgodnie z ustaleniem w ramach nadzorowanego sądowo postępowania restrukturyzacyjnego w 2006 r. Komisja uznaje, że w momencie przyznania pomocy spółdzielnia Karjaportti nie była już w stanie uzyskać dostępu do rynków finansowych. W związku z tym kwota pomocy jest równa kwocie długów, których harmonogram spłaty został zmieniony. Kwoty do odzyskania są zatem równe kwocie długów wobec miasta Mikkeli, których harmonogram spłaty został zmieniony. Od kwot, które należy odzyskać, można jednak odjąć kwotę płatności już dokonanych.

(303) Kwota pomocy musi zostać powiększona o kwotę odsetek naliczanych od dnia, w którym pomoc przekazano do dyspozycji przedsiębiorstwa, do dnia jej faktycznego odzyskania.

9. WNIOSEK

(304) Komisja zauważa, że formalne postępowanie wyjaśniające w odniesieniu do gwarancji na kwotę 2,75 mln EUR, która została zgłoszona, lecz później wycofana przez Finlandię, stało się bezprzedmiotowe na podstawie art. 8 rozporządzenia proceduralnego.

- (305) W odniesieniu do gwarancji udzielonej w 2000 r. i przeniesienia gruntów w tym samym roku przez miasto Mikkeli Komisja uznaje te środki za stanowiące pomoc państwa zgodną z rynkiem wewnętrznym jako pomoc na inwestycje na podstawie wytycznych w sprawie pomocy regionalnej z 1998 r.
- (306) Zakup gruntów, którego miasto Mikkeli dokonało w 2002 r., uznano za nieobjęte pomocy, ponieważ dokonano go na warunkach rynkowych.
- (307) Gwarancje udzielone przez miasto Mikkeli w marcu 2004 r. i maju 2004 r. można uznać za pomoc państwa, uwzględniając fakt, że w czasie udzielenia spółdzielnia Karjaportti była przedsiębiorstwem znajdującym się w trudnej sytuacji w rozumieniu wytycznych w sprawie wspomagania i restrukturyzacji z 1999 r. Środki te nie są zgodne z rynkiem wewnętrznym, ponieważ nie spełniono żadnego z postanowień zawartych w art. 107 ust. 2 i 3 TFUE.
- (308) Środki podjęte przez miasto Mikkeli w ramach nadzorowanego sądowo postępowania restrukturyzacyjnego zostały przyznane razem z porównywalnymi prywatnymi wierzycielami i na podobnych warunkach. W związku z tym Komisja uznaje, że test prywatnego inwestora został spełniony i środki nie obejmują pomocy państwa.
- (309) Zakup udziałów przez miasto Mikkeli i odpisanie długów w sprawozdaniach finansowych za lata 2007 i 2008 można uznać za nieobjęte pomocy.
- (310) Zamianę niespłaconych odsetek na pożyczkę zastosowaną przez miasto Mikkeli w grudniu 2005 r. można uznać za pomoc państwa, uwzględniając fakt, że w czasie udzielenia spółdzielnia Karjaportti była przedsiębiorstwem znajdującym się w trudnej sytuacji w rozumieniu wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 2004 r. Środki te nie są zgodne z rynkiem wewnętrznym, ponieważ nie spełniono żadnego z postanowień zawartych w art. 107 ust. 2 i 3 TFUE.
- (311) W odniesieniu do zmiany harmonogramu spłaty długów, na którą miasto Mikkeli wyraziło zgodę w 2009 r. zauważono, że była to późniejsza zmiana harmonogramu spłaty długów. W świetle powyższego Komisja uważa, że wierzyciel prywatny nie zgodziłby się na taką zmianę harmonogramu spłaty długu i że środek stanowi pomoc państwa. Ponieważ w czasie przyznania spółdzielnia Karjaportti była przedsiębiorstwem znajdującym się w trudnej sytuacji w rozumieniu wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 2004 r., środek mógł być zgodny z rynkiem wewnętrznym jedynie na podstawie tych wytycznych. Ponieważ nie wszystkie wymogi zostały spełnione, uznaje się, że środek stanowi pomoc państwa niezgodną z rynkiem wewnętrznym.
- (312) Gwarancja udzielona przez przedsiębiorstwo Finnvera w dniu 17 marca 2004 r. również obejmuje pomoc państwa, która nie jest zgodna z rynkiem wewnętrznym na podstawie wytycznych w sprawie wspomagania i restrukturyzacji z 1999 r. Pożyczka udzielona przez przedsiębiorstwo Finnvera w dniu 12 stycznia 2006 r. nie stanowi pomocy państwa, ponieważ udzielono jej wraz z porównywalnymi wierzycielami prywatnymi i na podobnych warunkach. Taka sama sytuacja ma miejsce w przypadku gwarancji udzielonej przez przedsiębiorstwo Finnvera we wrześniu 2006 r. i pożyczki udzielonej w lipcu 2007 r.
- (313) Ponadto gwarancję udzieloną dnia 9 stycznia 2008 r. przez przedsiębiorstwo Finnvera można uznać za pomoc państwa, uwzględniając fakt, że w czasie udzielenia spółdzielnia Karjaportti była przedsiębiorstwem znajdującym się w trudnej sytuacji w rozumieniu wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 2004 r. Środek nie jest zgodny z rynkiem wewnętrznym, ponieważ nie spełniono żadnego z postanowień zawartych w art. 107 ust. 2 i 3 TFUE,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Formalne postępowanie wyjaśniające na podstawie art. 108 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w odniesieniu do gwarancji na kwotę wynoszącą 2,75 mln EUR (środek 11), która została zgłoszona, lecz później wycofana przez Finlandię, zostaje zakończone.

Artykuł 2

Środki, które Finlandia wdrożyła w odniesieniu do spółdzielni Osuuskunta Karjaportti, składające się z:

- zakupu gruntów w 2002 r. (środek 3);
- środków podjętych w ramach nadzorowanego sądowo postępowania restrukturyzacyjnego (środek 6);
- zakupu udziałów od spółdzielni Osuuskunta Karjaportti (środek 7);
- odpisania długów w sprawozdaniach finansowych za lata 2006 i 2008 (środek 9 i środek 10);
- pożyczki udzielonej przez przedsiębiorstwo Finnvera w czerwcu 2006 r. (środek 14);
- kontrgwarancji udzielonej przez przedsiębiorstwo Finnvera we wrześniu 2006 r. (środek 15) i
- pożyczki udzielonej przez przedsiębiorstwo Finnvera w lipcu 2007 r. (środek 16)

nie stanowią pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Artykuł 3

Środki pomocy państwa, które Finlandia wdrożyła w odniesieniu do spółdzielni Osuuskunta Karjaportti, składające się z:

- gwarancji udzielonej w czerwcu 2000 r. (środek 1) i
- przeniesienia gruntów w tym samym roku (środek 2),

są zgodne z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. a) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Artykuł 4

Środki pomocy państwa, które Finlandia wdrożyła w odniesieniu do spółdzielni Osuuskunta Karjaportti, składające się z:

- gwarancji udzielonej dnia 8 marca 2004 r. przez miasto Mikkeli (środek 4);
- gwarancji udzielonej dnia 10 maja 2004 r. przez miasto Mikkeli (środek 5);
- zamiany niespłaconych odsetek na pożyczki (środek 8);
- gwarancji udzielonej dnia 17 marca 2004 r. przez przedsiębiorstwo Finnvera (środek 13);
- gwarancji udzielonej dnia 9 stycznia 2008 r. przez przedsiębiorstwo Finnvera (środek 17);
- zmiany harmonogramu spłaty długu od 2009 r. (środek 12)

zostały niezgodnie z prawem wprowadzone w życie przez Finlandię z naruszeniem art. 108 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej i są niezgodne z rynkiem wewnętrznym.

Artykuł 5

1. Finlandia odzyskuje od beneficjenta pomoc, o której mowa w art. 4.

2. Do kwot podlegających zwrotowi dolicza się odsetki za okres począwszy od dnia, w którym pomoc została przekazana do dyspozycji beneficjenta, do dnia jej faktycznego odzyskania.

3. Odsetki nalicza się narastająco zgodnie z przepisami rozdziału V rozporządzenia Komisji (WE) nr 794/2004.

4. Finlandia anuluje wszystkie dotychczas niezrealizowane wypłaty pomocy, o której mowa w art. 4, ze skutkiem od daty przyjęcia niniejszej decyzji.

Artykuł 6

1. Odzyskanie pomocy, o której mowa w art. 4, odbywa się w sposób bezzwłoczny i skuteczny.

2. Finlandia zapewnia wykonanie niniejszej decyzji w terminie czterech miesięcy od daty jej notyfikacji.

Artykuł 7

1. W terminie dwóch miesięcy od daty notyfikacji niniejszej decyzji Finlandia przekazuje Komisji następujące informacje:

- a) łączną kwotę (kwota główna i odsetki od zwracanej pomocy), do odzyskania od beneficjenta;
- b) szczegółowy opis środków już podjętych oraz środków planowanych w celu wykonania niniejszej decyzji;
- c) dokumenty potwierdzające, że beneficjentowi nakazano zwrot pomocy.

2. Do momentu całkowitego odzyskania pomocy, o której mowa w art. 4, Finlandia na bieżąco informuje Komisję o kolejnych środkach podejmowanych na szczeblu krajowym w celu wykonania niniejszej decyzji. Na wniosek Komisji Finlandia bezzwłocznie przedstawia informacje o środkach już podjętych oraz środkach planowanych w celu wykonania niniejszej decyzji. Finlandia dostarcza również szczegółowe informacje o kwocie pomocy oraz odsetkach już odzyskanych od beneficjenta.

Artykuł 8

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Finlandii.

Sporządzono w Brukseli dnia 12 czerwca 2012 r.

W imieniu Komisji
Joaquín ALMUNIA
Wiceprzewodniczący